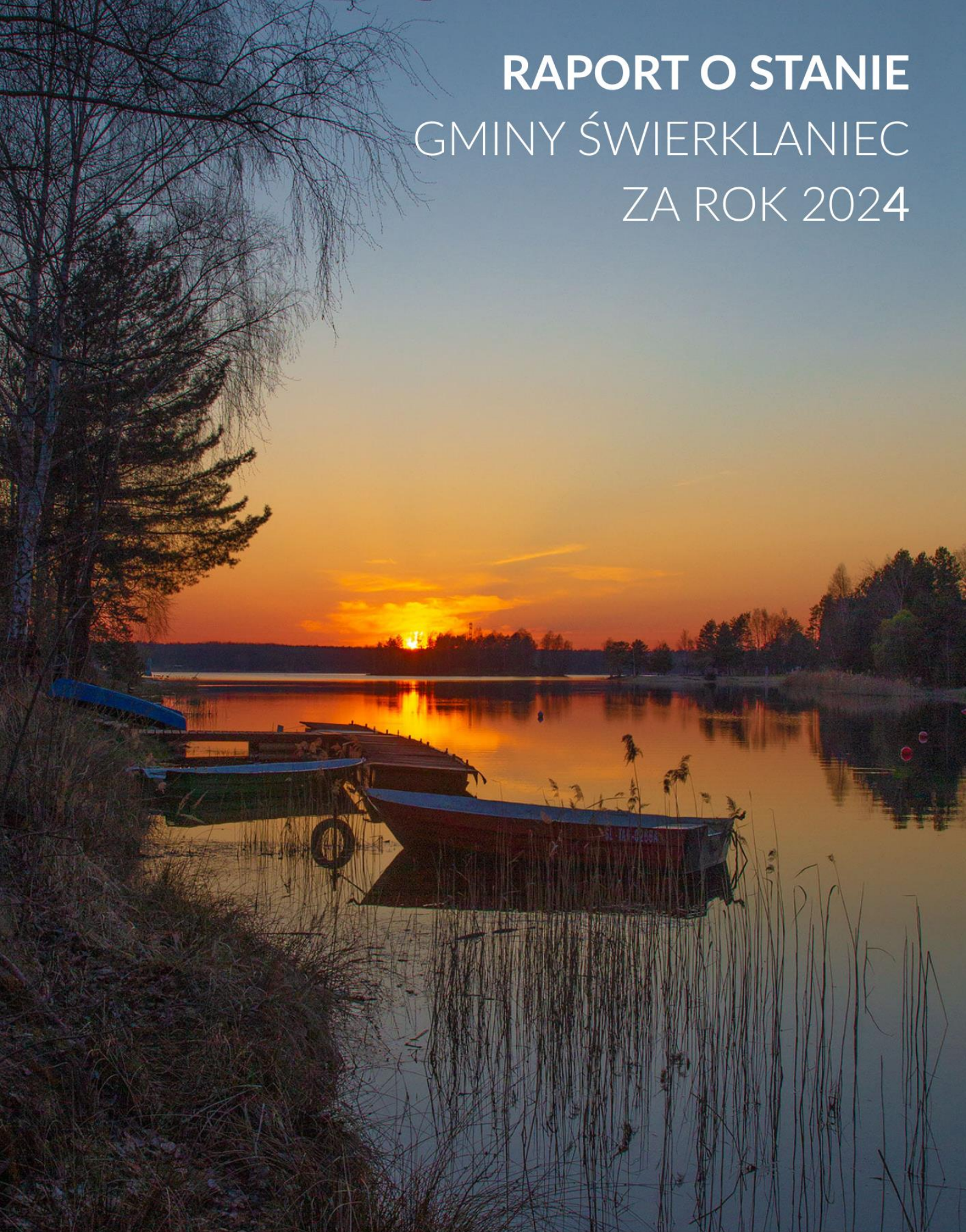

RAPORT O STANIE GMINY ŚWIERKLANIEC ZA ROK 2024

Świerklaniec
Gmina z widokiem...

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Informacje ogólne	4
2.1. Wójt Gminy.....	5
2.2. Rada Gminy	6
2.3. Członkostwo Gminy	9
2.4. Gmina partnerska	9
3. Finanse	9
3.1. Dochody.....	11
3.2. Wydatki.....	13
4. Realizacja inwestycji w 2024 r.	15
4.1. Zadania inwestycyjne	15
4.2. Fundusz sołecki.....	29
5. Gospodarka komunalna	30
5.1. Gospodarka mieszkaniowa.....	30
5.2. Utrzymanie czystości i porządku w Gminie	31
5.3. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami	32
5.4. Ochrona środowiska	32
5.5. Gospodarka odpadami	35
5.6. Place zabaw	36
6. Infrastruktura drogowa.....	37
7. Wodociągi i kanalizacja	39
7.1. Sieć wodociągowa wraz z gospodarką wodomierzową	41
7.2. Wykupy sieci wodociągowej	43
7.3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w Gminie w 2024 roku.....	44
7.4. Sieć kanalizacji sanitarnej	44
7.5. Oczyszczalnia wraz z pompowniami ścieków.....	44
7.6. Wykupy sieci kanalizacyjnej	45
7.7. Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej - inwestycja Gminy Świerklaniec	46
7.8. Dane finansowe za 2024 rok	48
8. Zalew Nakło - Chechło.....	49
9. Oświata	52

9.1. Organizacja i baza lokalowa szkół i przedszkoli.....	52
9.2. Inwestycje i remonty, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych	54
9.3. Placówki niepubliczne	55
9.4. Nagrody i stypendia.....	56
9.5. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników	57
9.6. Dowóz uczniów niepełnosprawnych	58
9.7. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży	58
10. Kultura	59
10.1. Gminny Ośrodek Kultury	59
10.2. Nagroda Gracja.....	63
10.3. Biblioteka.....	64
11. Opieka społeczna i zdrowie	68
11.1. Ośrodek Pomocy Społecznej	68
11.2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	71
12. Promocja.....	75
13. Realizacja polityk, programów i strategii	78
13.1. Strategia Rozwoju Gminy Świerklaniec do roku 2030 wraz z Planem funkcjonalno – użytkowym zarządzania parkiem w Świerkłańcu	78
13.2. Ład przestrzenny	81
14. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	86
15. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	91
16. Park w Świerkłańcu	94
17. Podsumowanie.....	97
18. Spis tabel	98
19. Spis rysunków.....	98
20. Spis wykresów	98

1. Wstęp

Zgodnie z brzmieniem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności organu wykonawczego gminy – wójta gminy – w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii rozwoju, realizację i planowanie budżetu oraz uchwał rady gminy i innych aspektów zarządzania gminą.

Raport o stanie gminy rozpatruje organ stanowiący czyli rada gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium organowi wykonawczemu gminy.

Nad przedstawionym raportem o stanie gminy zazwyczaj przeprowadza się debatę. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy przeprowadza się głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi gminy wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wotum zaufania. W przypadku nieudzielenia wójtowi gminy wotum zaufania w dwóch kolejnych latach, rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.

Realizacja przez organ wykonawczy budżetu gminy za rok ubiegły, zgodnie z art. 28a ustawy o samorządzie gminnym podlega ocenie podczas procedury absolutoryjnej.

Niniejszy dokument zawiera opis realizacji obowiązujących w 2024 r. strategii, programów i działań oraz dane związane z działalnością gminy w obszarze zdrowia, promocji, gospodarki lokalowej, komunalnej czy ochrony środowiska.

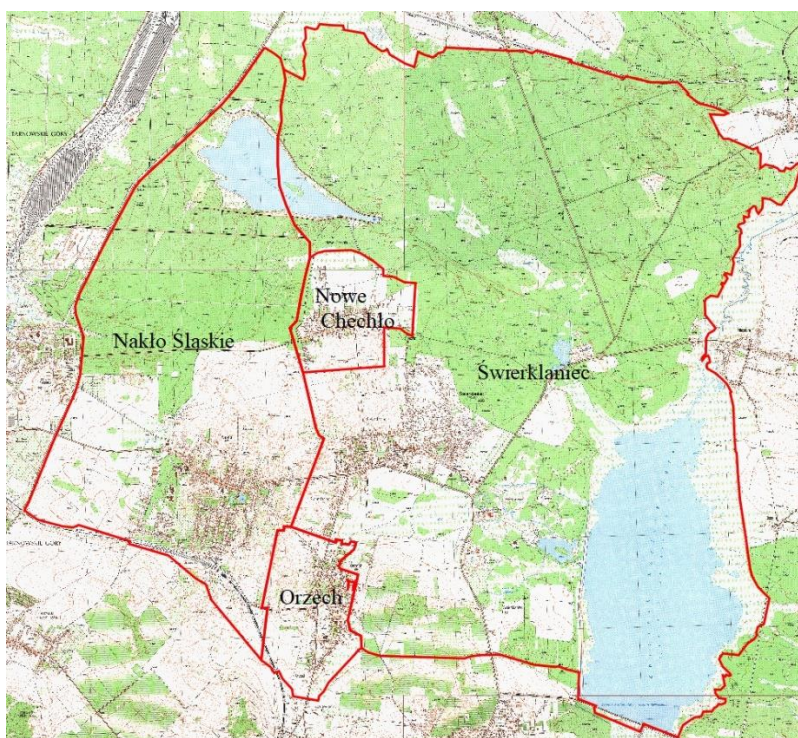
2. Informacje ogólne

Gmina Świerklaniec jest jedną z dziewięciu gmin powiatu tarnogórskiego, położoną w północnej części województwa śląskiego, na obszarze Garbu Tarnogórskiego. Sąsiaduje z miastami: Tarnowskie Góry, Piekary Śląskie, Radzionków, Miasteczko Śląskie oraz gminami: Ożarówice i Bobrowniki.

Na terenie gminy znajdują się dwa duże zbiorniki wodne: Kozłowa Góra (jez. Świerklaniec) wybudowany w latach 1935 – 1939, będący ujęciem wody pitnej dla najbliższych okolic oraz zbiornik Zalew Nakło – Chechło po byłym wyrobisku piasku zamieniony w 1973 roku na jezioro pełniący rolę rekreacyjno – wypoczynkową dla mieszkańców Górnego Śląska.

Na uwagę zasługuje wiele zabytków, wśród których najbardziej znany to Pałac Kawalera, zbudowany w latach 1903 – 1906 w Świerklańcu, położony na terenie pięknego parku krajobrazowego.

Obszar Gminy tworzą 4 sołectwa: Nakło Śląskie, Nowe Chechło, Orzech i Świerklaniec.

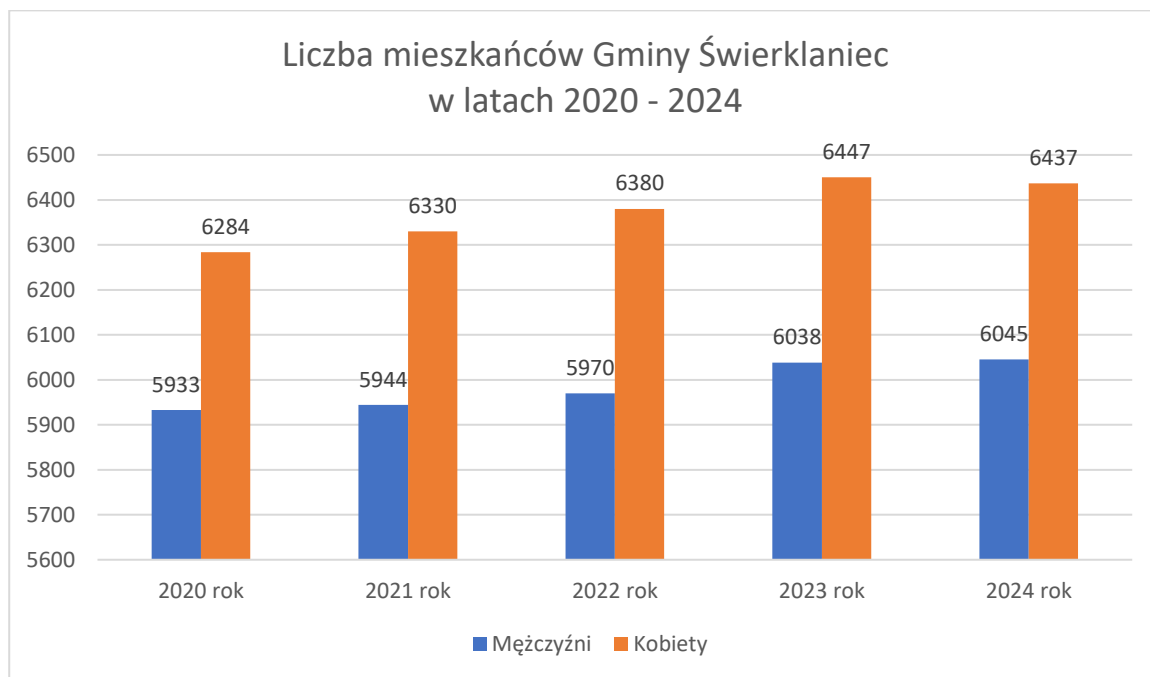
Rysunek 1. Podział Gminy na sołectwa

Powierzchnia gminy wynosi 44,3 km², a liczba mieszkańców to ponad 12 tysięcy osób.

Zgodnie z danymi Ewidencji Ludności według stanu na dzień 31.12.2024 r. liczba mieszkańców Gminy Świerklaniec zameldowanych na pobyt stały wynosiła 12482 osób, w tym kobiet 6437, mężczyzn 6045.

W 2024 r. odnotowano 404 czynności dotyczące zameldowania na terenie gminy wraz z urodzeniami, 406 wymeldowań z terenu gminy wraz ze zgonami, odnotowano 69 urodzeń i 137 zgonów (78 kobiet i 59 mężczyzn), wydano 1119 dowodów osobistych.

Do 2023 roku liczba zameldowanych mieszkańców gminy systematycznie wzrastała. W 2024 roku odnotowano liczbę zameldowań zbliżoną do tej z roku poprzedniego.

Wykres 1 Liczba mieszkańców Gminy Świerklaniec w latach 2020 - 2024

W poszczególnych sołectwach liczba mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2024 r. kształtowała się następująco:

Sołectwo	Kobiety	Mężczyźni	Liczba mieszkańców ogółem
Nakło Śląskie	2109	2000	4109
Nowe Chechło	1004	947	1951
Orzech	1127	1099	2226
Świerklaniec	2197	1999	4196

Tabela 1 Liczba mieszkańców z podziałem na sołectwa

W Gminie Świerklaniec w 2024 roku wprowadzono program „Karta Mieszkańca Gminy Świerklaniec”. Od momentu jego wprowadzenia, to jest od kwietnia do grudnia, wydano mieszkańcom gminy 1631 kart.

2.1. Wójt Gminy

Wójt jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat.

Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

Z dniem 7 maja 2024 r. funkcję wójta objął Grzegorz Zadęcki. Do momentu zaprzysiężenia nowego władarza obowiązki wójta sprawował Marek Cyl.

Kierownictwo Urzędu Gminy tworzą:

- Zastępca Wójta – do 30 kwietnia 2024 r. funkcję tę sprawowała Anna Kubica. Od 21 maja 2024 r. zastępcą wójta jest Adrian Blondzik.
- Sekretarz Gminy – do 30 kwietnia 2024 r. stanowisko to zajmowała Barbara Mateja-Kołodziej. Od 10 maja 2024 r. sekretarzem gminy jest Sebastian Nowak.
- Skarbnik Gminy – Ewa Bączkowska.

2.2. Rada Gminy

Rada Gminy to organ stanowiący i kontrolny gminy. W drodze jej uchwał przyjmowane są m.in. statut gminy, budżet i jego zmiany, plany zagospodarowania przestrzennego, stawki podatków i opłat lokalnych czy zgody na sprzedaż nieruchomości.

Radni są wybierani w wyborach powszechnych, a ich kadencja trwa 5 lat. Obecna kadencja uległa wydłużeniu do dnia 30 kwietnia 2024 r. na podstawie ustawy z dnia 29 września 2022 r. o przedłużeniu kadencji jednostek samorządu terytorialnego.

Rada Gminy Świerklaniec liczy 15 radnych.

Do dnia 30 kwietnia 2024 r. skład Rady Gminy Świerklaniec przedstawiał się następująco:

Jarosław Wasążnik Przewodniczący Rady Gminy Członek Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich	Michał Nolewajka Wiceprzewodniczący Rady Gminy Członek Komisji: Gospodarki, Budżetu i Inwestycji oraz Komisji	Wojciech Bacik Wiceprzewodniczący Rady Gminy Członek Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych
Adam Francik Przewodniczący Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich oraz Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Jacek Grysko Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Tomasz Kania Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji

Łukasz Janas Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Mirosław Bacik Członek Komisji: Skarg, Wniosków i Petycji, Rewizyjnej, Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Jolanta Bubalik Członek Komisji Rewizyjnej oraz Gospodarki, Budżetu i Inwestycji
Kazimierz Flakus Członek Komisji Rewizyjnej oraz Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Zbigniew Jarka Członek Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Tadeusz Ledwoń Członek Komisji Rewizyjnej oraz Gospodarki, Budżetu i Inwestycji
Łukasz Lesik Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Gerard Nickel Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Eugeniusz Wajs Członek Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich oraz Gospodarki, Budżetu i Inwestycji

W wyborach samorządowych, które odbyły się 7 kwietnia 2024 r., do Rady Gminy Świerklaniec IX kadencji wybranych zostało 15 radnych.

Michał Nolewajka Przewodniczący Rady Gminy Członek Komisji: Gospodarki, Budżetu i Inwestycji oraz Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Mirosław Bacik Wiceprzewodniczący Rady Gminy Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Tomasz Kania Wiceprzewodniczący Rady Gminy Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji
Wojciech Bacik Członek Komisji: Skarg, Wniosków i Petycji oraz Rewizyjnej	Kazimierz Flakus Członek Komisji: Rewizyjnej oraz Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Adam Francik Członek Komisji: Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich oraz Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji

Michał Gołąbek Członek Komisji: Skarg, Wniosków i Petycji oraz Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich	Łukasz Janas Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych Członek Komisji Rewizyjnej	Zbigniew Jarka Przewodniczący Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji
Gerard Nickel Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji	Gerard Nowak Członek Komisji: Skarg, Wniosków i Petycji oraz Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Eugeniusz Wajs Członek Komisji Sportu, Rekreacji, Turystyki i Spraw Obywatelskich oraz Gospodarki, Budżetu i Inwestycji
Justyna Kotalczyk Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Członkini Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych	Tadeusz Ledwoń Przewodniczący Gospodarki, Budżetu i Inwestycji Członek Komisji Rewizyjnej	Łukasz Lesik Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Gospodarki, Budżetu i Inwestycji

14 posiedzeń

w tym 9 posiedzeń zwyczajnych,
4 posiedzenia zwołane
w trybie nadzwyczajnym
1 sesja uroczysta

16 interpelacji

80 uchwał

Podczas 13 posiedzeń sesji, podjęto 80 uchwał, które dotyczyły przede wszystkim:

- spraw finansowych dotyczących m.in. zmian budżetu, zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2038, spraw podatkowych, zatwierdzenia sprawozdań - 35 uchwał,
- spraw gruntowych dotyczących m.in. dzierżaw, zbywania i nabywania nieruchomości spraw zagospodarowania przestrzennego - 14 uchwał,
- spraw organizacyjnych, oświatowych, gospodarki komunalnej, pomocy społecznej - 31 uchwał.

2.3. Członkostwo Gminy

Gmina Świerklaniec jest członkiem organizacji i stowarzyszeń skupiających samorządy o lokalnym oraz ogólnopolskim zasięgu:

- Górnośląsko Zagłębiowska Metropolia,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- Lokalna Grupa Działania „Brynica to nie granica”.

2.4. Gmina partnerska

Od 8 grudnia 2019 roku gmina Świerklaniec współpracuje z gminą partnerską Radków, położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim.

Umowa o współpracy zawarta została pomiędzy reprezentantami gmin. Umowa obejmuje deklarację współpracy i partnerstwa służących dobru gmin partnerskich, ich rozwojowi i integracji. Partnerzy zobowiązują się współpracować w zakresie m.in. oświaty, kultury i turystyki, a także inicjować wymianę młodzieży, współpracę pomiędzy jednostkami ochotniczych straży pożarnych i kołami gospodyń wiejskich. Zadeklarowano też chęć promowania kultury regionalnej przy możliwie szerokim udziale Mieszkańców obydwu gmin. W roku 2024 gmina Świerklaniec wsparła dotkniętą powodzią gminę Radków, przekazując m.in. środki higieniczne, chemię gospodarczą, pompy do wody, nagrzewnice i myjki ciśnieniowe. Były to dary od mieszkańców gminy, zebrane podczas zbiórki prowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerklańcu.

3. Finanse

Polityka finansowa Gminy Świerklaniec realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione

w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

Budżet gminy to coroczny plan dochodów i wydatków. Wójt przedkłada Radzie Gminy projekt budżetu wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu. Wyżej wymienione dokumenty przesyłane są również do zaopiniowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach.

W ciągu roku budżetowego wprowadzane są zmiany do budżetu.

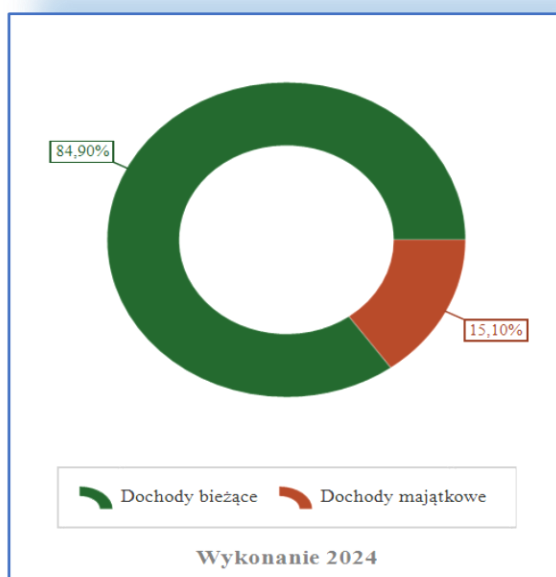
Po zakończeniu roku, radni oceniają wykonanie budżetu przez Wójta, na tej podstawie udzielając - lub nie - absolutorium.

Budżet Gminy Świerklaniec na 2024 rok został przyjęty Uchwałą Nr LXXXVIII/674/23 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 29 grudnia 2023 roku.

Łączna kwota planowanych dochodów gminy po zmianach wyniosła 110 191 504,93 zł. Dochody zostały wykonane w kwocie 100 762 505,61 zł, co stanowi 91,44 % wykonania planowanych dochodów.

Planowane dochody ogółem w 2024 roku

	Plan	Wykonanie
Dochody bieżące	88 297 436,07	85 552 327,49
Dochody majątkowe	21 894 068,86	15 210 178,12
w tym ze sprzedaży majątku	3 450 553,90	668 486,00
Razem dochody	110 191 504,93	100 762 505,61

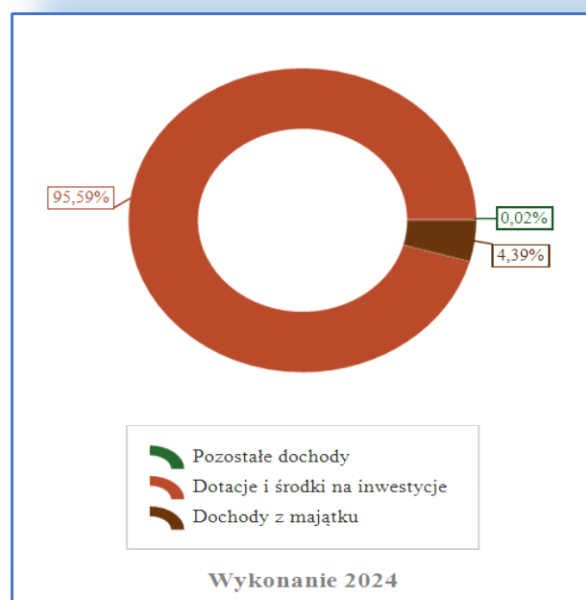

Wykres 2 Wykonanie 2024 dotyczące dochodów bieżących i majątkowych

Planowane wydatki ogółem w 2024 roku

Łączna kwota planowanych wydatków po zmianach wyniosła 117 588 312,06 zł. Wydatki ogółem zostały wykonane w kwocie 102 179 149,11 zł, co stanowi 86,90 % planowanych wydatków.

	Plan	Wykonanie
Wydatki bieżące	91 701 904,41	85 681 652,19
Wydatki majątkowe	25 886 407,65	16 497 496,92
Razem	117 588 312,06	102 179 149,11

Wykres 3 Wykonanie 2024 dotyczące dochodów majątkowych, dotacji i dochodów z majątku

3.1. Dochody

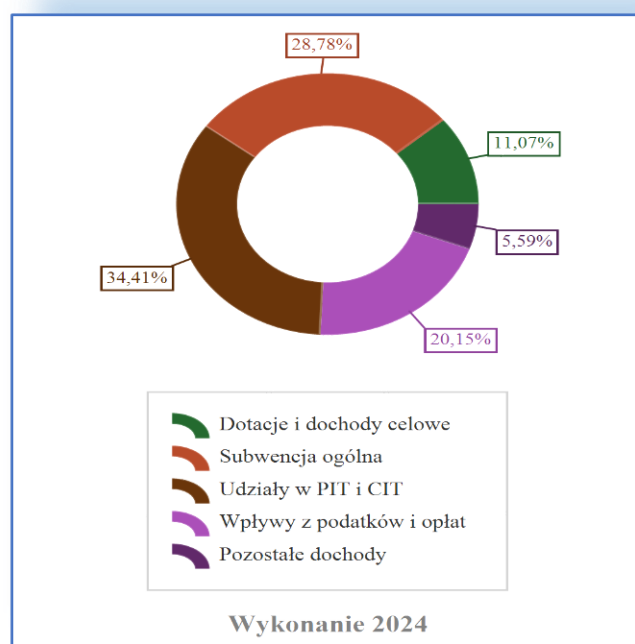
Dochody samorządu składają się z dochodów własnych, dotacji celowych na zadania własne i zlecone oraz subwencji ogólnych z budżetu państwa.

W budżecie gminy dochody własne stanowiły 41,74 %, subwencja 24,44 %, dotacje celowe na zadania zlecone i zadania własne 18,05 % wykonanych dochodów budżetowych ogółem. Planowane dochody własne w wysokości 57 346 974,82 zł wykonane zostały w 2024 roku w kwocie 52 349 356,56 zł tj. 91,29 % kwoty planowanej.

Największe wpływy z dochodów własnych osiągnięto z tytułu podatków i opłat oraz z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT).

Wykonanie dochodów Gminy w 2024 roku w %.

Dotacje i dochody celowe:	11,07%
Subwencje ogólne z budżetu państwa:	28,78%
Udziały w PIT i CIT:	34,41%
Wpływy z podatków i opłat:	20,15%
Wpływy z pozostałych dochodów :	5,59%

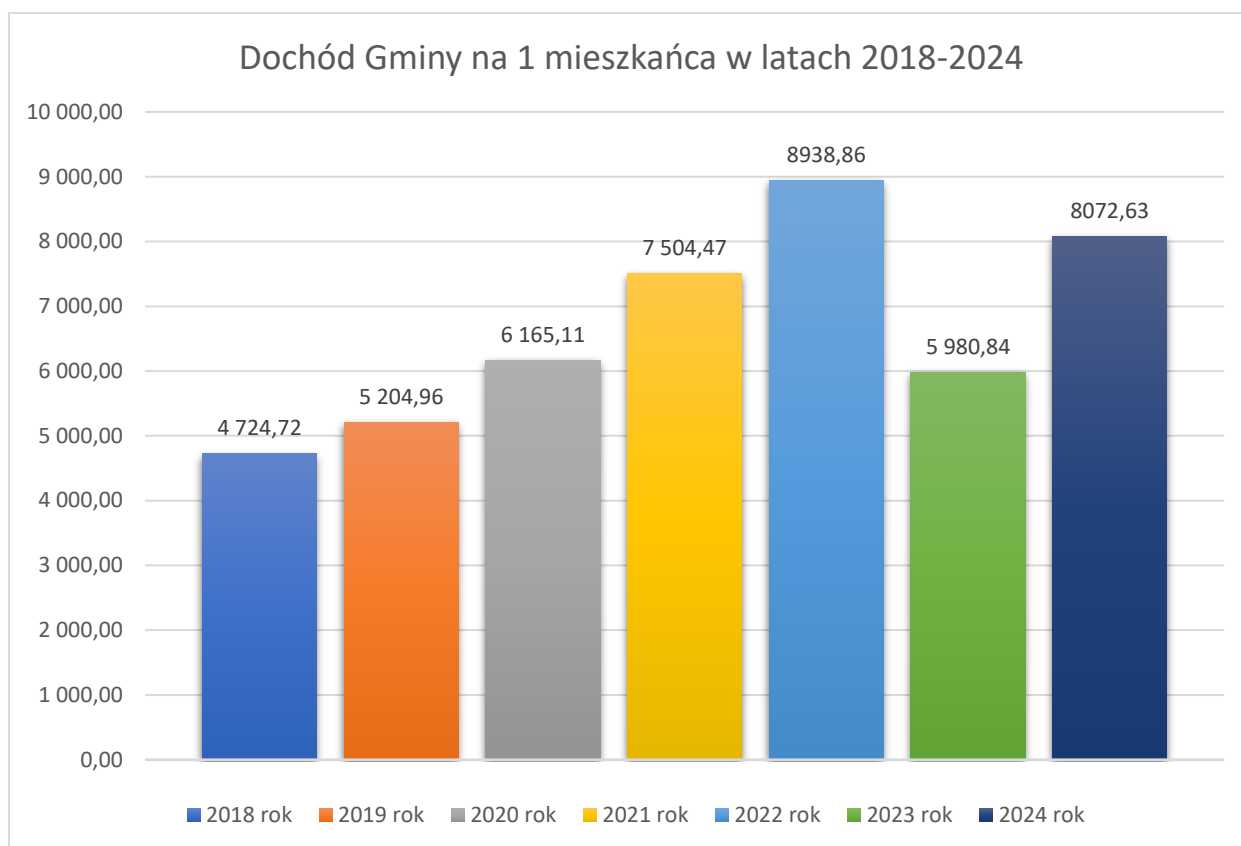

Wykres 4 Wykonanie dochodów Gminy w 2024 r.

W 2024 r. dochód Gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniósł 8 072,63 zł, co oznacza wzrost o 2 091,79 zł w porównaniu z rokiem 2023.

Dochód Gminy na 1 mieszkańca:

- 2018: 4 724,72
- 2019: 5 204,96
- 2020: 6 165,11
- 2021: 7 504,47
- 2022: 8 938,86
- 2023: 5 980,84
- 2024: 8 072,63

Wykres 5 Dochód Gminy na 1 mieszkańca w latach 2018 - 2024

3.2. Wydatki

Uchwała budżetowa określa, na jakie cele i w jakiej wysokości wydajemy publiczne pieniądze. Wydatki dzielimy na wydatki bieżące i majątkowe.

Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie edukacji, pomocy społecznej i rodziny. Gmina ponosi również wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych, gospodarkę mieszkaniową.

Inaczej jest w przypadku wydatków majątkowych, które mogą się znacznie różnić w poszczególnych latach. Wynika to z liczby i wielkości zaplanowanych inwestycji, co często jest związane z pozyskaniem dodatkowych pieniędzy zewnętrznych, np. unijnych.

W strukturze planowanych wydatków 83,85 % stanowią wydatki bieżące, a 16,15 % wydatki majątkowe, przy czym udział środków własnych w finansowaniu inwestycji wynosi 11,87 %.

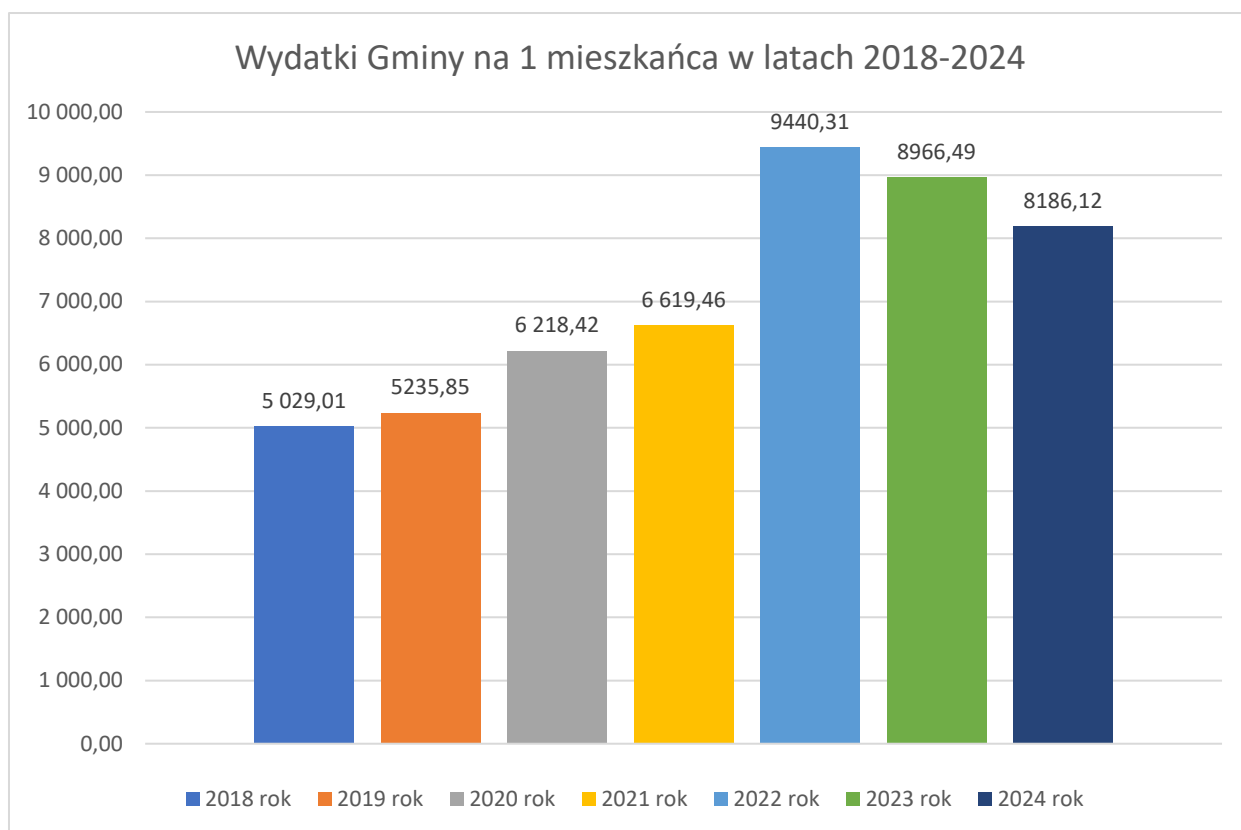
Podział wydatków Gminy

	Plan	Wykonanie
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	393 353,30	363 646,26
Oświata i wychowanie	40 093 036,02	37 449 486,02
Opieka społeczna i Rodzina	9 465 555,85	8 649 145,11
Sport, kultura i turystyka	4 634 787,70	3 289 591,75
Administracja	17 139 595,46	16 059 062,23
Gospodarka komunalna	8 823 136,26	7 595 178,58
Transport i łączność	12 819 310,20	11 596 367,21
Ochrona zdrowia	733 351,48	411 366,14
Gospodarka mieszkaniowa	2 826 529,00	2 453 753,16
Działalność usługowa	127 500,00	74 713,16
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 025 360,00	1 025 360,00
Obsługa długu publicznego	3 576 000,00	3 571 285,13
Rolnictwo i łowiectwo	15 413 016,79	9 366 781,62
<i>w tym: budowa kanalizacji</i>	<i>15 236 022,20</i>	<i>9 193 834,24</i>
pozostałe	517 780,00	273 412,74
Razem :	117 588 312,06	102 179 149,11

W 2024 roku wydatki Gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca były niższe o 780,37 zł w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wydatki Gminy na 1 mieszkańca:

- 2018: 5 029,01,
- 2019: 5 235,85,
- 2020: 6 218,42,
- 2021: 6 619,46,
- 2022: 9 440,31,
- 2023: 8 966,49,
- 2024: 8 186,12.

Wykres 6 Wydatki Gminy na 1 mieszkańca w latach 2018 - 2024

Szczegółowe informacje w sprawie wykonania budżetu Gminy Świerklaniec za 2024 r. znajdują się w sprawozdaniu Wójta Gminy Świerklaniec z wykonania budżetu Gminy.

Kwota długu Gminy Świerklaniec na koniec roku 2024 wyniosła 50 597 909,91 zł, na którą składa się:

- zadłużenie z tytułu obligacji komunalnych w kwocie 41 300 000,00 zł,
- kredytów w kwocie 904 524,40 zł
- pożyczek w wysokości 8 393 385,51 zł.

Łączna wartość zadłużenia stanowi 50,2 % dochodów wykonanych w ubiegłym roku. W powyższej kwocie zobowiązań brak jest zobowiązań wymagalnych.

4. Realizacja inwestycji w 2024 r.

4.1. Zadania inwestycyjne

Lp.	Zadanie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Opis
1	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie Gminy Świerklaniec	11 414 294,22	8 450 387,40	Projekt realizowany przez Gminę Świerklaniec w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś Priorytetowa: II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie: 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Celem projektu było uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Aglomeracji Świerklaniec oraz zwiększenie liczby ludności korzystającej z nowoczesnego systemu oczyszczania ścieków komunalnych zapewniającego możliwość odprowadzania ścieków powstających na terenie Gminy do właściwej oczyszczalni. W wyniku realizacji inwestycji, na terenie Gminy Świerklaniec osiągnięto zakładany efekt ekologiczny i rzeczowy w postaci nowych użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej w ilości 4 278 RLM oraz powstałej infrastruktury w następującym podziale: Sołectwo Nakło Śląskie: W wyniku przeprowadzonych robót budowlanych wykonano: Kanalizacja sanitarna – 15 808,61 m, instalacja wodociągowa - 8 694,45 m., kanalizacja deszczowa – 2 059,26 m. Zabudowano dwie pompownie ścieków wraz z oprzyrządowaniem na działkach nr 2818/119 i 278/10. Sołectwo Nowe Chechło: W wyniku przeprowadzonych robót budowlanych wykonano: Kanalizacja sanitarna – 3 422,68, instalacja wodociągowa - 123,15 m, kanalizacja deszczowa - 19,6 m. Sołectwo Orzech: W wyniku przeprowadzonych robót budowlanych wykonano: Kanalizacja sanitarna - 11 356,70 m, instalacja wodociągowa - 760,71 m. Zabudowano dwie pompownie ścieków wraz z oprzyrządowaniem na działkach nr 1708/318 i 509/11. Sołectwo Świerklaniec: W wyniku przeprowadzonych robót budowlanych wykonano: Kanalizacja sanitarna - 5 440,91 m, instalacja wodociągowa - 350,9 m, kanalizacja deszczowa - 30 m. Zabudowano pompownię ścieków wraz z oprzyrządowaniem na działce nr 335/221.

				Wytworzona infrastruktura w postaci sieci kanalizacji sanitarnej oraz wodociągu została przekazana w zarząd do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu z siedzibą w Orzechu. W roku 2024, poniesiono wg klasyfikacji budżetowej wydatki w łącznej wysokości 8 450 387,40 zł (z czego 1 406 775,64 zł ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz 7 043 611,76 zł ze środków własnych Gminy), pokryły one wykonanie robót budowlanych, świadczenie usługi doradztwa prawnego, zakup energii do pompowni ścieków, pełnienie funkcji inspektorów nadzoru oraz wynagrodzenia osobowe członków Jednostki Realizującej Projekt.
2	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Świerklaniec	100 000,00	5 746,84	W lipcu 2024 r. Gmina Świerklaniec zawarła umowę o dofinansowanie dla projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Świerklaniec”, w ramach Osi Priorytetowej II Fundusze Europejskie na zielony rozwój, Działanie 2.11 Infrastruktura wodno-kanalizacyjna. Przedmiotem projektu jest budowa (ok. 11,26 km) i modernizacja (ok. 0,50 km) sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odgałęzieniami do granicy nieruchomości, budowa (ok. 1,79 km) i modernizacja (ok. 1,50 km) sieci wodociągowej oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków, dzięki której zwiększy się jej przepustowość, co pozwoli na odbiór ścieków z nowo budowanej kanalizacji. Ponadto w ramach projektu przewiduje się zakup i wdrożenie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągową oraz kanalizacyjną, jak również działania informacyjno-edukacyjne kształtujące świadomość ekologiczną mieszkańców Gminy Świerklaniec, których celem jest promowanie szacunku dla środowiska naturalnego, a w szczególności cennego zasobu jakim jest woda. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia odsetku ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków na terenie Aglomeracji Świerklaniec zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych oraz ma na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Zakładane wydatki kwalifikowalne w projekcie wynoszą 76 950 996,38 zł przy dofinansowaniu wynoszącym 65 408 346,93 zł. Wszczęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w ramach I etapu robót budowlanych obejmującego budowę

				brakujących odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz odcinków sieci wodociągowej w ul.: Główna - boczna w Nakle Śląskim, Bytomska i Łąkowa w Orzechu, 3 Maja i Radzionkowska w Świerklańcu i Lasowicka w Nowym Chechle (część I postępowania) oraz w ul. Damrota i Pod Wierzbą w Świerklańcu (część II postępowania). Rozstrzygnięcie procedury przetargowej nastąpiło w roku 2025. W roku 2024 poniesiono wydatek ze środków własnych w wysokości łącznej 5 746,84 zł za wykonanie przeglądu obszaru Aglomeracji Gminy Świerklaniec oraz zakup licencji do programu Norma.
3	„Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Jarzębinowej w Nakle Śląskim	2 750 529,00	737 700,00	W związku z otrzymaniem dofinansowania dla projektu pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Jarzębinowej w Nakle Śląskim”, w ramach PROW 2014-2020 w ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” - poddziałanie: „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”. Wysokość dofinansowania wynosi 4 999 658,00 zł. Zawarto umowę z Wykonawcą w formule zaprojektuj i wybuduj na realizację zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Jarzębinowej w sołectwie Nakło Śląskie w Gminie Świerklaniec oraz wykonanie projektu budowy chodnika wzdłuż ul. Lasowickiej od numeru 115 w Nakle Śląskim do ul. Konopnickiej w Nowym Chechle”, w ramach której ze środków własnych Gminy został zaprojektowany chodnik wzdłuż drogi powiatowej - ul. Lasowickiej, który zostanie w latach przyszłych zrealizowany we współpracy Powiatem tarnogórskim. W roku 2024 wykonano prace projektowe i uzyskano decyzje administracyjne umożliwiające prowadzenie robót budowlanych. Zrealizowano roboty związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej w ul. Jutrzenka w Nakle Śląskim oraz rozpoczęto roboty w ul. Jarzębinowej. Przygotowano również dokumentację projektową dot. budowy chodnika wzdłuż ul. Lasowickiej, celem uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. W sumie, w roku 2024 poniesiono wg klasyfikacji budżetowej wydatki w łącznej wysokości 737 700,00 zł (z czego kwota 602 000,00 zł jako dofinansowanie ze

				środków PROW oraz 135 700,00 zł ze środków własnych Gminy).
4	„Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Świerklaniec – dodatkowe tereny w sołectwie Orzech	1 053 000,00	0,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu dotyczącego budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie sołectwa Orzech. Realizacja zadania pozwoli na przyłączenie do zbiorowej sieci kanalizacyjnej kolejnych mieszkańców, którzy do tej pory nie byli objęci opracowanymi dokumentacjami projektowymi. W październiku 2024 r. zawarto umowę z Wykonawcą robót budowlanych. Wysokość dofinansowania w ramach zawartej Promesy wynosi 936 906,77 zł co stanowi 94,97% wartości umowy z Wykonawcą. Do końca ubiegłego roku wykonano odcinek kanalizacji sanitarnej o dł.123 m. w ul. bocznej od ul. Wieczorków w Orzechu. W roku 2024 nie poniesiono z tego tytułu żadnych wydatków.
5	Budowa drogi wraz z kanalizacją deszczową w ul. Obłoków w Nakle Śląskim oraz chodników przy ulicach: Powstańców i Szopena w Nakle Śląskim oraz Nakielskiej w Orzechu	2 518 594,06	2 518 546,84	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Budowa drogi wraz z kanalizacją deszczową w ul. Obłoków w Nakle Śląskim oraz chodników przy ulicach: Powstańców i Szopena w Nakle Śląskim oraz Nakielskiej w Orzechu”. W roku 2023 zawarto umowę z Wykonawcą robót budowlanych. Pozyskane dofinansowanie zgodnie z udzieloną Promesą wynosi 4 459 938,85 zł i stanowi 94,34% wartości umowy z Wykonawcą. W wyniku przeprowadzonych prac wybudowano jezdnię w ul. Obłoków wraz ze zjazdami z kostki betonowej prefabrykowanej typu behaton, z obustronnymi poboczeniami, na odcinku ok. 230 m. i szerokości 5 m., od skrzyżowania z ul. Wąską do ul. Górnej. Wykonano chodnik z kostki betonowej prefabrykowanej na odcinku ok. 530 m w ul. Powstańców w Nakle Śląskim (od istniejącego wcześniej chodnik na ul. Powstańców do skrzyżowania z ul. Dzierżonia). Powstał nowy chodnik w ul. Szopena w Nakle Śląskim, o długości ok. 250 m. (od istniejącego chodnika ul. Orzechowskiej do rejonu wejścia na teren placu zabaw zlokalizowanego przy ul. Szopena), jak również chodnik w ul. Nakielskiej w Orzechu, o długości ponad 500 m. (od wjazdu na cmentarz do istniejącego chodnika w ul. Nakielskiej). Końcowe rozliczenie inwestycji nastąpi po dokonaniu

				odbiorów końcowych w roku 2025. W roku 2024, za roboty budowlane oraz nadzór nad prowadzeniem robót, wydatkowano łączną kwotę w wysokości 2 518 546,84 zł (w tym: 2 229 969,42 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład, 150 000,00 zł ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz 138 577,42 zł ze środków własnych Gminy).
6	Przebudowa ul. Młyńskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w Świerkłańcu	3 037 568,14	2 374 599,29	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Przebudowa ul. Młyńskiej wraz z zagospodarowaniem terenu w Świerkłańcu” na podstawie posiadanej dokumentacji projektowej. Pozyskane dofinansowanie zgodnie z udzieloną Promesą wynosiło 4 421 573,31 zł i stanowiło 94,34% wartości umowy z Wykonawcą. W ramach zadania wykonano roboty drogowe (remont ul. Młyńskiej, przebudowa ciągu komunikacyjnego w obrębie Szkoły Podstawowej i budynku Urzędu Gminy, budowa miejsc postojowych z kostki betonowej w obrębie szkoły, budowę chodników, przebudowę zjazdów do przyległych posesji); roboty branży kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej); roboty branży elektrycznej i teletechnicznej oraz wycinkę drzew i krzewów. Firma DOMAX z Boronowa zrealizowała roboty etapu I i II zgodnie z harmonogramem prac. Dokonano rozbiórki istniejących nawierzchni oraz przeprowadzono wycinkę drzew. Wykonano prace związane z wykonaniem kanalizacji deszczowej, sanitarnej i sieci teletechnicznej w obrębie Szkoły oraz Urzędu Gminy. Ponadto wykonano parkingi i dojazdy z kostki oraz nawierzchnie asfaltowe. Wykonano główny kolektor kanalizacji deszczowej oraz nowy wodociąg na odcinku od ul. Głównej do ul. Tarnogórskiej. Przebudowano instalację elektryczną (demontaż starej sieci napowietrznej i przełączenie na nową podziemną). Zadanie zakończono. W roku 2024, poniesiono z tego tytułu wydatek w łącznej kwocie: 2 374 599,29 zł (w tym: 2 209 141,45 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład, 150 000,00 zł ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz 15 457,84 zł ze środków własnych Gminy).

7	Modernizacja Alei Lipowej w Nakle Śląskim	12 054,00	12 054,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Modernizacja Alei Lipowej w Nakle Śląskim”. Wykonano ekspertyzę dendrologiczną stanu zdrowotnego drzew rosnących w ciągu Alei Lipowej w Nakle Śląskim, która stanowiła wytyczne dla Wykonawców składających oferty w postępowaniu przetargowym. Pozyskane dofinansowanie, zgodnie z udzieloną Promesą, wynosi 1 990 000,00 zł, co stanowi 91,18 % wartości zawartej w sierpniu 2024 roku umowy z Wykonawcą robót budowlanych. Zakres prac obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej oraz robót budowlanych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, w oparciu o ww. dokumentację, która w szczególności ma obejmować przebudowę jezdni, utwardzenie poboczy z przeznaczeniem na postój pojazdów, rozbudowę systemu kanalizacji deszczowej, budowę oświetlenia ulicznego, i realizację oznakowania drogowego na łącznej długości odcinków dróg ok. 205 m. W roku 2024, Wykonawca wyłoniony w przetargu prowadził prace projektowe, które zgodnie z przedstawionym harmonogramem przewidziano na okres 12 miesięcy, natomiast termin realizacji zakończenia całego zadania mija w lutym 2026 r. Do końca roku 2024 wydatkowano w ramach tego miejsca klasyfikacji budżetowej kwotę 12 054,00 zł za opracowanie ekspertyzy dendrologicznej.
8	Termomodernizacja Gminnych budynków mieszkaniowych – wykonanie dokumentacji technicznej w ramach inicjatywy „Elena”	12 829,00	12 829,00	Gmina Świerklaniec realizuje program ELENA na bazie dwóch wytypowanych budynków wielorodzinnych: przy ul. Głównej 7 i 52 w Nakle Śląskim. Głównym celem instrumentu ELENA (European Local Energy Assistance) – wspólnej inicjatywy Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Komisji Europejskiej - jest przygotowanie projektów w zakresie zrównoważonej energii, takich jak efektywność energetyczna i inwestycje w energię odnawialną, ukierunkowane na budynki i innowacyjny transport miejski. Zakwalifikowanie obiektów do programu Elena, pozwoli na podniesienie standardu lokali, ograniczenie kosztów ogrzewania oraz przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Inicjatywa ELENA finansowana jest z programu Unii Europejskiej Horyzont 2020. W roku 2024 Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia w Katowicach, przeprowadziła dwa postępowania przetargowe w celu wyłonienia

				Wykonawcy zadania pn. „Wykonanie dokumentacji technicznej, projektowej, ekonomiczno- finansowej modernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach programu ELENA”. Wartość umowy z Wykonawcą dla Gminy Świerklaniec wynosi 308 385,44 zł z czego kwota 182 347,44 zł pochodzi ze środków programu ELENA. W roku 2024 poniesiono wydatek w wysokości 12 829,00 zł jako kolejna transza wkładu własnego Gminy do kosztów opracowania dokumentacji projektowej.
9	Zakup klimatyzacji do budynku Urzędu Gminy	20 800,00	20 755,02	W ramach zadania zakupiono i zainstalowano system klimatyzacji składający się z klimatyzatora marki Rotenso Hiro 60 + imoto 2,6 x 3 szt. + 3 razy pompa skroplin blue diamond, w filii Urzędu Gminy przy ul. Młyńskiej w Świerkłańcu. Zadanie zakończono i poniesiono z tego tytułu wydatek w wysokości 20 755,02 zł.
10	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Świerklaniec	12 850 000,00	0,00	Gmina Świerklaniec wspólnie z dwoma sąsiednimi gminami (Bobrowniki i Tarnowskie Góry) złożyła wniosek i otrzymała dofinansowanie dla projektu pod nazwą „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Miasta Tarnowskie Góry, Gminy Bobrowniki oraz Gminy Świerklaniec”. Projekt realizowany jest przy współfinansowaniu z funduszy unijnych. Partnerem wiodącym projektu jest Miasto Tarnowskie Góry. łączna wartość projektu dla wszystkich Gmin wynosi: 128 608 823,53 zł. W Gminie Świerklaniec, do realizacji programu zakwalifikowano 121 deklaracji mieszkańców z maksymalną ilością punktów. Po zrealizowaniu montażu, uczestnicy uzyskają refundację w wysokości do 85% kosztów kwalifikowanych, poniesionych na inwestycje realizowane w ramach projektu takie jak: instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, powietrzna pompa ciepła, kocioł na biomasę, magazyn energii elektrycznej i system zarządzania energią. W roku 2024 zawarto umowę o dofinansowanie dla projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. Priorytet FESL.10 „Fundusze europejskie na transformację” Działanie FESL.10.06 „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła”. Beneficjentem dofinansowania jest Gmina Tarnowskie Góry działająca w partnerstwie z Gminą Bobrowniki oraz Gminą Świerklaniec. Lider projektu zawarł umowę z Operatorem,

				który kontaktuje się z mieszkańcami i weryfikuje zgłoszone do projektu budynki pod względem technicznym. Roboty instalacyjne będą przeprowadzane w latach 2025-2026. W roku 2024 nie poniesiono w ramach tego miejsca klasyfikacji budżetowej żadnych wydatków.
11	Rozwój edukacji szkolnej w Gminie Świerklaniec	58 677,81	28 006,53	W sierpniu 2024 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu „Rozwój edukacji szkolnej w Gminie Świerklaniec” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS. Priorytet: FESL.06.00 - Fundusze Europejskie dla edukacji, Działanie: FESL.06.02 - Edukacja szkolna. Projekt realizowany jest w 4 szkołach podstawowych w Gminie Świerklaniec, a jego celem jest wyrównanie dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia oraz zwiększone zostaną szanse edukacyjne osób uczących się, w szczególności w zakresie wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez działania indywidualizujące proces kształcenia; organizację zajęć dodatkowych zwiększających udział uczniów z SPE w ogólnodostępnej edukacji oraz rozwijających kwalifikacje; organizację zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz rozwijających uzdolnienia uczniów; podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pedagogicznej poprzez kursy, szkolenia i studia podyplomowe; doposażenie szkół w sprzęt, pomoce i materiały potrzebne do prowadzenia działań na rzecz indywidualizacji wsparcia, udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wyjazdy edukacyjne rozwijające zainteresowania naukami ścisłymi z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania oraz integrujące dzieci z różnych środowisk. Projekt jest wdrażany od początku roku szkolnego 2024/2025. W roku 2024 poniesiono z tytułu realizacji projektu 28 006,53 zł za opracowanie wniosku o dofinansowanie i obsługę projektu.

12	Modernizacja placu zabaw na terenie Parku w Świerkłańcu	655 584,00	632 644,35	Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację zadania pn. „Modernizacja placu zabaw w zabytkowym parku w Świerkłańcu”, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. W roku 2024 zawarto umowę z Wykonawcą robót. Wykonano dostawę i montażu 1 kpl. nowych, certyfikowanych urządzeń zabawowych takich jak: - zestaw zabawowy „zamek - baszta”; zestaw zabawowy „statek” z linarium; huśtawka wahadłowa typu „bocianie gniazdo”; huśtawki podwójne wahadłowe z siedziskami płaskimi szt. 2; huśtawka potrójna -siedziska kubelkowe oraz siedzisko „mama-ja”; huśtawka wagowa; piaskownica integracyjna; karuzela integracyjna dwuosobowa; trampolina integracyjna; trampoliny heksagonalne szt. 3; domek ze zjeżdżalnią; linarium mini; bujak na sprężynie „wiewiórka”; bujak na sprężynie „pszczoła”; tablica- gra pamięciowa „memory”; panele edukacyjne 5 szt., oraz dostawę i montaż elementów małej architektury: ławki z oparciem - 10 szt.; ławki bez oparcia - 4 szt.; altana ośmioboczna drewniana; stół betonowy; kosze na śmieci retro - 4 szt. oraz tablice informacyjno-edukacyjne. Prace zakończono. Poniesiono z tego tytułu wydatek w wysokości 632 644,35 zł z czego dofinansowanie ze środków PROW wyniosło 402 551,00 zł natomiast 230 093,35 zł stanowił wkład własny Gminy Świerklaniec.
13	Zapewnienie dostępności budynku USC przy ul. Parkowej w Świerkłańcu, osobom ze szczególnymi potrzebami	8 000,00	6 797,80	W związku z posiadaną dokumentacją projektową dot. zapewnienia dostępności budynku Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Parkowej w Świerkłańcu, osobom ze szczególnymi potrzebami, wystąpiła konieczność dodatkowych uzgodnień przebiegu sieci gazowej w rejonie budynku USC. Sporządzono dokumentację dot. posadowienia sieci gazowej. Poniesiono z tego tytułu wydatek w wysokości 6 797,80 zł.
14	Program Czyste Powietrze – prowadzenie punktu obsługi mieszkańców	41 000,00	37 850,00	W związku z zawarciem Porozumienia pomiędzy Gminą Świerklaniec a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, w sprawie zasad realizacji i promocji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, które ustala m.in. zasady pokrywania kosztów ponoszonych przez Gminę przy wdrażaniu

	na terenie Gminy Świerklaniec			programu, wyłoniono operatora, świadczącego usługi doradcze i zapewniającego pomoc przy wypełnianiu i rozliczaniu wniosku o dofinansowanie w ramach Programu. WFOŚiGW w Katowicach, na podstawie zawartego Porozumienia, dofinansowywał koszty obsługi wniosków zarówno mieszkańców, którzy ubiegają się o podwyższony poziom dofinansowania, ze względu na kryterium dochodowe jak i wniosków dot. podstawowego poziomu dofinansowania. Operator programu tj. firma Ecoscan Innowacja i Rozwój z siedzibą w Piekarach Śląskich, prowadził punkt obsługi dla mieszkańców Gminy, poprzez pełnienie dyżurów raz w tygodniu, w godzinach pracy Urzędu oraz działania informacyjno-promocyjne. W roku 2024 złożono za pośrednictwem Gminy Świerklaniec 124 wnioski do Programu. W sumie, w roku 2024 wydatkowano w ramach tego miejsca klasyfikacji budżetowej kwotę w wysokości 37 850,00 zł za przygotowanie oraz rozliczenie wniosków dla mieszkańców.
15	Serwis instalacji solarnych na budynkach jednorodzinnych na terenie Gminy Świerklaniec montowanych w ramach pierwszego etapu projektu pn. „Słoneczna Gmina”, realizowanego w Gminie Świerklaniec w roku 2018	9 000,00	1 512,00	W związku z zakończeniem okresu gwarancji wynikającym z umowy z Wykonawcą instalacji solarnych w ramach projektu pn. „Słoneczna Gmina”, realizowanego w Gminie Świerklaniec w roku 2018, zlecono usługę pełnienia serwisu 23 instalacji solarnych powstałych w trakcie realizacji tego projektu, aby mieszkańcy mieli zapewniony serwis instalacji do czasu ich umownego przekazania na własność osób prywatnych. Firma wykonała zlecone prace naprawcze. Umowę realizowano do zakończenia okresu trwałości projektu. Poniesiono z tego tytułu wydatek w wysokości 1 512,00 zł.

16	Rozświetlamy Gminę Świerklaniec	500 000,00	0,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. Rozświetlamy Gminę Świerklaniec. Zawarto umowę z Wykonawcą zadania polegającego na wymianie 12 opraw oświetleniowych wraz z wysięgnikami, na ul. Morcinka w Nakle Śląskim oraz ul. Młyńskiej w Świerklańcu. Pozyskane dofinansowanie zgodnie z udzieloną Promesą wynosi 44 280,00 zł i stanowi 80,00 % wartości umowy z Wykonawcą. Prace zostaną zakończone w roku 2025. W roku 2024, nie poniesiono w obrębie tego miejsca klasyfikacji budżetowej żadnych wydatków.
17	Budowa oświetlenia solarnego w wybranych miejscach Gminy Świerklaniec	150 000,00	150 000,00	Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie w ramach konkursu marszałkowskiego "Inicjatywa sołecka" w roku 2024. Przedmiotem dofinansowania był montaż 10 lamp solarnych typu „Czapla”, z oprawą LED o mocy 80W, osadzonych na fundamencie betonowym, z panelami fotowoltaicznymi 2x210Wp, z wbudowanymi czujnikami zmierzchu, w wybranych miejscach Gminy Świerklaniec, w których niemożliwe było zainstalowanie konwencjonalnego oświetlenia ulicznego. Wykonano dokumentację techniczną dla zadania, na podstawie której Wykonawca przystąpił do robót. W sołectwie Świerklaniec, zamontowano 3 szt. lamp solarnych na działkach: 3389/38, 1057/30 oraz 2072/253. Lampy oświetlają teren cmentarza przy ul. 3 Maja oraz parking przy Przedszkolu przy ul. Młyńskiej. W sołectwie Nowe Chechło, zamontowano 2 szt. lamp solarnych na działkach: 1 - 2203/12; 2 - 2188/113. Lampy oświetlają teren przy kościele oraz Szkole Podstawowej w Nowym Chechle. Na terenie sołectwa Orzech, zamontowano 2 szt. lamp solarnych na działkach: 1 -370/337; 2 - 878/276. Lampy oświetlają teren ul. Ogrodowej oraz ul. Bocznej w Orzechu, w miejscach najliczniej uczęszczanych przez mieszkańców. Natomiast w sołectwie Nakło Śląskie zamontowano 3 szt. lamp solarnych na działkach: 1 - 3080/87; 2 - 277/14; 3-138/1. Lampy oświetlają teren cmentarza w Nakle Śląskim, oraz placów zabaw przy ul. Szopena i Sportowców w Nakle Śląskim. Zadanie zakończono. Wydatkowano kwotę w wysokości 150 000,00 zł z czego kwotę 108 000,00 zł stanowiły środki z dofinansowania, natomiast 42 000,00 zł środki własne Gminy Świerklaniec.

18	Roboty konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nakle Śląskim	510 500,00	496 500,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych (edycja dot. Rządowego Programu Odbudowy Zabytków), Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Roboty konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nakle Śląskim”. Gmina w ramach pozyskanego dofinansowania udzieliła Parafii pomocy finansowej na realizację zadania mającego na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowania procesów jego destrukcji oraz prace restauratorskie mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, uzupełnienie lub odtworzenie jego części. Zadanie zakończono. Poniesiono wydatek w formie dotacji dla Parafii, w wysokości 496 500,00 zł w tym 486 271,10 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład oraz 10 227,90 zł ze środków własnych Gminy Świerklaniec.
19	Roboty konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele Chrystusa Króla w Świerklańcu	510 000,00	510 000,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych (edycja dot. Rządowego Programu Odbudowy Zabytków), Gmina Świerklaniec uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Roboty konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym Kościele Chrystusa króla w Świerklańcu”. Gmina w ramach pozyskanego dofinansowania udzieliła Parafii pomocy finansowej na realizację zadania mającego na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowania procesów jego destrukcji oraz prace restauratorskie mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, uzupełnienie lub odtworzenie jego części. Zadanie zakończono. Poniesiono wydatek w formie dotacji dla Parafii, w wysokości 510 000,00 zł w tym 499 494,00 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład oraz 10 506,00 zł ze środków własnych Gminy Świerklaniec.
20	Budowa drogi w ul. Szymborskiej w Nakle Śląskim	5 321 113,00	0,00	W związku z pozytywną oceną wniosku aplikacyjnego dla zadania pn. „Budowa drogi w ul. Szymborskiej w Nakle Śląskim”, w ramach PROW 2014-2020 w ramach operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” - poddziałanie: „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

				objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020” Gmina Świerklaniec otrzymała dofinansowanie na realizację zadania w wysokości 4 999 963,00 zł. Zawarto umowę o dofinansowanie dla projektu. W roku 2023 przeprowadzono procedurę przetargową dla zadania, jednak z uwagi na fakt, iż cena oferty znacząco przekraczała kwotę, którą Zamawiający był w stanie przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, postępowanie unieważniono. Biorąc pod uwagę koszty wykupu części nieruchomości w celu realizacji inwestycji, wartość wkładu własnego kilkakrotnie przewyższyłaby kwotę dofinansowania, gdyż szacowany koszt inwestycji wyniósłby ok. 20 mln zł., w związku z czym w roku 2024 odstąpiono od realizacji zadania i rozwiązano umowę o dofinansowanie.
21	Budowa zjazdu z DK 78 w Świerklańcu - opracowanie dokumentacji projektowej	25 000,00	0,00	Zaplanowano do realizacji budowę zjazdu z drogi krajowej nr 78, na działkę nr 255/42 - ul. Kościelna (przed terenem ogródków działkowych). Z uwagi na zmianę koncepcji, dot. przebudowy całego skrzyżowania a nie tylko zjazdu, zdecydowano o zaniechaniu zadania w roku 2024 i wprowadzeniu zadania do budżetu Gminy w roku 2025 z nakładami w wysokości 80 000,00 zł.
22	Oświetlenie fontann w zabytkowym parku w Świerklańcu	512 000,00	0,00	W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, uzyskano dofinansowanie w wysokości 500 000,00 zł na realizację przedmiotowego zadania. Z uwagi na fakt, iż aby zmodernizować oświetlenie na terenie parku, niezbędnym jest wymiana instalacji elektrycznej na tym terenie, zdecydowano o zmianie zapisów udzielonej promesy i realizacji zadania pn. „Modernizacja instalacji elektrycznej na terenie zabytkowego parku w Świerklańcu”. Inwestycja polegać będzie na modernizacji instalacji elektrycznej, wymianie okablowania, montażu skrzynek rozdzielczych. Modernizacja oświetlenia w zabytkowym parku w Świerklańcu, z którego walorów i uroków krajobrazowych korzystają mieszkańcy z całego regionu śląskiego, wpłynie pozytywnie nie tylko na poprawę jakości powietrza, ale również umożliwi spacerowanie w porach wieczornych a także w okresie jesienno-zimowym, kiedy dni są krótsze. Zmiana promesy została zaakceptowana. Zadanie zostanie zrealizowane w roku 2025.

Tabela 2 Zadania inwestycyjne

4.2. Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. Podczas Zebrania Wiejskiego mieszkańcy danego sołectwa, podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe.

W 2024 roku wysokość środków do wykorzystania w ramach funduszu sołeckiego wynosiła 228 077,87 zł.

Decyzją Mieszkańców w 2024 r. zostały wykonane następujące zadania:

- Sołectwo Nakło Śląskie:
 1. Renowacja boiska treningowego na ul. Sportowców 1 w Nakle Śląskim.
- Sołectwo Nowe Chechło:
 1. Doprowadzenie centralnego ogrzewania do pomieszczenia gospodarczego na poddaszu w Szkole Podstawowej w Nowym Chechle.
 2. Modernizacja placu zabaw na terenie obiektu sportowego przy ul. Leśnej 5.
- Sołectwo Orzech:
 1. Wymiana masztu flagowego przy budynku gminnym położonym przy ul. Wieczorków 34.
 2. Doposażenie obiektu gminnego przy ul. Wieczorków 41 poprzez zakup lodówki i regałów.
 3. Organizacja imprez kulturalnych i okolicznościowych dla mieszkańców sołectwa w ramach działań promocyjnych gminy.
 4. Doposażenie obiektu gminnego przy ul. Wieczorków 43 poprzez zakup suszarki do ubrań.
 5. Zagospodarowanie terenu przy skwerze u zbiegu ulic Sobalaków i Brzechwy poprzez utwardzenie terenu i montaż elementów małej architektury.
 6. Poprawa bezpieczeństwa na gminnym placu zabaw przy ul. Mickiewicza poprzez montaż bezpiecznej nawierzchni pod wybranymi urządzeniami zabawowymi.
- Sołectwo Świerklaniec:
 1. Zakup defibrylatora.
 2. Zakup składanych stołów biesiadnych.
 3. Zakup pług do quada.
 4. Zakup sprzętu sportowego potrzebnego do realizacji zajęć w salce sportowo-rekreacyjnej w Przedszkolu w Świerklańcu.
 5. Zakup koszy na psie odchody.
 6. Organizacja imprez kulturalnych, edukacyjnych, integracyjnych dla mieszkańców sołectwa Świerklaniec oraz wycieczek edukacyjnych dla dzieci z sołectwa.

5. Gospodarka komunalna

5.1. Gospodarka mieszkaniowa

Gmina Świerklaniec gospodaruje gminnym zasobem mieszkaniowym, obejmującym 69 lokali mieszkalnych. Są to lokale mieszkalne będące w 100% własnością gminy oraz lokale mieszkalne z udziałem gminy zlokalizowane w budynkach zarządzanych przez Wspólnoty Mieszkaniowe. Wielkość zasobu mieszkaniowego ogółem wynosi 3 162 m² powierzchni użytkowej. Obecnie zawartych jest 54 umów najmu na lokale komunalne, z czego: jedna umowa dotyczy najmu lokalu socjalnego, jedna umowa dotyczy umowy użyczenia lokalu chronionego, która jest zawarta z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nakle Śląskim, poza tym 6 lokali mieszkalnych w dalszym ciągu zajętych jest przez osoby, którym zostały wypowiedziane umowy najmu. Osoby te zajmują lokale bez tytułu prawnego. Na dzień 31.12.2024 r. Gmina dysponowała 7 pustostanami, z czego 3 lokale zostały zakwalifikowane do kapitalnego remontu.

W roku 2024 odbyły się 2 posiedzenia Komisji doraźnej ds. mieszkaniowych, przydzielono 3 lokale mieszkalne. Łącznie w roku 2024 zarejestrowano ogółem 12 wniosków o przydział lokalu komunalnego. Do kancelarii prawnej przekazano 5 spraw dot. przygotowania pozwów o zapłatę i eksmisję. Uzyskano 1 wyrok dotyczący eksmisji z zajmowanego lokalu komunalnego. W poprzednim roku w zasobach gminnych przeprowadzono prace remontowe i modernizacyjne mające na celu utrzymanie gminnego zasobu mieszkaniowego w stanie niepogorszonym. W budynku przy ul. Brzechwy 8a w Orzechu wykonano wymianę instalacji wodno - kanalizacyjnej, w lokalu mieszkalnym nr 1 wymieniono kocioł gazowy na nowy, a w odzyskanym sądownie lokalu nr 2 wykonano remont kapitalny. W budynku przy ul. Plebiscytowej 8/4 w Świerkłańcu wymieniono okno. Natomiast w budynkach komunalnych przy ul. Główniej 5 i 52 w Nakle Śląskim dokonano wymiany drzwi wejściowych do dwóch klatek schodowych. W celu poprawy bezpieczeństwa została ogrodzona posesja przy ul. Główniej 85 w Nakle Śląskim. Do budynku komunalnego przy ul. Główniej 54 w Nakle Śląskim doprowadzono instalację gazu ziemnego i zmieniono system ogrzewania z węglowego na centralne ogrzewanie zasilane z kotłowni lokalnej. W lokalach komunalnych przy ul. Parkowej 34/9 w Świerkłańcu i ul. Główniej 85/4 wymieniono piece węglowe na nowe. W budynku przy ul. Główniej 7 w Nakle Śląskim wykonano uszczelnienie przewodu dymowego i wentylacyjnego metodą szlamowania masą silikonową w celu poprawy jego wydajności i utrzymania go w dobrym stanie technicznym. W lokalu mieszkalnym nr 8 zmieniono system ogrzewania z piecowego na etażowe centralne ogrzewanie. Na posesji przy ul. Główniej 5 w Nakle Śląskim zlecono wykonanie deratyzacji w celu zwalczania pojawiających się gryzoni. Ponadto, na bieżąco dokonywane są przeglądy okresowe: budowlane, elektryczne, gazowe i kominiarskie wymagane przepisami prawa.

5.2. Utrzymanie czystości i porządku w Gminie

W związku z obowiązkami wynikającymi z ustaw Prawo wodne oraz o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Urząd Gminy zlecił podmiotom wykonanie zewnętrznym prac konserwacyjnych rowów melioracyjnych zlokalizowanych na działkach będących własnością Gminy Świerklaniec tj:

- część rowu przebiegającego przez sołectwo Orzech - tzw. rzeczka orzechowska (dwukrotnie: na odcinku 325 mb i 468 mb) wraz z konserwacją umocnień rowu na odcinku 35 mb,
- rów zlokalizowany w rejonie ul. Łąkowej w Orzechu,
- rów zlokalizowany w rejonie ul. Damrota w Świerkłańcu,
- rów przebiegający od ul. Wiosennej do ul. Parkowej w Świerkłańcu wraz z przepustem pod drogą i wylotem rowu do parku świerkłanieckiego,
- rów zlokalizowany w rejonie ul. Cmentarnej w Nakle Śląskim - wylot do rowu otwartego w rejonie cmentarza.

Łączny koszt przeprowadzonych prac konserwacyjnych na ww. rowach: 39 125,88 zł brutto.

Ponadto, do właścicieli nieruchomości przez które przebiegają ww. urządzenia wodne wystosowano 41 pism informujących o obowiązkach wynikających z ww. ustaw w zakresie przeprowadzenia konserwacji.

Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie Gminy Świerklaniec urząd prowadził czynności określone w w/w przepisach. W związku z tym, w 2024 roku prowadzonych było w tym zakresie 959 spraw, które dotyczyły mieszkańców sołectw Orzech i Nakło Śląskie. Czynności podejmowane w powyższym zakresie obejmowały:

- wezwania właścicieli nieruchomości do okazania dokumentów świadczących o prawidłowym postępowaniu z nieczystościami płynnymi, tj. umów na wywóz nieczystości zawartych z firmami asenizacyjnymi oraz dowodów uiszczenia opłat za wyświadczone usługi,
- pisemne poinformowanie o technicznych możliwościach przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej w związku z zakończoną budową sieci kanalizacyjnej wraz z wyznaczeniem terminu wykonania ww. przyłączenia.

Na podstawie udzielonych przez większość mieszkańców odpowiedzi na wezwania dotyczące pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, przeprowadzona została analiza złożonych dokumentów. W przypadku braku umowy lub dowodów uiszczenia opłat za wykonanie usługi odbioru nieczystości urząd prowadził dalszą korespondencję pouczając o obowiązkach wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w powyższym zakresie.

Dzięki prowadzonej korespondencji wzrosła świadomość mieszkańców w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, a znaczna część mieszkańców, którzy nie posiadali umów na odbiór nieczystości, zawarła je i dostarczyła do urzędu. Natomiast, w związku z pisemną informacją o technicznych możliwościach przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej, duża liczba mieszkańców wystąpiła do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji o wydanie warunków technicznych przyłączenia do kanalizacji, a po ich otrzymaniu przystąpiła do realizacji przyłączy. Niewielka liczba mieszkańców wystąpiła z indywidualnymi wnioskami o wydłużenie terminu z uwagi na ich szczególną sytuację, na co urząd wyraża po analizie zgody. Wobec pozostałych właścicieli, którzy nie dokonali podłączenia nieruchomości do kanalizacji we wskazanym terminie, były podejmowane dalsze czynności.

5.3. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami

W 2024 Gmina podpisała umowy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z firmą P.H.U. KONKRET Anna Kornas ul. J. Łaszczyka 18, 41-923 Bytom. Pierwsza z nich dotyczyła świadczenia usług w zakresie przyjęcia do schroniska mieszczącego się w Bytomiu przy ul. Łaszczyka 18 bezdomnych psów/suk i kotów/kotek z terenu Gminy Świerklaniec wraz zapewnieniem im pobytu i opieki, a także z ich kastracją i sterylizacją. Natomiast druga umowa dotyczyła:

- wyjazdów interwencyjnych zgłaszanych przez Urząd Gminy Świerklaniec w celu wyłapania bezdomnych psów i kotów na terenie Gminy Świerklaniec,
- wyłapywania bezdomnych psów i kotów wraz z ich transportem do schroniska wskazanego przez Urząd Gminy Świerklaniec,
- prowadzenia dyżurów,
- zbieranie padłych zwierząt i przechowywanie ich do czasu odbioru przez firmę utylizacyjną,
- utylizację padłych zwierząt.

W 2024 roku zapewniono opiekę bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Świerklaniec w następujących ilościach: 12 psów i 13 kotów.

5.4. Ochrona środowiska

W 2024 r. przeprowadzono łącznie 37 postępowań zakończonych wydaniem decyzji w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie drzew. Przyjęto i zrealizowano 108 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew z nieruchomości osób fizycznych. Wykonano inwentaryzację i złożono 4 wnioski do organów wg ich właściwości w celu uzyskania zezwoleń na usunięcie drzew z nieruchomości będących własnością Gminy Świerklaniec, w związku z realizowanymi inwestycjami lub koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa.

W ramach kompensacji za usuwane drzewa w związku z decyzjami uzyskanymi w poprzednich latach w Gminie Świerklaniec w 2024 roku nasadzono 565 drzew i 955 krzewów.

Na podstawie wpływających wniosków oraz wyznaczeniem tutejszego organu przez

Samorządowe Kolegium Odwoławcze do prowadzenia postępowania w zastępstwie innych gmin prowadzono 3 postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Realizując obowiązki określone w „śląskiej uchwale antysmogowej” w 2024 r. przeprowadzono łącznie 65 kontroli, w tym kontrole doraźne związane ze zgłoszeniami dot. nieprawidłowości spalania w piecach i na powierzchni ziemi na terenie Gminy Świerklaniec oraz kontrole planowane.

Opracowano również i złożono do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wnioski o dopłaty bezpośrednie.

W 2024 r. kontynuowano realizację obowiązku przyjmowania i wprowadzania deklaracji właścicieli nieruchomości do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw oraz wydawał mieszkańcom niezbędne dla załatwienia odrębnych spraw poświadczenia złożenia tych deklaracji.

Ekodoradca w 2024 roku był zaangażowany w następujące wydarzenia oraz projekty:

1. Akcja Dnia Ziemi w kwietniu - nasadzenia młodych lip wraz z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim przy współpracy z Przedsiębiorstwem Komunikacji Metropolitarnej Sp. z o.o. w Świerkłańcu (organizator konkursu plastycznego i fundator nagród).
2. Cykl spotkań Ekodoradcy z dziećmi w placówkach oświatowych.
3. Prowadzenie zajęć, dotyczących ochrony środowiska podczas ferii zimowych i letnich organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury.
4. Współorganizacja z Gminnym Ośrodkiem Kultury wydarzenia w ramach UE Green Week o nazwie „Pożegnanie wakacji”. Podczas pikniku były stoiska: Ekodoradców - Subregion Centralny, WFOŚiGW, budżetu obywatelskiego woj. śląskiego, pszczelarzy, PKM S.A. W wydarzeniu wzięło udział ok. 500 osób.
5. Udział w zebraniach sołeckich z mieszkańcami, gdzie przybliżone zostały kwestie związane z wymianą kotłów.
6. Udzielanie porad, wyjaśnień i pomocy mieszkańcom w sprawach związanych z ochroną jakości powietrza i środowiska (ok. 510) poprzez przybliżenie możliwości pozyskania środków na finansowanie inwestycji proekologicznych z programów: Czyste Powietrze, Mój Prąd, Moje Ciepło czy też możliwości zastosowania ulgi termomodernizacyjnej.
7. Prowadzenie w mediach społecznościowych edukacji ekologicznej poprzez Facebook - fanpage „Świerklaniec z widokiem na niebo i las”, gdzie zamieścił 151 postów.
8. Przeprowadzenie interwencji w zakresie uchwały antysmogowej.
9. Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów środowiskowych oraz zgłoszeń mieszkańców.
10. Udział przy realizacji projektu „Ciepłe Mieszkanie” - udzielanie dofinansowań do zmiany systemu ogrzewania i termomodernizacji do mieszkań i budynków

wielorodzinnych. W 2024 roku były realizowane prace związane ze złożeniem wniosku do WFOŚiGW w Katowicach, opracowanie regulaminu udzielania dofinansowań. Projekt ma być realizowany w 2025 roku, a jego kwota wynosi ok. 1,5 mln zł.

11. Opracowanie wniosku o dofinansowanie ze środków województwa śląskiego do zakupu drona służącego do pomiarów jakości. Kwota dofinansowania wyniosła 100 % kosztów zakupu drona wraz z wyposażeniem, czyli ok. 170 000 zł. Dron był użytkowany podczas kontroli antysmogowych. W roku 2024 skontrolowano 63 nieruchomości.

W 2024 roku w przygotowanie zostały i złożone dwa wnioski o realizację projektów:

- „Ochrona bioróżnorodności i poprawa stanu obszarów cennych przyrodniczo w świerklanieckim parku” w ramach działania FESL.02.15-Ochrona przyrody i bioróżnorodność - ZIT dla priorytetu FESL.02.00-Fundusze Europejskie na zielony rozwój. Kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 4 839 279,97 zł, z czego dofinansowanie może wynieść do 4 042 734,49 zł.

Wszystkie zaplanowane w ramach projektu metody ochrony przyrody zostały indywidualnie dobrane pod projekt ochrony bioróżnorodności i poprawy stanu obszarów cennych przyrodniczo w świerklanieckim parku. Wszelkie zaproponowane rozwiązania zostały dogłębnie przeanalizowane przez zespół specjalistów stosujących najlepszą wiedzę i dostępną technikę, dostosowaną odpowiednio do występujących uwarunkowań w celu ochrony gatunków, siedlisk i ekosystemów oraz do poprawy stanu bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo w Parku w Świerkłańcu.

W ramach ww. zadania przewidziano do wykonania:

1. Prace na cieku wodnym północnym o długości ok. 1 250 m.
 2. Prace na cieku wodnym południowym o długości ok. 1 000 m.
 3. Oczyszczenie dna małego stawu.
 4. Prace porządkujące i oczyszczające w rejonie fosy i dopływu do małego stawu.
 5. Wykonanie łapaczy substancji powierzchniowych odpowiedzialnych za tzw. tworzenie filmu olejowego.
 6. Wykonanie powierzchniowych łapaczy rumoszu pływającego.
 7. Montaż budek dla zwierząt (dla ptaków, nietoperzy, owadów i jeży).
- „Rozbudowa i modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Świerkłańcu” w ramach działania FESL.02.12-Gospodarka odpadami komunalnymi, dla priorytetu FESL.02.00-Fundusze Europejskie na zielony rozwój.

Kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 1 089 088,53 zł, z czego dofinansowanie może wynieść do 925 725,25 zł.

Przedmiotem projektu jest rozbudowa i modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Wiosennej w Świerkłańcu. W ramach projektu przewidziano: wykonanie ogrodzenia, budowę zadaszonych boksów na kontenery i pojemniki do

składowania odpadów komunalnych, utwardzenie placu, utworzenie miejsc postojowych dla samochodów, posadowienie kontenera (pawilonu) socjalno-biurowego, posadowienie kontenera (pawilonu), w którym powstanie punkt wymiany rzeczy używanych oraz centrum napraw przygotowujące odpady do ponownego użycia, montaż kontenera gospodarczego na sprzęt porządkowy, wykonanie odwodnienia liniowego, montaż monitoringu, montaż oświetlenia, montaż instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynem energii elektrycznej, wykonanie zielonej ściany wraz z trawnikiem, montaż zbiornika na deszczówkę, zakup urządzeń do utrzymania czystości na terenie PSZOK oraz cyfryzację PSZOK. Uzupełnieniem projektu są działania edukacyjno-informacyjne dotyczące sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów, a także zasad ich segregacji, które zwiększą świadomość w zakresie zrównoważonej konsumpcji i przyczynią się do zmniejszenia ubóstwa. Realizacja projektu ma na celu zapobieganie powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji oraz ponownego użycia.

5.5. Gospodarka odpadami

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Świerklaniec w 2024 r. świadczyła, tak jak w poprzednich latach firma Remondis Tarnowskie Góry sp. z o.o., przy czym usługi w roku 2024 były świadczone na podstawie dwóch umów. Pierwsza zawarta była czerwcu 2022 r. na okres od 1 lipca 2022 do 30 czerwca 2024 r. Druga umowa zawarta była po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym w czerwcu na okres od 1 lipca 2024 do 31 grudnia 2025 r. Stawka opłaty za odbiór odpadów została utrzymana i wynosiła 37,00 zł za osobę. Kwota zwolnienia z części opłaty przysługująca z tytułu kompostowania całości bioodpadów w przydomowym kompostowniku w dalszym ciągu wynosiła 6 zł od osoby.

W 2024 roku do tutejszego urzędu wpłynęło 696 deklaracji dotyczących gospodarowania odpadami. Wymiar opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców na cały 2024 rok wyniósł 4 927 475,80 zł, natomiast suma wszystkich wydatków dotyczących gospodarki odpadami na terenie gminy wyniosła 5 108 547,27 zł. Na dzień 31.12.2024 r. liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami wyniosła 11801 osób i wzrosła w stosunku do roku 2023 o 56 osób. Nie zmieniły się podstawowe zasady dotyczące częstotliwości odbioru odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych. Jak co roku zorganizowana została zbiórka odpadów wielkogabarytowych, podczas której zebrano rekordową ilość odpadów tej frakcji w ilości 327,9 Mg. Jesienią zorganizowana została również zbiórka elektroodpadów spod posesji. Ponadto, w punktach mobilnych na terenie całej gminy odbyła się zbiórka odpadów niebezpiecznych.

W 2024 roku na terenie gminy bezpośrednio od mieszkańców oraz na Gminnym Placu Gospodarczym łącznie odebrano następujące ilości odpadów:

- odpady zmieszane - 2802,22 Mg,
- tworzywa sztuczne - 484,72 Mg,

- papier - 321,90 Mg,
- szkło - 310,64 Mg,
- bioodpady - 1004,22 Mg,
- gabaryty - 461,82 Mg,
- opony - 15,88 Mg,
- odpady remontowo - budowlane - 161,11 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - 7,41 Mg,
- odpady niebezpieczne - 8,642 Mg.

Na podstawie opracowanego w marcu bieżącego roku sprawozdania Wójta dotyczącego realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami, z uwzględnieniem wytycznych Instytutu Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy, zawartych w instrukcji dla gmin dotyczącej uwzględniania w obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu bioodpadów zagospodarowanych u źródła, Gmina osiągnęła w 2024 roku wymagany przepisami ustawy poziom. Na podstawie wyliczeń wykonanych zgodnie z w/w instrukcją na terenie gminy osiągnięto poziom 45,08 % z wymaganego 45%. Na dzień 28.04.2025 r. sprawozdanie złożone poprzez system BDO ma status niezweryfikowanego i niezaakceptowanego.

W 2024 r. z możliwości oddania odpadów w PSZOK skorzystało ponad 1300 mieszkańców Gminy. Do 274 mieszkańców wystosowano łącznie 309 pism w związku z odpadami, których dotyczą ograniczenia wagowe m.in. opon, bioodpadów, odpadów remontowo-budowlanych oraz odpadów wielkogabarytowych.

5.6. Place zabaw

Na terenie gminy Świerklaniec znajduje się 7 placów zabaw zlokalizowanych w:

- Park Świerklaniec obok Pałacu,
- Park Świerklaniec obok Kajakowni (piaskownica integracyjna),
- Świerklaniec ul. Stabińskiego (piaskownica),
- Orzech ul. Mickiewicza (piaskownica),
- Nowe Chechło ul. Leśna 5 (piaskownica),
- Nakło Śląskie ul. Szopena,
- Nakło Śląskie ul. Sportowców 1.

Dodatkowo przy części placów zabaw działają siłownie plenerowe.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa korzystającym z urządzeń zabawowych i siłowni corocznie wykonuje się przeglądy techniczne w/w urządzeń. W wyniku przeprowadzonych oględzin na bieżąco usuwa się powstałe usterki. Oprócz tego wszystkie urządzenia poddawane są okresowej konserwacji. Dodatkowo w 2024 roku z przeznaczeniem do montażu w obrębie urządzeń zabawowych zostało zakupionych 165 m² mat przerostowych.

5.7. Cmentarz komunalny

W roku 2024 na cmentarzu komunalnym pochowano 30 osób. 12 września 2024 roku na cmentarzu komunalnym w Nakle Śląskim złożone zastały do grobu prochy Kai Mireckiej-Ploss, Honorowej Obywatelki Gminy Świerklaniec, patronki Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim.

6. Infrastruktura drogowa

Ilość oraz długość dróg na terenie Gminy Świerklaniec z podziałem na kategorie:

1. Drogi krajowe o długości ok. 8 km: DK 78.
2. Drogi wojewódzkie o długości 6 km: DW 911, DW 912.
3. Drogi powiatowe o długości 12,8 km: DP 3241S, DP3242S, DP 3244S, DP 3245S.
4. Drogi gminne publiczne o długości 43,3 km .
5. Drogi gminne wewnętrzne o długości 19,9 km, które nie zostały zaliczone do kategorii dróg publicznych oraz stanowiące własność Gminy Świerklaniec. Są to ciągi drogowe, dla których podjęto uchwały o nadaniu nazwy oraz inne ciągi drogowe stanowiące drogi boczne.

Ocena stanu nawierzchni dróg gminnych:

6. Stan dobry - 39,4 % długości dróg .
7. Stan zadawalający - 12,8 % długości dróg.
8. Stan niezadawalający - 33,0 % długości dróg.
9. Stan zły - 14,8 % długości dróg.
10. Stan zagrożenia - 0,0 %.

Oznaczenie ocen:

Ad 1. Stan dobry - brak działań.

Ad 2. Stan zadowalający - remont (naprawa nawierzchni do 20%).

Ad 3. Stan niezadowalający - remont lub przebudowa (20-60% uszkodzeń).

Ad 4. Stan zły - budowa/przebudowa (ponad 60% uszkodzeń: koleiny, wyboje, zapadnięcia, spękania).

Ad 5. Stan zagrożenia - zakaz użytkowania.

W zakresie utrzymania dróg:

1. Wykonane większe remonty:
 - a) nakładka w ciągu ul. Parkowej w Świerklańcu na długości 241 mb, remont odcinkowy chodnika na długości 100mb - 401 341,55 zł, zadanie dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach naboru z 2023r., dofinansowanie otrzymano w 2023 r.,
 - b) nakładka w ciągu ul. Górnej w Świerklańcu na długości 256 mb - 240 083,05 zł,
 - c) nakładka w ciągu ul. Sportowców w Nakle Śląskim na długości 75 mb – 52 022,76 zł,

- d) nakładka w ciągu ul. Ogrodowej w Orzechu na długości 16,5 mb - 16 579,42 zł,
 - e) remont chodnika w ciągu ul. Wieczorków w Orzechu po stronie numerów nieparzystych na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Ogrodowej na długości 124 mb - 103 918,64 zł.
2. Remonty częściowe i drobne naprawy dróg bitumicznych w sołectwach:
- a) Świerklaniec - 175,02 m² - 64 067,29 zł,
 - b) Nakło Śląskie - 141,37 m² - 45 168,88 zł,
 - c) Orzech - 52,39 m² - 22 902,46 zł,
 - d) Nowe Chechło - 297,77 m² - 80 265,38 zł.
3. Drobne naprawy nawierzchni brukowych w sołectwach:
- a) Świerklaniec - 27 708,71 zł,
 - b) Nakło Śląskie - 4 899,09 zł,
 - c) Orzech - 6 652,83 zł,
 - d) Nowe Chechło - 0,00 zł.
4. Profilowanie wraz ze wzmocnieniem kruszywem dróg gruntowych, miejscowe uzupełnienie wybojów, w sołectwach:
- a) Świerklaniec - 121 852,74 zł, wbudowano 349,72 t materiału, wyrównano ok. 3,9 tys. m² powierzchni,
 - b) Nakło Śląskie - 136 604,20 zł, wbudowano 423,04 t materiału, wyrównano ok. 4,9 tys. m² powierzchni,
 - c) Orzech - 50 382,07 zł, wbudowano 159,04 t materiału, wyrównano ok. 0,2 tys. m² powierzchni,
 - d) Nowe Chechło - 46 068,30 zł, wbudowano 93,2 t materiału, wyrównano ok. 0,9 tys. m² powierzchni.
5. Utrzymanie oznakowania, wprowadzanie nowych organizacji ruchu, odnowienie oznakowania poziomego itp. w sołectwach:
- a) Świerklaniec - 57 254,84 zł, w tym wprowadzone nowe organizacje ruchu – 18 388,55 zł, odnowienie oznakowania poziomego - 15 282,58 zł,
 - b) Nakło Śląskie - 22 331,09 zł, w tym wprowadzone nowe organizacje ruchu - 1.451,40 zł, odnowienie oznakowania poziomego - 7 509,89 zł,
 - c) Orzech - 14 847,84 zł, w tym wprowadzone nowe organizacje ruchu – 4 487,04 zł, odnowienie oznakowania poziomego - 3 513,39 zł,
 - d) Nowe Chechło - 9 533,73 zł, w tym wprowadzone nowe organizacje ruchu – 4 614,96 zł, odnowienie oznakowania poziomego - 335,79 zł,
6. Zimowe utrzymanie dróg gminnych i pozimowe zamykanie (bez kosztów Działu Gospodarczego):
- a) w sezonie 2023/2024 - wydatki z 2024 r. 328 499,16 zł, w tym pozimowe zamykanie - 24 889,25 zł, ogółem sezon 2023/2024 - 548 917,16 zł,
 - b) w sezonie 2024/2025 - wydatki z 2024 r. - 75 747,54 zł.

Działania w zakresie pozyskania dofinansowania:

1. Złożono wniosek o dofinansowanie zadania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - Województwo Śląskie na 2024 r. (dot. wyłącznie zadań remontowych) dla realizacji zadania „Remont drogi gminnej ul. Plebiscytowej w Świerkłańcu”. W ramach zadania zaplanowano wymianę podbudowy, nawierzchni drogi, remont nawierzchni obustronnych chodników, elementów kanalizacji deszczowej w zakresie głównego ciągu drogi pomiędzy ulicami Oświęcimską a Kościelną. Złożony wniosek otrzymał dofinansowanie. W ramach postępowania przetargowego został wyłoniony wykonawca, z którym podpisano umowę na realizację.
2. Złożono wniosek o dofinansowanie z Rządowego Programu Ograniczenia Przestępczości i Aspołecznych Zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024 (2024 r.) dla realizacji projektu „Poprawa bezpieczeństwa pieszych na terenie Gminy Świerklaniec. W ramach projektu planowano wykonanie modernizacji przejść dla pieszych w wybranych lokalizacjach: Nakło Śląskie w ciągu ul. Dworcowej, pierwsze przy szkole podstawowej, drugie w rejonie ul. Kościuszki, trzecie w rejonie przedszkola Topolino, w Świerkłańcu w ciągu ul. Kościelnej w rejonie skrzyżowania z ul. Plebiscytową, w Orzechu w ciągu ul. Wieczorków, pierwsze w rejonie kościoła, drugie w rejonie skrzyżowania z ul. Mickiewicza. Zakładano wykonanie dedykowanych oświetleń przejść dla pieszych, remont nawierzchni chodników wraz z obniżeniem krawężników przy przejściach, zabudowę kostki segregacyjnej. Złożony wniosek nie uzyskał dofinansowania.
3. Złożono wniosek o dofinansowanie zadania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – Województwo Śląskie na 2024 r. (dot. wyłącznie zadań remontowych) nabór uzupełniający dla realizacji projektu „Remont nawierzchni ul. Wolności w Świerkłańcu” dla realizacji odcinka od ul. 3 Maja do ul. Polnej. Złożony wniosek nie uzyskał dofinansowania.
4. Złożono wniosek o dofinansowanie zadania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na 2025 r. Województwo Śląskie dla realizacji zadania „Budowa ul. Mrożka w Świerkłańcu”. Złożony wniosek nie uzyskał dofinansowania.

7. Wodociągi i kanalizacja

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu, samorządowy zakład budżetowy Gminy Świerklaniec działający od dnia 1 listopada 2010 roku na podstawie Uchwały Nr LI/497/10 Rady Gminy w Świerkłańcu z dnia 30 lipca 2010 roku oraz Uchwały Nr XVI/ 122/19 z dnia 30 września 2019 r.

Założycielem Zakładu jest Rada Gminy Świerklaniec. Zakład jest jednostką organizacyjną Gminy działającą w formie samorządowego zakładu budżetowego.

Zakład prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o przepisy ustaw o finansach publicznych. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze użyteczności publicznej - bieżące zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Jednostka działa w oparciu o nadany statut opracowany i ustalony Uchwałą Rady Gminy w Świerkłańcu Nr LXXXV/617/23 z dnia 28 września 2023 roku.

Zasadniczym przedmiotem działalności Zakładu jest zaopatrzenie w wodę oraz odbiór ścieków dla Gminy Świerklaniec w zakresie Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, w tym:

1. Organizacja zakupu i sprzedaży wody.
2. Zawieranie umów w zakresie zakupu i sprzedaży wody.
3. Produkcja wody (Wapienniki).
4. Dostawa wody dla mieszkańców w/w Gmin i innych podmiotów.
5. Eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
6. Eksploatacja gminnej oczyszczalni ścieków.
7. Prowadzenie usług w zakresie podłączeń kanalizacyjnych i wodociągowych, drobne naprawy i remonty.
8. Zaopatrzenie w wodę (sprzedaż hurtowa od 08.01.2024r) Gmin Radzionków oraz Piekary Śląskie.

Dodatkowo zakres działania Zakładu obejmuje:

1. Współudział w zadaniu „Budowa kanalizacji sanitarnej, przebudowa kanalizacji deszczowej oraz remont i budowa sieci wodociągowej w sołectwach: Świerklaniec, Nakło Śląskie, Orzech i Nowe Chechło.
2. Inne zadania zlecone przez Gminę w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Ceny podstawowych usług w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków (od 01.06.2024 r.):

- dla gospodarstw domowych
 - opłata za 1m³ wody: 8,85zł netto (9,56zł brutto),
 - opłata abonamentowa za gotowość dostawy wody dla klientów z fakturą elektroniczną wynosi 10zł netto (10,8zł brutto),
 - opłata abonamentowa za gotowość dostawy wody dla klientów z fakturą papierową wynosi 12zł netto (12,96zł brutto),
 - opłata za 1m³ ścieków wynosi 15,15zł netto (16,36zł brutto),
 - opłata abonamentowa za gotowość odbioru ścieków dla klientów z fakturą elektroniczną wynosi 8zł netto (8,64zł brutto),
 - opłata abonamentowa za gotowość odbioru ścieków dla klientów z fakturą papierową wynosi 10,00 zł netto (10,80 zł brutto).

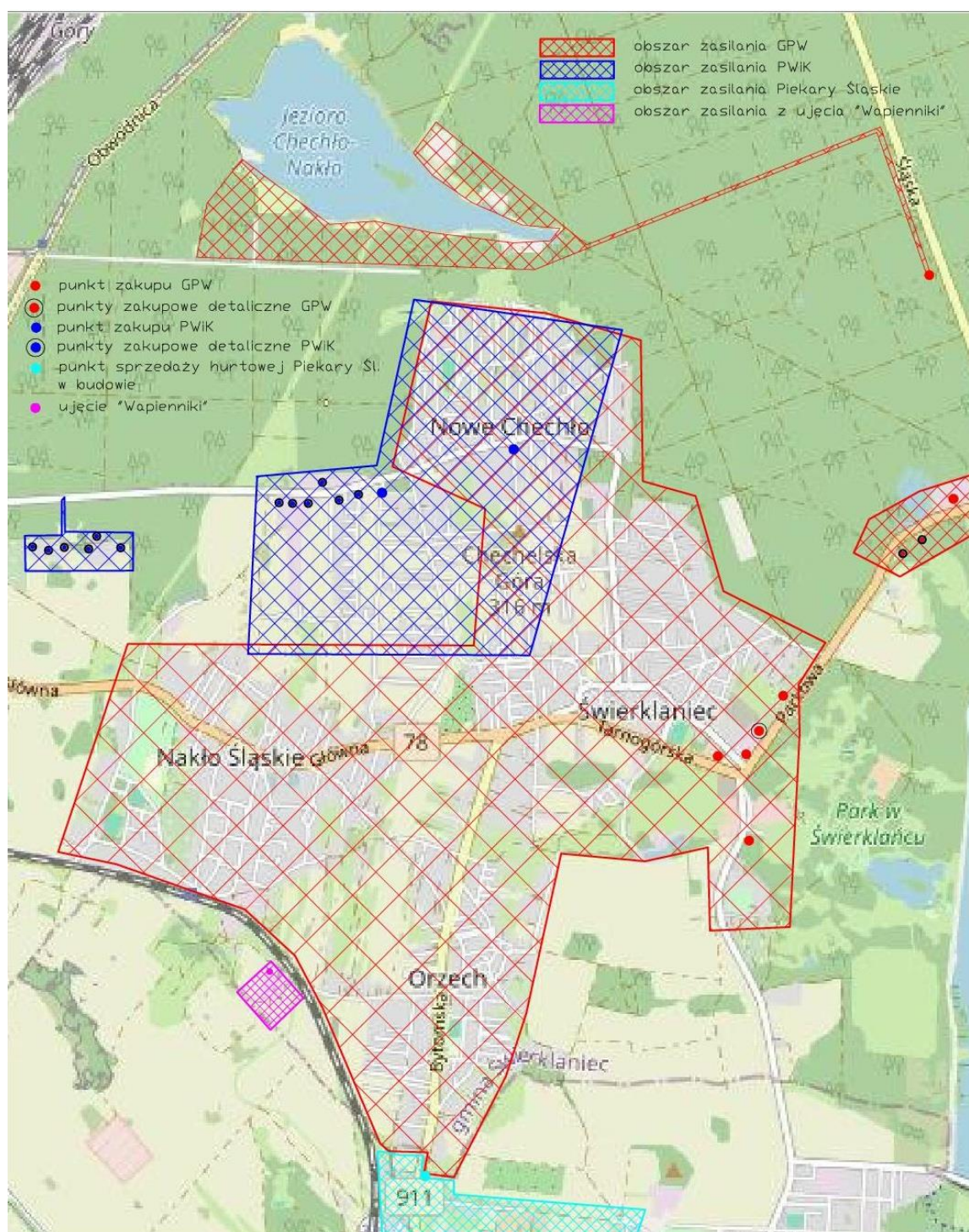
- wywóz nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych (tzw. szambo) o pojemności do 4m³ obowiązuje cena ryczałtowa w skład której wchodzi usługa opróżniania zbiornika, transport ścieków na oczyszczalnię ZWiK przy ul. Wiosennej oraz oczyszczanie ścieków:
 - 1m³ : 135,00 zł netto (145,80 zł brutto),
 - 2m³ : 146,00 zł netto (157,68 zł brutto),
 - 3m³ : 157,00 zł netto (169,56 zł brutto),
 - 4m³ : 168,00 zł netto (181,44 zł brutto),
 - za każdy kolejny m³ : 42 zł netto (45,36 zł brutto).
- w przypadku odbiorców indywidualnych cena zostaje pomniejszona o 4 zł netto (4,32zł brutto) za każdy m³ utylizacji ścieku i wynosi:
 - 1m³ : 131,00 zł netto (141,48 zł brutto),
 - 2m³ : 138,00 zł netto (149,04 zł brutto),
 - 3m³ : 145,00 zł netto (156,60 zł brutto),
 - 4m³ : 145,00 zł netto (156,60 zł brutto),
 - za każdy kolejny m³ : 38 zł netto (41,04 zł brutto).

7.1. Sieć wodociągowa wraz z gospodarką wodomierzową

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu realizuje w oparciu o hurtowy zakup wody od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach (GPW z ujęcia wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim) oraz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tarnowskich Górach (z ujęcia GPW „Stacja Uzdatniania Wody Miedary” + ujęcia własne PWiK).

Zakup wody odbywa się poprzez studnie zakupowe zlokalizowane w Świerkłańcu w bezpośrednim sąsiedztwie włączeń sieci Zakładu do sieci magistralnej GPW o średnicy DN800mm i DN600mm i PWiK do magistrali o średnicy DN400mm. Studnie zakupowe obejmują obszary dostawy wody dla całej Gminy Świerklaniec oraz marginalnie dla Piekar Śląskich (ok. 21 budynków mieszkalnych). Studnie zakupowe w Nowym Chechle oraz Nakle Śląskim zlokalizowane są na włączeniu do magistrali DN400mm PWiK i obejmują dostawę wody dla części odbiorców w Nakle Śląskim oraz większej części Nowego Chechła. Zakład realizuje również sprzedaż hurtową wody dla miejscowości Piekary Śląskie. Sprzedaż odbywa się wodociągiem DN150mm AC, wymuszona jest przez specyfikę dostawy dla budynków mieszkalnych będących w bezpośrednim sąsiedztwie sołectwa Orzech. Sprzedaż hurtowa będzie realizowana zgodnie z podpisaną umową do roku 2031 dla 21 budynków.

Obszary zasilania oraz punkty zakupowe przedstawia poniższa mapa:

Rysunek 2 Obszary zasilania oraz punkty zakupowe wody

W ramach swojej działalności ZWiK eksploatował 84,9 km sieci wodociągowej, 4,5 km sieci wodociągowej magistralnej z przyłączami 4 332 szt (4 239 w roku 2023). Eksploatowana sieć wodociągowa zawiera się w zakresie średnic od DN50mm do DN300mm a przyłącza wody od średnic DN25 mm do DN50 mm. Struktura materiałowa to tworzywo sztuczne: polietylen (PE),

polichlorek winylu (PVC) oraz stal, żeliwo i azbestocement. W roku 2024 na sieci wodociągowej wystąpiły 34 awarie spowodowane głównie stanem sieci wodociągowej.

Zakład sukcesywnie prowadzi wymianę wodomierzy lokalowych ze zdalnym odczytem w systemie „Lorawan” firmy Fila. Całkowita ilość wodomierzy to 4 320 szt., w tym wodomierzy ze zdalnym odczytem 3 339 szt. W ramach tego systemu zabudowano także 4 stacje antenowe (po jednej w każdym sołectwie) odbierające sygnał z wodomierzy lokalowych i przekazujących je dalej do siedziby ZWiK przy ul. Łąkowej.

7.2. Wykupy sieci wodociągowej

Wykupy sieci wodociągowej pokazuje poniższa tabela:

Lp	Lokalizacja urządzenia i parametry	Długość sieci [m]	Kwota	Uwagi
1	Sieć wodociągowa DN 160 PE Świerklaniec ul. Akacyja	297,5	40 000,00 zł	dotacja
2	Sieć wodociągowa DN 125 PE Świerklaniec ul. Radzionkowska	312	19 396,60 zł	dotacja
3	Sieć wodociągowa DN 160 PE Nakło Śląskie ul. Jutrzenka	87	11 967,54 zł	dotacja
4	Sieć wodociągowa DN 90 PE Nakło Śląskie ul. Ogrodowa	97	7 964,54 zł	dotacja
5	Sieć wodociągowa DN 100 PE Świerklaniec ul. Wolności	72	9 344,56 zł	dotacja
6	Sieć wodociągowa DN 90 PE Świerklaniec ul. Zielona	60,5	4 189,33 zł	dotacja
7	Sieć wodociągowa DN 90 PE Nowe Chechło ul. Powstańców	56	9 357,72 zł	dotacja
8	Sieć wodociągowa DN 90 PE Orzech ul. Bytomska	93	20 000,00 zł	dotacja
9	Sieć wodociągowa DN 160,125,90 Świerklaniec ul. Radzionkowska	317	32 604,79 zł	dotacja
10	Sieć wodociągowa DN 160,110, Nakło Śląskie ul. Jarzębinowa	141,5	15 708,44 zł	dotacja
11	Sieć wodociągowa DN 160,110, Nakło Śląskie ul. Jarzębinowa	154	16 208,35 zł	dotacja
12	Sieć wodociągowa 110, Nakło Śląskie ul. Główna	66	6 552,86 zł	dotacja
13	Sieć wodociągowa DN 110 PE Nakło Śląskie ul. Cicha	60	5 928,75 zł	dotacja
14	Sieć wodociągowa DN 63 PE Świerklaniec ul. Główna	74	776,52	dotacja
15	Sieć wodociągowa DN 63 PE Świerklaniec ul. Główna	-	658,89 zł	środki własne
16	Sieć wodociągowa DN 110 PE Świerklaniec ul. Wspólna	24	2 275,55 zł	środki własne
	RAZEM	1929,5	202 934,44 zł	

Tabela 3 Wykupy sieci wodociągowej w 2024 r.

7.3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w Gminie w 2024 roku

W roku 2024 ZWiK zakupił łącznie 792 500 m³ wody do spożycia, z czego zakup od GPW to 677 600 m³ i 114 900 m³ od PWiK Tarnowskie Góry. Jednocześnie Zakład wyprodukował wodę pitną w ilości 300 m³ z ujęcia wody „Wapienniki”. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę to 13 018 mieszkańców gminy Świerklaniec i ok. 70 mieszkańców Piekar Śląskich (sprzedaż hurtowa).

Nadzór nad prawidłową jakością wody prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytomiu, który pobrał łącznie 8 próbek wody z terenu Gminy. Jednocześnie Zakład prowadzi niezależnie od tego własne badania jakości wody w ilości próbek wynikających z pozwolenia wodnoprawnego – ujęcie „Wapienniki” oraz w punktach czerpalnych na terenie Gminy Świerklaniec w łącznej ilości 47. Badania wody na zlecenie Zakładu prowadzi akredytowane laboratorium „GIGA” z Katowice. W ramach ww. monitoringu jakości wody stwierdzono:

- brak przekroczeń dopuszczalnych ilości zanieczyszczeń w wodzie zakupionej z GPW,
- trzy przekroczenia dopuszczalnych ilości zanieczyszczeń w wodzie z ujęcia „Wapienniki” w tym przypadku były to bakterie z grupy coli oraz podwyższona ilość mikroorganizmów. Po stwierdzeniu przekroczeń Zakład niezwłocznie poinformował mieszkańców. W wyniku podjęcia natychmiastowych działań naprawczych (dezynfekcja podchlorynem sodu i intensywne płukanie ujęcia) ujęcie uzyskało aprobatę do dalszej produkcji wody pitnej.

O wszystkich wynikach pomiarów informowany jest na bieżąco Sanepid w Bytomiu.

7.4. Sieć kanalizacji sanitarnej

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerklańcu eksploatował sieć kanalizacji sanitarnej o długości 94,9km wykonanej z PVC/PE w zakresie średnic DN160mm do DN400mm.

W roku 2024 usunięto 20 awarii sieci. Awarie były spowodowane głównie niedrożnościami. Na sieci nie wystąpiły uszkodzenia mechaniczne.

W roku 2024 przyjęto na majątek 40,3 km sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej przez Gminę i 0,9 km kanalizacji sanitarnej przejętej od inwestorów prywatnych.

Liczba przyłączy kanalizacyjnych eksploatowanych przez Zakład wynosi 2 908 szt.

7.5. Oczyszczalnia wraz z pompowniami ścieków

Ścieki sanitarne z terenu Gminy Świerklaniec dopływają do komunalnej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej przy ul. Wiosennej 100 o następujących parametrach hydraulicznych: RLM=11530, Q_{max.h}=146,6 m³/h, Q_{śr.dob.}=1500 m³/dobę, Q_{max.roc.}= 709450 m³/rok. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do koryta Rowu Świerklanieckiego w km 3+320.

Siecią kanalizacji sanitarnej odprowadzono do oczyszczalni 403500 m³ ścieków oraz przyjęto 16000 m³ ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym. Ilość ścieków zafakturowanych wyniosła 298000 m³. Z powyższego wynika, że ilość wód opadowych i roztopowych oraz drenażowych wyniósł 122000 m³. Średni, dobowy przepływ przez oczyszczalnię wyniósł 1150 m³/dobę.

Badania ścieków na zlecenie Zakładu prowadzi akredytowane laboratorium „GIGA” z Katowice (12 próbek). W ramach ww. monitoringu jakości ścieków oczyszczonych stwierdzono jednokrotne przekroczenie stężenia azotu ogólnego, co spowodowane było okresowo dużym napływem ścieków i awarią części napowietrzania.

Ilość odpadów wytworzonych z oczyszczonych ścieków to łącznie 1590 Mg w tym:

- ustabilizowane osady ściekowe (kod odpadu 19 08 05) 1492 Mg,
- skratki (kod odpadu 19 08 01) 9,38 Mg,
- piasek (kod odpadu 19 08 02) 68,58 Mg.

Podstawowe parametry zanieczyszczeń i stopień ich oczyszczenia:

BZT ₅	-	226721 kg/rok dopływ	1021 kg/rok odpływ
CHZT	-	584649 kg/rok dopływ	12172 kg/rok odpływ
Zawiesiny	-	325081 kg/rok dopływ	2267 kg/rok odpływ
Azot ogólny	-	33124 kg/rok dopływ	3778 kg/rok odpływ
Fosfor ogólny	-	8653 kg/rok dopływ	507 kg/rok odpływ

Oczyszczalnia spełnia wymagane parametry oczyszczania ścieków zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji eksploatuje łącznie 19 przepompowni ścieków z czego 16 posiada monitoring pracy i zdalnego sterowania. Łączna ilość awarii ok. 32 spowodowane awarią pomp (najczęściej zapchaniem wirnika) oraz awariami czujników pływakowych lub sond hydrostatycznych.

7.6. Wykupy sieci kanalizacyjnej

Wykupy sieci kanalizacyjnej pokazuje poniższa tabela:

Lp	Lokalizacja urządzenia i parametry	Długość sieci[m]	Kwota	Uwagi
1	Sieć kanalizacji sanitarnej DN 200 Świerklaniec ul. Radzionkowska	222	34 237,45 zł	środki własne

2	Sieć kanalizacyjna Nakło Śląskie ul. Różana	455	26 393,03 zł	środki własne
3	Przepompownia ścieku socjalno-bytowego Nakło Śl. ul. Szymborskiej	-	26 593,08 zł	środki własne
4	Sieć kanalizacyjna DN 160 PVC Nakło Śląskie ul. Ogrodowa	5	295,20 zł	środki własne
5	Sieć kanalizacyjna DN 160 PVC Świerklaniec ul. Wolności	32	2 398,80 zł	środki własne
6	Sieć kanalizacyjna DN 200 PVC Świerklaniec ul. Damrota	109	46 223,45 zł	środki własne
7	Sieć kanalizacyjna DN 200 PVC Świerklaniec ul.3 Maja - boczna	51,5	45 792,90 zł	środki własne
8	Sieć kanalizacji sanitarnej DN 200 PVC, Nakło Śląskie ul. Główna	18	2 617,73 zł	środki własne
9	Ulepszenie przepompowni wykupionej w 2023 roku - N. Chechło Powstańców		16 800,00 zł	środki własne
	Podsumowanie	916,5	201 351,64 zł	

Tabela 4 Wykupy sieci kanalizacyjnej w 2024 r.

7.7. Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej - inwestycja Gminy Świerklaniec

W roku 2024 Gmina zakończyła budowę i przekazała do ZWiK 40,3 km kanalizacji sanitarnej wraz z 5 przepompowniami ścieków o łącznej wartości księgowej 39 972 811 zł i 10,2 km sieci wodociągowej o łącznej wartości księgowej 7 165 055 zł.

W ramach ww. inwestycji przyłączono w 2024 roku 703 budynków do sieci kanalizacyjnej oraz wydano 733 warunków technicznych w tym zakresie.

Stopień skanalizowania Gminy wynosi ok. 88%.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji sfinansował projekty budowlane budowy sieci kanalizacyjnej oraz Program Funkcjonalno-Użytkowy dla modernizacji oczyszczalni ścieków, a także zakończył jedną budowę sieci kanalizacyjnej wg. poniższego zestawienia:

Lp.	Nazwa	BO 2023	Poniesione koszty w 2024 r.	Wartość robót	Dodatkowe informacje
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej Świerklaniec, ul. Damrota/ Pod Wierzbą	38.000,00 zł	0,00 zł	38.000,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej Orzech ul. Głęboka	73.615,81 zł	0,00 zł	73.615,81 zł	inwestycja zakończona, środki trwały przyjęte na stan ŚT w 2024

3.	Budowa kanalizacji sanitarnej N.Ch. Lasowicka 18	5.200,00 zł	0,00 zł	5.200,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
4.	Budowa studni wodomierzowej Orzech ul. Bytomska	0,00	9.500,00 zł	9.500,00 zł	inwestycja w toku
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej Orzech Łąkowa/Bytomska	1.200,00 zł	0,00 zł	1.200,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
6.	Budowa kanalizacji sanitarnej N.Ch. ul. Leśna	1.300,00 zł	0,00 zł	1.300,00 zł	inwestycja w toku
7.	Budowa sieci wodociągowej Nakło Śl. ul. Szymborskiej	7.035,00 zł	0,00 zł	7.035,00 zł	inwestycja w toku
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej Orzech ul. Bytomska	14.800,00 zł	0,00 zł	14.800,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
9.	Budowa kanalizacji sanitarnej N.Ch. Lasowicka 31F	10.700,00 zł	0,00 zł	10.700,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
10.	Budowa kanalizacji sanitarnej Orzech ul. Wieczorków	1.400,00 zł	0,00 zł	1.400,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
11.	Budowa sieci wodociągowej Nakło Śl. ul. Główna	25.000,00 zł	0,00 zł	25.000,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
12.	Budowa kanalizacji sanitarnej Świerklaniec ul.3-go Maja	10.900,00 zł	0,00 zł	10.900,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
13.	Budowa sieci wodociągowej Orzech ul. Nakielska	13.500,00 zł	0,00 zł	13.500,00 zł	inwestycja w toku
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej Świerklaniec, ul. Radzionkowska	9.500,00 zł	0,00 zł	9.500,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
15.	Budowa kanalizacji sanitarnej Orzech, ul. Szkolna / Bytomska	3.000,00 zł	18.500,00 zł	21.500,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
16.	Budowa oczyszczalni ścieków Gminy Świerklaniec	60.000,00 zł	45.000,00 zł	105.000,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
17.	Budowa sieci wodociągowej Orzech ul. Szkolna 1,3	0,00 zł	4.750,00 zł	4.750,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec

18.	Budowa sieci kanalizacyjnej Orzech ul. Szkolna 1,3	0,00 zł	4.750,00 zł	4.750,00 zł	Realizację inwestycji przekazano do UG Świerklaniec
-----	--	---------	-------------	-------------	---

Tabela 5 Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w 2024 r.

7.8. Dane finansowe za 2024 rok

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości.

Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych Zakład przyjął następujące ustalenia:

- składniki majątku o wartości początkowej poniżej 500,00 zł Zakład zalicza bezpośrednio w koszty;
- składniki majątku o wartości początkowej od 500,00 zł do 10 000,00 zł Zakład zalicza do pozostałych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Od tego rodzaju składników majątku Zakład dokonuje odpisów umorzeniowych w miesiącu przyjęcia do używania;
- składniki majątku o wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł Zakład zalicza do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Dokonanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się począwszy od miesiąca następnego po miesiącu oddania składnika do używania, według stawek podatkowych;
- wszystkie nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartość 10 000,00 zł podwyższają wartość początkową tych środków trwałych, a nieprzekraczające 10 000,00 zł odnoszone są w koszty bieżącego okresu jako koszty remontu.

Zapasy wykazuje się w bilansie tylko w pozycji materiały. Stanowią one materiały zużywane do remontów sieci, usuwania awarii oraz sprzedaży usług związanych z budową podłączeń domowych. Materiały składowane w magazynie wycenia się wg cen zakupu.

Zobowiązania długoterminowe - okres spłaty powyżej 1 roku do 3 lat:

Umowa dotyczy wykupu sieci wodociągowej w ratach dwóch rat. Zakup dokonano z dotacji majątkowej (celowej). Pierwsza rata w kwocie 40 000,00 zł została zapłacona w 2024 r. Natomiast druga rata w kwocie 40 000,00 zł zostanie zapłacona w 2025 r. Zatem stan zobowiązania na koniec roku 2024 wyniósł 40 000,00 zł.

Stan środków pieniężnych Zakładu na dzień 31.12.2024 r. wyniósł 438 900,34 zł.

Zanotowano wzrost o 326 240,72 zł. Należności Zakładu w ciągu roku wzrosły o 127 630,57 zł, natomiast zobowiązania wzrosły o 71 825,21 zł. W związku z powyższym stan środków obrotowych zwiększył się o 382 046,08 zł.

Zakład rok zakończył z wynikiem finansowym (zysk) netto w wysokości 216 813,62 zł.

Poniżej przedstawiono koszty i inne obciążenia oraz przychody Zakładu w rozbiciu na poszczególne rodzaje działalności:

Koszty zakupu wody z GPW Katowice i PWIK Tarnowskie Góry	2 781 682,96 zł
Koszty utrzymania bieżącego sieci wodociągowej	1 471 748,07 zł
Koszty utrzymania bieżącego sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni	2 485 355,45 zł
Koszty pozostałej działalności	2 295 910,23 zł
Razem	9 034 696,71 zł

Podatek	110 969,00 zł
Wydatki na inwestycje ze środków własnych	307 886,08 zł

Przychody ze sprzedaży wody	4 563 301,80 zł
Przychody z przyjętych ścieków	3 671 815,99 zł
Przychody z pozostałej działalności	609 887,62 zł
Dotacja netto	825 360,00 zł
Razem	9 670 365,41 zł

8. Zalew Nakło - Chechło

W 2024 roku w ramach działalności nad Zalewem Nakło - Chechło podjęto następujące czynności:

1. W ramach przygotowań do sezonu letniego w kwietniu przeprowadzono rozpoznanie cenowe dotyczące „Dzierżawy i obsługi toalet przenośnych w okresie od maja do września 2024 r. na terenie Zalewu Nakło - Chechło”. Oferty przyjmowano do dnia 17.04.2024 r. Wybrano najkorzystniejszą ofertę, którą złożyła firma mToilet Sp. z o.o. Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w 03-226 Warszawa, ul. Toruńska 31. Łączny koszt wyniósł: 40 230,44zł.
2. W ramach przygotowań do sezonu letniego w czerwcu przeprowadzono rozpoznanie cenowe dotyczące „Wynajęcia dwóch kontenerów sanitarnych oraz jednego biurowego”. Wybrano ofertę WC SERWIS POLSKA Sp.z o.o. z siedzibą 41-808 Zabrze, ul. Szybowa 20 e. Łączny koszt wyniósł: 22 790,67 zł.
3. Wzorem lat poprzednich, w dniu 19 kwietnia 2024 r. odbyła się akcja wiosennego porządkowania nabrzeży Zalewu Nakło – Chechło, do której Gmina Świerklaniec

zapraszała wszystkich chętnych mieszkańców, stowarzyszenia, kluby i inne organizacje. Zalew był i jest na bieżąco sprzątany Urzędem Gminy oraz wolontariuszy m. in. z PZW czy UKS Olimpijczyk Nowe Chechło. Gmina Świerklaniec zapewniła worki na śmieci oraz rękawice, a także zbiórkę zebranych odpadów z tzw. „Korony” Zalewu i drogi dojazdowej od strony Tarnowskich Gór. Na terenie tzw. pola biwakowego postawiono kontener, do którego składowano wszystkie odpady z przeprowadzonej w ww. terminie akcji sprzątania Zalewu.

4. 28 maja odbyło się spotkanie organizacyjne w sprawie analizy zagrożeń i bezpieczeństwa na terenie Zalewu Nakło - Chechło oraz przygotowań Zalewu Nakło - Chechło oraz przygotowań zalewu do sezonu 2024 r., na które zaproszono m.in. Przedstawicieli Policji, Straży Pożarnej, Śląskiego WOPR-u, Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego, Lasów Państwowych, Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Katowicach, Koła PZW nr 59, ZWiKu, Starostwa Powiatowego. Tematem spotkania była analiza zagrożeń, stanu nawierzchni dróg dojazdowych i ewakuacyjnych na terenie Zalewu oraz identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji, przedstawienie wniosków dotyczących ładu, porządku oraz bezpieczeństwa na terenie Zalewu oraz inne wzajemne ustalenia i sprawy dotyczące przygotowań do sezonu w roku 2024.
5. W kwietniu w ramach przygotowań do sezonu letniego Urząd Gminy przeprowadził nabór do pracy związanej z obsługą punktów poboru opłat i sprzątania Zalewu, przeglądu kas rejestrujących (fiskalnych), prac związanych z oznakowaniem dróg ewakuacyjnych oraz oznakowania pionowego i poziomego na wszystkich drogach dojazdowych.
6. Gmina zabezpieczyła środki finansowe na dodatkowe patrole prewencyjne Policji oraz weekendowe zabezpieczenie na polu biwakowym przez dyżur Ochotniczych Straży Pożarnych z Nakła Śląskiego, Orzecha i Świerklańca na terenie Zalewu Nakło - Chechło.
7. Przed rozpoczęciem sezonu ustawiono kontenery i pojemniki na śmieci oraz toalety przenośne wokół tzw. „Korony” i na polu biwakowym w celu zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych.
8. Od 17 maja 2024 r. rozpoczęto pobór opłat na terenie Zalewu.
9. Pierwszy raz zostało utworzone Kąpielisko na Polu Biwakowym czynne w okresie od 22 czerwca do 01 września 2024 r.
10. Śląskie WOPR w Katowicach, w związku z obowiązującym porozumieniem zapewniło warunki do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia w sezonie letnim, dla wypoczywających na terenie Ośrodka poprzez zabezpieczenie ratownicze oraz kompleksową obsługę ratowniczą i patrolowanie Zalewu Nakło-Chechło wraz z zabezpieczeniem niezbędnego sprzętu, w tym zapewnienie stałych dyżurów sześciu Ratowników wodnych.

11. Urząd Gminy zlecił Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu wykonanie bieżącej oceny jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpiel zgodnie z ustalonym harmonogramem badań wody Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu przedstawił wyniki badań, które potwierdziły, że woda w stanie obecnym jest przydatna do kąpiel.
12. Ponadto, wyposażono Pole Biwakowe w dwa kontenery sanitarne (prysznicowo – umywalkowe). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu przeprowadził kontrolę w zakresie spełniania wymagań higieniczno-sanitarnych pola biwakowego. Kontrolujący nie wniósł zastrzeżeń w powyższym zakresie. Urząd Gminy utrzymywał w bieżącej czystości teren korony, parkingi, drogi dojazdowe oraz pole biwakowe.
13. Do sezonu 2024 przygotowano wszystkie punkty poboru opłat poprzez ustawienie regulaminów Zalewu i dodatkowego oznakowania z najważniejszymi informacjami. Pracownicy Zalewu Nakło-Chechło zostali dokładnie przeszkoleni z obsługi kas fiskalnych, obowiązującego cennika i regulaminu.
14. Wykonano odpowiednie oznaczenie obszaru wodnego Zalewu znakami pływającymi i tablicami informacyjnymi na brzegach, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc niebezpiecznych, w odniesieniu do roślinności wodnej (wodorostów) oraz kąpiel w miejscach zwyczajowo przyjętych - wykorzystywanych do kąpiel, a także plaż wokół całego zbiornika wodnego.
15. Na terenie Zalewu Nakło – Chechło Dział Gospodarczy Urzędu Gminy Świerklaniec wykonywał prace stałe tj. we wtorek i czwartek -opróżnianie gminnych koszy na śmieci wzdłuż tzw. „Korony Zalewu”.
16. Wystosowano wezwania do zapłaty dla Poddzierżawców, którzy do tej pory nie uregulowali zaległych należności wraz z ustawowymi odsetkami z tytułu czynszu poddzierżawy gruntu wynikających z zawartych z Gminą umów (domki letniskowe).
17. W sezonie 2024 r. zatrudniono w sumie 22 inkasentów na umowę zlecenie. Przepracowali 5274,5 godzin co dało łącznie koszt 167 626,70 zł. Dochód z opłat za wjazd na teren zalewu oraz z wydanych dodatkowo płatnych rocznych wjazdówek to 511 330,00 zł.
18. Zestawienie kosztów obrazuje tabela:

Wydatki poniesione na Zalewie Nakło-Chechło zgodnie z zawartymi umowami	Koszty
wywóz nieczystości (Remondis)	168 627,26 zł
najem i serwisu toalet przenośnych (Mtoilet)	40 230,44 zł
najem i serwis kontenerów z prysznicami oraz najem kontenera biurowego dla WOPR (WC Service)	22 790,67 zł
zabezpieczenie kąpieliska – WOPR	106 771,20 zł

wynajem samochodu na potrzeby inkasentów (Express Car)	7 827,32 zł
czynsz dzierżawy gruntu	60 526,98 zł
prowadzenie działań i akcji profilaktycznych	25 000,00 zł
Razem	431 773,87 zł
Pozostałe bieżące wydatki poniesione na Zalewie Nakło-Chechło	Koszty
między innymi energia elektryczna, bieżące remonty i naprawy (usługi), zakup środków czystości, artykuły remontowe, serwis kas fiskalnych, badanie wody, artykuły biurowe, zakup wody - ZWiK itp.	178 855,98 zł
zatrudnienie inkasentów	167 739,50 zł
Razem	346 595,48 zł
Razem koszty	778 369,35 zł

Tabela 6 Wydatki poniesione na Zalewie Nakło-Chechło w 2024 r.

19. Dochody z tytułu opłat wjazdowych oraz czynszów poddzierżawy nieruchomości gruntowej obrazuje następująca tabela:

Dochody z Zalewu Nakło-Chechło	Dochody
dochody z opłat za wjazd na teren zalewu	511 330,00 zł
czynsz poddzierżawy gruntu oraz dodatkowe wjazdówki	623 687,78 zł
Razem	1 135 017,78 zł

Tabela 7 Dochody z Zalewu Nakło-Chechło w 2024 r.

Różnica między dochodami, a kosztami w 2024 r. wyniosła 356 648,43 zł (zysk). W roku 2023 różnica pomiędzy tymi pozycjami wyniosła - wg danych z raportu o stanie gminy za 2023 r. - 92 016,21 zł (zysk).

9. Oświata

9.1. Organizacja i baza lokalowa szkół i przedszkoli

Zakładanie i prowadzenie przedszkoli, szkół podstawowych, należy do zadań własnych gmin. Obowiązek ten realizowany jest poprzez sieć utworzonych i utrzymywanych przedszkoli i szkół, które swym zasięgiem obejmują wszystkie miejscowości w tzw. obwodach szkolnych.

W roku szkolnym 2023/2024 Gmina Świerklaniec była organem prowadzącym dla trzech przedszkoli, czterech szkół podstawowych. W sołectwie Orzech szkoła podstawowa i przedszkole funkcjonują w ramach zespołu szkolno-przedszkolnego. W sołectwach

Świerklaniec i Nowe Chechło organizacja szkół podstawowych obejmuje również oddziały przedszkolne.

Stan organizacji poszczególnych placówek oświatowych zestawiono w poniższych tabelach.

lp.	placówka		używany skrót w treści	
1	Przedszkole „Pod zielonym listkiem” w Świerklańcu ul. Oświęcimska		P1	
3	Przedszkole w Nakle Śląskim ul. Kościuszki		P4	
4	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Świerklańcu		SP1	
5	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podst. w Świerklańcu		O1	
6	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Nowym Chechle		SP2	
7	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podst. w Nowym Chechle		O2	
8	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orzechu	przedszkole	ZS3	P3
		szkoła podstawowa		SP3
9	Szkoła Podstawowa im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim		SP4	

Tabela 8 Wykaz placówek oświatowych

lp.	placówka	liczba oddziałów	liczba dzieci	tygodniowa ilość godzin nauczycielskich
1	P1	5	76	232
2	P3	4	87	170
3	P4	5	122	232
4	O1	4	90	159
5	O2	4	100	166
Razem		22	475	1025

Tabela 9 Organizacja przedszkoli wraz z oddziałem przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Nowym Chechle (stan na wrzesień 2023)

lp.	placówka	liczba oddziałów	liczba uczniów	średnia liczebność oddz.	tygodniowa ilość godzin nauczycielskich
1	SP1	17	364	21,41	741,75
2	SP2	14	218	15,51	722,50
3	SP3	14	214	15,29	623,75
4	SP4	16	302	18,88	645,00
	Razem	61	1098	18,00	2733,00

Tabela 10 Organizacja szkół podstawowych (stan na wrzesień 2023)

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę funkcjonują w budynkach komunalnych. Stan bazy lokalowej obrazuje tabela:

lp.	placówka	pow. sal lekcyjnych i pracowni (m ²)	Place zabaw (m ²)	sale lekcyjne	pracownie	sale sportowe	świetlice	kuchnie /stołówki/	uwagi
1	P1	189	1280	5	-	-	-	1	
2	P4	320	1878	5	-	-	-	1	
3	SP1	670	275	10	1	1	2	1	Młyńska 7 z oddz. przedszk.
		509	-	9	3	1	-	1	Źródłana 3
4	SP2	770	244	12	1	1	1	1	
5	ZS3	685	516	12	2	1	1	1	
6	ZS4	733	-	9	5	1	2	1	

Tabela 11 Stan bazy lokalowej

9.2. Inwestycje i remonty, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych

Dla poprawy bezpieczeństwa uczniów i pracowników, stanu technicznego, a także poprawy funkcjonalności, estetyki i wyglądu pomieszczeń oraz budynków szkolnych wykonano prace inwestycyjno-remontowe oraz zakupy i zadania inwestycyjne za kwotę 16 000,00 zł, które obejmowały w szczególności:

1. Roboty remontowe - 16 000,00 zł
 - a) remont wyłazów i ław kominiarskich w Szkole Podstawowej w Nakle Śląskim.

Wypożyczenie i pomoce dydaktyczne

W okresie, który obejmuje niniejsza informacja dokonano zakupów wyposażenia i pomocy dydaktycznych za kwotę 144 798,96 zł, w tym ze środków na realizację dodatkowych zadań oświatowych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 48 844,09 zł, które objęły:

1. Zakup urządzeń do wyposażenia zapleczy kuchennych i stołówek za kwotę 30 052,44 zł.
2. Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych i pracowni w szkołach oraz sal zajęć w przedszkolach za kwotę 64 813,96 zł, zakup pomocy dydaktycznych za kwotę 49 932,56 zł.

Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Poznaj Polskę”

W okresie, który obejmuje niniejsza informacja w ramach realizacji przedsięwzięcia zostały zorganizowane 4 wycieczki dla 171 uczniów na kwotę 39 950,00 zł. przez Szkołę Podstawową w Nowym Chechle oraz 5 wycieczek dla 307 uczniów na kwotę 44 610,00 zł przez Szkołę Podstawową w Nakle Śląskim.

Narodowy program rozwoju czytelnictwa

W okresie, który obejmuje niniejsza informacja dokonano zakupów książek, wyposażenia oraz zorganizowano dwa spotkania autorskie w ramach narodowego programu rozwoju czytelnictwa za kwotę 29 400,00 zł. W programie uczestniczyły: Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Świerkłańcu oraz Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Nowym Chechle.

Rządowy program „Aktywna tablica”

W okresie, który obejmuje niniejsza informacja dokonano zakupów pomocy dydaktycznych za kwotę 43 750,00 zł. W programie uczestniczył Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orzechu.

9.3. Placówki niepubliczne

Do zadań oświatowych jednostki samorządu terytorialnego należy prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych. Na terenie gminy zarejestrowane są następujące placówki niepubliczne:

- 1. Niepubliczne Przedszkole „Aladyn” w Świerkłańcu, ul. Tarnogórska 101, 42-622 Świerklaniec.
- 2. „Topolino” Natalia Heiduk w Nakle Śląskim, ul. Dworcowa 12A, 42-620 Nakło Śląskie.
- 3. Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Gryfny Bajtel”, ul. Tarnogórska 30, 42-622 Świerklaniec (nie przekazano dotacji w 2024 roku).

Kwota dotacji przekazanej z budżetu Gminy Świerklaniec dla przedszkola „Aladyn” wyniosła w roku 2024 – 1 120 631,23 zł.

Kwota dotacji przekazanej z budżetu Gminy Świerklaniec dla przedszkola „Topolino” wyniosła w roku 2024 – 1 565 548,50 zł.

Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2022 roku					
placówka	dotacja przekazana przez gminę	środki otrzymane przez gminę			różnica /kol. 2 minus kol. 3/
		ogółem	w tym z kol. 3		
			subwencja oświatowa	"dotacja przedszkolna"	
1	2	3	4	5	6
Przedszkole Aladyn	753157,52	275015,55	214775,55	60240	478141,97
Topolino Natalia Heiduk	991447,93	309275,97	220421,97	88854	682171,96
Razem	1744605,45	584291,52	435197,52	149094	1160313,93

Tabela 12 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2022 roku

Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2023 roku					
placówka	dotacja przekazana przez gminę	środki otrzymane przez gminę			różnica /kol. 2 minus kol. 3/
		ogółem	w tym z kol. 3		
			subwencja oświatowa	"dotacja przedszkolna"	
1	2	3	4	5	6
Przedszkole Aladyn	874614,98	301033,88	230310,48	70723,40	573581,10
Topolino Natalia Heiduk	1168173,64	517568,84	419520,49	98048,35	650604,80
Razem	2042788,62	818602,72	649830,97	168771,75	1224185,90

Tabela 13 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2023 roku

Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2024 roku					
placówka	dotacja przekazana przez gminę	środki otrzymane przez gminę			różnica /kol. 2 minus kol. 3/
		ogółem	w tym z kol. 3		
			subwencja oświatowa	"dotacja przedszkolna"	
1	2	3	4	5	6
Przedszkole Aladyn	1120631,23	478192,36	331346,39	146845,97	642438,87
Topolino Natalia Heiduk	1565548,50	877145,51	642985,72	234159,79	688402,99
Razem	2686179,73	1355337,87	974332,11	381005,76	1330841,86

Tabela 14 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2024 roku

9.4. Nagrody i stypendia

W 2024 r. jak co roku przyznane zostały stypendia Wójta Gminy Świerklaniec dla uzdolnionych uczniów pobierających naukę na terenie Gminy Świerklaniec, na podstawie uchwały nr XXXVI/265/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia stypendium Wójta Gminy Świerklaniec dla uzdolnionych uczniów.

Przedmiotowe stypendium jest jednorazowym wyróżnieniem indywidualnym dla uczniów, przyznawanym za osiągnięte wyniki w nauce oraz za uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w konkursach na szczeblu międzynarodowym, ogólnopolskim lub wojewódzkim zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Stypendia przyznawane są w wysokości:

- 500,00 zł. przy średniej ocen powyżej 5.80 w klasach V i VI szkoły podstawowej oraz przy średniej ocen powyżej 5.50 w klasach VII i VIII szkoły podstawowej,
- 700,00 zł. przy średniej ocen powyżej 5.20 w dziennej szkole ponadpodstawowej,

- 700,00 zł. za uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w konkursach na szczeblu międzynarodowym, ogólnopolskim lub wojewódzkim zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rodzaj stypendium	Liczba przyznanych stypendiów w roku 2024	Kwota wypłaconego stypendium w roku 2024
stypendium z tytułu uzyskania wysokiej średniej przez uczniów klas V szkół podstawowych	4	2 000,00 zł
stypendiów z tytułu uzyskania wysokiej średniej przez uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych	4	2 000,00 zł
stypendium za uzyskaniem tytułu finalisty lub laureata w ogólnopolskim lub wojewódzkim konkursie przedmiotowym	4	2 800,00 zł
łącznie przyznano:	12	6 800,00 zł

Tabela 15 Stypendia przyznane dla uzdolnionych uczniów w 2024 r.

9.5. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. W roku 2024 przysługiwało dofinansowanie w wysokości:

- w przypadku nauki zawodu - do 8 081,00 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy (w okresie krótszym, kwota wypłacana jest proporcjonalnie);
- w przypadku nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi do 10 000,00 zł;
- w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy - do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

Ww. kwoty dofinansowania podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%. Kwoty dofinansowania podlegały w 2024 r. waloryzacji 11,4%.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy. W roku 2024 wydano 11 decyzji administracyjnych i przyznano dofinansowanie pracodawcom kształcącym młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Świerklaniec na łączną kwotę 79 027,41 zł.

9.6. Dowóz uczniów niepełnosprawnych

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym uczniom bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły lub placówki oświatowej lub zwrot kosztów przejazdu ucznia i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między Wójtem Gminy Świerklaniec a rodzicami/opiekunami, jeżeli dowóz zapewniają rodzice/opiekunowie.

Dowóz dzieci, młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych w roku 2024 zorganizowany był na koszt Gminy Świerklaniec i realizowany przez przewoźnika wyłonionego w drodze postępowania przetargowego.

Dowożeniem poprzez transport zbiorowy objętych było 22 uczniów wg stanu na 31 grudnia 2024 r. W roku 2024 gmina na powyższe zadanie wydatkowała kwotę 259 160,52 zł.

Na podstawie umowy zawartej między wójtem a rodzicami, określającej zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna do placówki oświatowej samochodem prywatnym, transportem objętych było 20 uczniów. Gmina na powyższe zadanie w roku 2024 wydatkowała kwotę 88 791,22 zł. Łącznie na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 347 951,74 zł.

Wykres 7 Koszty dowozu uczniów z niepełnosprawnością do placówek oświatowych

9.7. Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży

W Gminie Świerklaniec działa Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/264/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 30 listopada 2020 roku.

Jednym z priorytetów polityki edukacyjnej Gminy jest umożliwienie uczniom pobierającym naukę na terenie Gminy Świerklaniec – korzystania z odpowiednich warunków kształcenia, odkrywania własnych uzdolnień oraz mobilizowanie do ciągłej pracy nad pogłębianiem wiedzy, co pozwoli w pełni rozwinąć zdolności młodych ludzi z pożytkiem dla nich i całego społeczeństwa.

Podstawowe cele programu to:

- stworzenie trwałego systemu pomocy i zachęty dla uczniów,
- stwarzanie pozytywnych wzorców dla społeczności uczniowskiej szkół,
- monitorowanie ścieżki edukacyjnej uczniów szczególnie uzdolnionych,
- podnoszenie efektywności i jakości kształcenia,
- zwiększanie aspiracji edukacyjnych i aktywności uczniów,
- motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrywanie własnych uzdolnień i zainteresowań oraz do ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębiania wiedzy,
- zachęcanie uczniów do uczestnictwa oraz reprezentowania Gminy Świerklaniec w konkursach i olimpiadach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym.

10. Kultura

10.1. Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury oferuje zajęcia umożliwiające aktywne spędzanie czasu wolnego oraz rozwój w różnych dziedzinach sztuki i edukacji kulturalnej, zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

W swojej ofercie GOK w Nakle Śląskim posiada zajęcia stałe:

1. Dla dzieci i młodzieży:
 - a) zajęcia taneczne:
 - taniec nowoczesny,
 - breakdance,
 - balet,
 - b) nauka gry na instrumentach:
 - keyboard,
 - gitara klasyczna,
 - c) kółko wokalne,
 - d) koło szachowe,
 - e) zajęcia plastyczne:
 - rysunek i malarstwo
 - papieroplastyka
2. Dla dorosłych:

- a) warsztaty witrażowe i mozaiki szklanej,
 - b) zumba,
 - c) fitness,
 - d) zajęcia z rysunku i malarstwa,
 - e) zajęcia ruchowe dla seniorów.
3. Zajęcia stałe w Orzechowskim Centrum Kultury i Rekreacji: zajęcia ruchowe dla seniorów.
4. Przy gminnym Ośrodku Kultury w Świerkłańcu działają następujące zespoły grupy artystyczne:
- a) Chór JUTRZENKA, zespół ludowy KABARECIK,
 - b) KGW – rękodzieło- Orzech,
 - c) KGW – rękodzieło – Nakło Śląskie,
 - d) KGW Nowe Chechło,

W 2024 r. zorganizowano następujące wydarzenia:

- 1 stycznia - Koncert Kolędowy w Parafii Chrystusa Króla w Świerkłańcu w wykonaniu zespołu: Bernadeta Kowalska i Przyjaciele,
- 6 stycznia - Koncert Noworoczny Tarnogórskiej Orkiestry Dętej z okazji Święta Trzech Króli w Kościele Parafialnym w Orzechu,
- 7 stycznia - Koncert Noworoczny w wykonaniu zespołów działających w Gminnym Ośrodku Kultury oraz zaproszonych gości,
- 1 maja - Koncert majówkowy w amfiteatrze w parku w Świerkłańcu, w wykonaniu Orkiestry Rozrywkowo – Koncertowej DAREK BAND pod kierunkiem Dariusza Barwińskiego,
- 11 listopada - Koncert Patriotyczny w Pałacu kawalera w ramach Świerkłańskich Spotkań Chóralnych w wykonaniu zaproszonych chórów: FRESCO z Tarnowskich Gór, DAFNE z Tarnowskich Gór, JUTRZENKA z Nakła Śląskiego,
- Kontynuacja cyklu „Koncerty ze smakiem”,
- Kontynuacja projektu zadania własnego Lokalnej Grupy Działania „Brynica to nie granica”, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Świerkłańcu,
- 14 stycznia - „Muzyka z salonów Donnersmarcków” w wykonaniu solistki: Ewy Szybilskiej- śpiew oraz Kwintetu Śląskich Kameralistów,
- 18 lutego - Koncert walentynkowy pt. „Zakochany kawaler” w wykonaniu Krakowskiego Kwintetu Dętego,
- 10 marca - Koncert rodzinny dla małych i dużych melomanów.

Imprezy plenerowe i inne:

- Dla dzieci:
 - 2 czerwca - Dzień dziecka impreza dla dzieci w wykonaniu dzieci uczęszczających na cykliczne zajęcia oraz zaproszonych gości, występy laureatów konkursów, przedstawienie teatralne, animacje dla dzieci,

- 24 sierpnia - Pożegnanie wakacji – Rodzinny Piknik Ekologiczny,
- 8 grudnia - Spotkanie ze Świętym Mikołajem (park w Świerklańcu) Jarmark świąteczny (park w Świerklańcu).
- Marzec - Widowisko „Wyszkubki czyli jak downi na Śląsku się żyło”- w wykonaniu zespołu Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tarnowskich Górach,
- Marzec - Spotkanie dla seniorów z Gminy Świerklaniec (PZERiI) z okazji Dnia Kobiet,
- Wrzesień - Dożynki Gminne,
- Grudzień - Spotkanie Opłatkowe dla seniorów z Gminy Świerklaniec (PZERiI).

Warsztaty okazjonalne:

- 16 marca - Rodzinne warsztaty „pisankowe”,
- 19 marca - Warsztaty Mozaiki Szklanej dla szkoły podstawowej w Nakle Śląskim, temat: Wielkanoc,
- 9 kwietnia - Eko warsztaty dla szkoły podstawowej w Nakle Śląskim, temat: mandala,
- 16 kwietnia - Warsztaty z mozaiki witrażowej dla II LO w Tarnowskich Górach witrażowej temat: ramki witrażowe,
- 26 kwietnia - „Drzewo życia” - Rodzinne ECO Spotkania,
- 21 maja - Warsztaty z mozaiki witrażowej dla szkoły podstawowej w Nakle Śląskim temat: wakacje- morze,
- 31 maja Warsztaty z mozaiki witrażowej dla II LO w Tarnowskich Górach temat: wakacje – morze,
- 26 listopada - Warsztaty z mozaiki witrażowej dla II LO w Tarnowskich Górach,
- 28 listopada - Warsztaty plastyczne dla szkoły podstawowej w Świerklańcu - ramki do tablicy magnetycznej,
- 29 listopada - Rodzinne Warsztaty robienia kartek świątecznych.

Oferta wakacyjna:

- styczeń/luty (ferie) - Półkolonie zimowe- dwa turnusy (udział wzięło 90 osób),
- czerwiec/lipiec (wakacje) - Półkolonie letnie – cztery turnusy (udział wzięło 180 osób),
- sierpień - tematyczne, tygodniowe warsztaty rękodzielnicze: mozaika szklana, ceramika.

Wystawy:

„Promocja młodych talentów”

- maj - Wystawa prac plastycznych, powstałych na zajęciach cyklicznych dla dzieci z rysunku i malarstwa , odbywających się w GOK- Świerklaniec, w kategorii wiekowej: klasy I-IV.

- październik - Wernisaż wystawy prac z rysunku, malarstwa i fotografii grupy młodzieży uczestniczącej w warsztatach artystycznych prowadzonych w GOK w roku szkolnym 2023/24, a ukazującej „Piękno Gminy Świerklaniec”.

Konkursy:

- Konkurs wokalny dla dzieci i młodzieży „Piosenka dla Mamy”

Konkursy zewnętrzne:

- KGW Nakło Śląskie, Nowe Chechło, Orzech - udział w konkursie „Potraw Tradycyjnych i Regionalnych” w Tąpkowicach, temat: „Maszkyty, śląskie ciasta i desery”.
- Sekcja zajęć ruchowych dla seniorów – laureaci III miejsca w VIII Olimpiadzie dla Seniorów.

Dzieci i młodzież uczęszczające na zajęcia muzyczne, zostały laureatami następujących konkursów:

- XIII Wojewódzki Młodzieżowy Przegląd Keyboardowy „Bytom Keyboard Ton” w kategorii klas: IV-VI,
- XVIII Wiosenny Festiwal Instrumentów Klawiszowych,,
- I Ogólnopolski Konkurs Keyboardowy: „ZŁOTY AKORD 2024”,
- XVII Międzypowiatowe Spotkania Młodych Keyboardzistów,
- XIX Wiosenny Festiwal Instrumentów Klawiszowych Tarnowskich Górach.

W wydarzeniach kulturalnych organizowanych lub współorganizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w 2024 r. wzięło udział ok. 20 000 osób.

Na wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w 2024 r. wydatkowano 162 979,72 zł.

Na działalność kulturalną w sołectwach (organizacja Dnia Babci i Dziadka w sołectwie Świerklaniec, wycieczki dla mieszkańców sołectw: Nakło Śląskie, Orzech, Nowe Chechło) wydatkowano: 18 718,56 zł.

Na materiały potrzebne do działalności Kół Gospodyń Wiejskich wydatkowano: 2 385,15 zł.

Wysokość dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w roku 2024 wyniosła 815 000,00 zł.

10.2. Nagroda Gracja

Za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury przyznaje się osobom fizycznym lub prawnym roczną nagrodę Gminy Świerklaniec, którą stanowi statuetka GRACJA, dyplom oraz nagroda pieniężna. Wręczenie nagrody odbywa się podczas uroczystej sesji Rady Gminy Świerklaniec, w miesiącu wrześniu.

Z wnioskami o przyznanie nagrody mogą wystąpić instytucje działające w sferze kultury, stowarzyszenia, związki twórcze i kulturalne, organizacje pozarządowe, pełnoletni mieszkańcy Gminy Świerklaniec w liczbie co najmniej 50 oraz Wójt Gminy Świerklaniec.

Rysunek 3 Statuetka GRACJA

W 2024 roku nagrodę Gminy Świerklaniec za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury otrzymała Pani Katarzyna Biedrowska, mieszkanka Świerklańca i wiolonczelistka Filharmonii Śląskiej w Katowicach oraz m.in. managerka Kwintetu Śląskich Kameralistów.

Uchwałę w sprawie nadania nagrody podjęli Radni Rady Gminy Świerklaniec, a statuetkę Gracji wręczył podczas uroczystej sesji 23 września 2024 r. Wójt Gminy Świerklaniec Grzegorz Zadęcki. Pani Katarzyna Biedrowska poprzez całokształt swojej działalności artystycznej od lat promuje muzykę klasyczną, zarówno na terenie gminy Świerklaniec jak i poza jej granicami. Pani Katarzyna oprócz działalności artystycznej wspiera także lokalną kulturę poprzez działalność w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na ten cel. Uroczysta sesja była także okazją do przyznania Stypendiów Wójta Gminy Świerklaniec dzieciom i młodzieży wybitnie uzdolnionej artystycznie oraz za wybitne osiągnięcia w nauce.

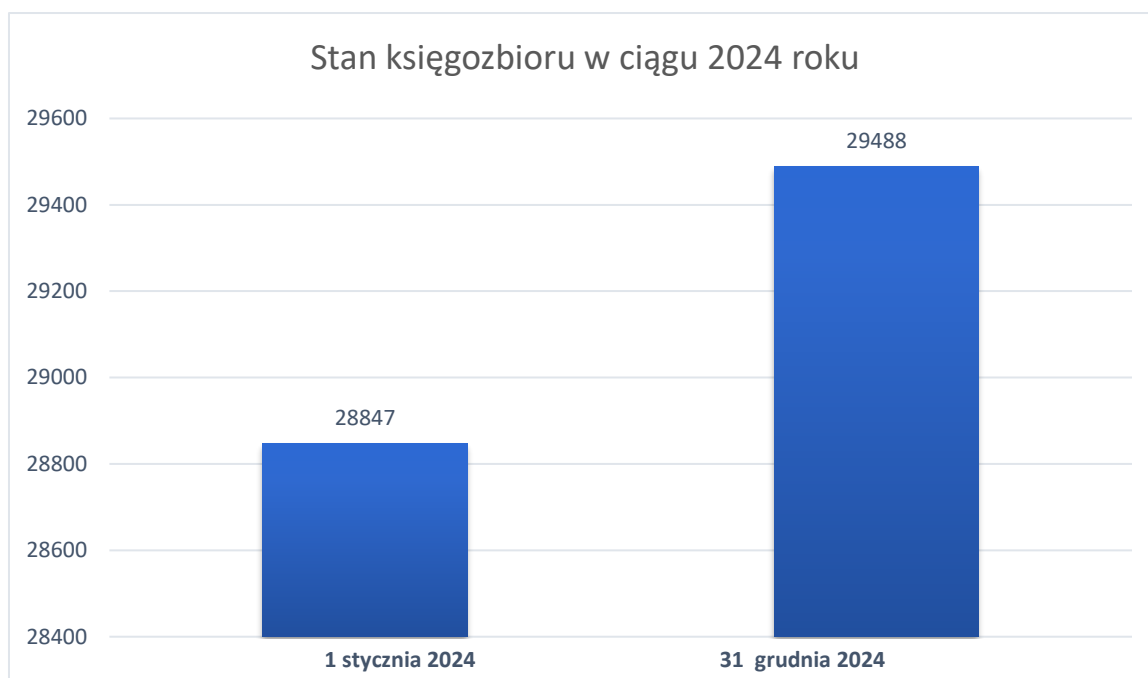

Rysunek 4 Laureatka Nagrody GRACJA w roku 2024

10.3. Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna ma swoją siedzibę główną w Świerkłańcu przy ul. Górnej 33 oraz filię nr 1 w Nakle Śląskim przy ul. Głównej 62.

Księgozbiór biblioteki na dzień 1 stycznia 2024 r. wynosił 28 847 woluminów, na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniósł 29 488 woluminów. Wpływy w ciągu 2024 roku oszacowano na 1570 książek, w tym zakupiono 1100 tytułów.

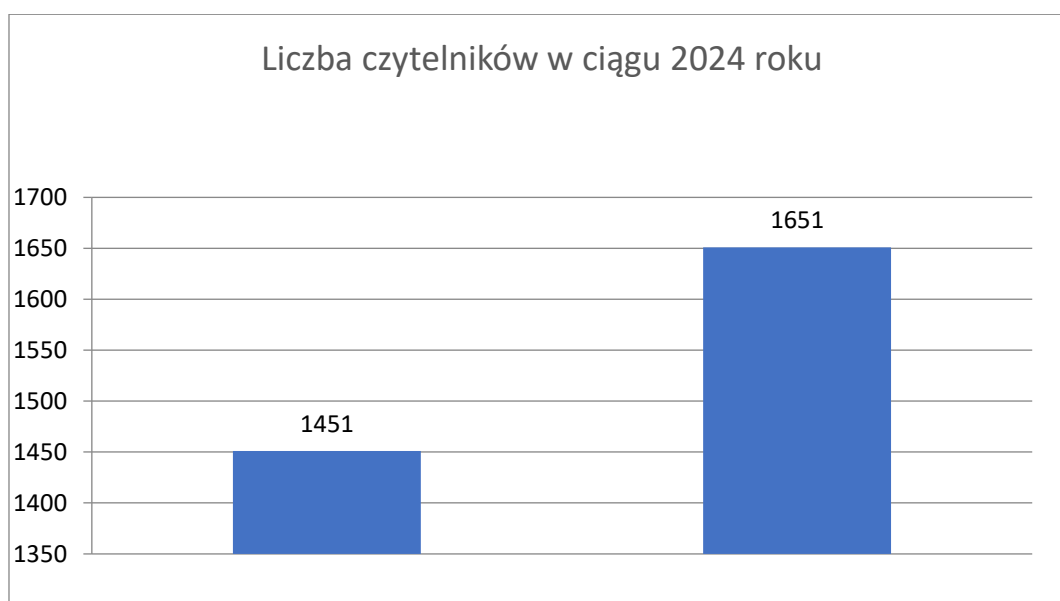

Wykres 8 Stan księgozbioru w 2024 roku

GBP w Świerklańcu umożliwia wypożyczanie płyt CD, DVD, gier planszowych, ebooków oraz audiobooków. Stan zbiorów audiobooków na dzień 1 stycznia 2024 roku wyniósł 766 egzemplarzy, na dzień 31 grudnia 2024 roku 796 tytuły. Biblioteka posiada 86 tytułów ebooków, 6 czytników Kindle do wypożyczenia oraz 277 gier planszowych.

Liczba woluminów w przeliczeniu na 1 czytelnika zarówno na dzień 1 stycznia 2024 roku, jak i 31 grudnia 2024 roku wynosiła 21 książek.

Liczba czytelników na dzień 1 stycznia 2024 roku wynosiła 1451 osób, na dzień 31 grudnia 2024 r. zanotowano wzrost, liczba czytelników wyniosła 1651 osób.

Wykres 9 Liczba czytelników w 2024 roku

W GBP w Świerkłańcu można bezpłatnie korzystać z komputerów z dostępem do Internetu. W Filii w Nakle Śląskim udostępnione są trzy stanowiska komputerowe, dwa tablety oraz dwa roboty Photon, w bibliotece głównej dwa komputery oraz dwa tablety. W bibliotece można wypożyczyć czytniki Kindle. W bibliotekach istnieje możliwość zdalnego składania zamówień oraz samodzielnego prolongowania wypożyczonych książek, zapisu on-line do biblioteki, biblioteka posiada aplikację SOWA MOBI umożliwiającą rezerwowanie i zamawianie egzemplarzy przez telefon.

W Filii nr 1 znajduje się drukarka 3D.

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerkłańcu w liczbach w 2024 r.:

- 37 661 wypożyczeń książek, czasopism, audiobooków, gier planszowych i ebooków,
- 1515 pozyskanych nowości książkowych,
- 21 096 odwiedzin w ciągu roku.

W 2024 r. biblioteka na dodatkową działalność pozyskała 77 186 zł.

Są to środki finansowe z Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca, Biblioteki Narodowej, Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2023 roku biblioteka przystąpiła do V rundy Programu Rozwoju Bibliotek – to ogólnopolskie przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, mające na celu wspieranie bibliotek publicznych w pełnieniu roli lokalnych centrów aktywności społecznej. Program trwał do końca 2024 roku.

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerkłańcu jest instytucją kultury, która w oparciu o zasoby jakie posiada, realizuje wiele projektów i działań z obszaru kultury i edukacji.

Stała oferta biblioteki:

1. Akademia Małych-Ciekawych – kreatywne zajęcia dla dzieci w wieku od 3 do 7 roku życia, oparte na ulubionych bohaterach książek dziecięcych, usprawniające motorykę małą dziecka.
2. Półkolonie wakacyjne i podczas ferii – w wypoczynku może wziąć udział 20 dzieci.
3. Warsztaty z kodowania i programowania robotów Photon – interaktywne zajęcia dla dzieci przedszkolnych, które uczą kodowania, uczestnicy zajęć mają do dyspozycji 3 edukacyjne roboty Photony.
4. Warsztaty z obsługi drukarki 3D – uczestnicy zajęć uczą się projektowania w programach komputerowych oraz drukowania w technice druku 3D, do dyspozycji jest drukarka 3D wraz z filamentami.
5. Warsztaty artystyczne dla dorosłych – pasja do rękodzielnictwa jednej z pracownic biblioteki oraz zainteresowanie mieszkańców tego typu formą wspólnego działania spowodowały wpisanie warsztatów do stałej oferty zajęć dla mieszkańców.

6. Kursy komputerowe dla seniorów – do dyspozycji są dwa komputery oraz trzy laptopy, pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie przekazywania wiedzy o komputerach i Internecie osobom wykluczonym cyfrowo.
7. W bibliotece obchodzone są święta książki, dni związane z książkami i postaciami z bajek, pisarzami, poetami i wszelkiego rodzaju literaturą. Najważniejsze z nich to:
 - a) Urodziny Hansa Christiana Andersena - biblioteka bierze udział w międzynarodowej akcji „Noc z Andersenem”, zapraszając dzieci do świętowania urodzin baśniopisarza,
 - b) „Tydzień Bibliotek” – ogólnopolska akcja promująca biblioteki publiczne, w GBP w Świerkłańcu oraz w Filii nr 1 w Nakle Śląskim prowadzone są przez cały tydzień warsztaty i lekcje dla dzieci i młodzieży, konkursy oraz różnorodne zajęcia i spotkania autorskie,
 - c) Festiwal Bajki „Zaczarowanie” – autorski festiwal literacki dla dzieci, odbywa się raz w roku, w czerwcu, w Pałacu Kawalera w Świerkłańcu. W sobotę i niedzielę zapraszani są rodzice z dziećmi do udziału w wydarzeniach promujących literaturę dziecięcą, w tym: spektakle teatralne, spotkania autorskie, warsztaty artystyczne związane z książkami, konkursy, bajkowe spacery po parku przygotowane w formie gry miejskiej,
 - d) „Noc Bibliotek” – ogólnopolska akcja, która wzorem „Nocy Muzeów” zaprasza wszystkich do odkrywania zasobów biblioteki, mieszkańcy mogą wziąć udział w tematycznych zajęciach, biblioteki otwarte są wówczas do 21.00, na uczestników czekają gry i zabawy związane z bibliotekami i literaturą.

Ponadto:

- „Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek”,
 - „Dzień Pluszowego Misia”,
 - „Dzień Kropki”,
 - „Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania”,
 - „Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka”,
 - „Światowy Dzień Poezji”,
 - „Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich”
- oraz wiele innych.

W 2024 roku warunkiem otrzymania dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości wydawniczych było otwarcie 24 sobót w ciągu roku kalendarzowego, dla użytkowników biblioteki. Dyrekcja podjęła decyzję o skorzystaniu z dotacji. W ten sposób do budżetu biblioteki wpłynęło 10 770 zł na nowe książki, użytkownicy zyskali otwarte dwie soboty w miesiącu, a dzieci i rodzice akcję pod hasłem: Uwaga mamy! W soboty czytamy!, podczas której bibliotekarze czytają dzieciom bajki i na podstawie tekstów zapraszają do udziału w literacko-edukacyjnych zabawach.

8. Bibliotekarze edukują. Przykładem są imprezy pod hasłem: Eko-mania w bibliotece. Ekologia, recykling, segregacja odpadów, efekt cieplarniany itp. to tylko niektóre

z przykładów tematycznych imprez, na które zapraszane są dzieci. Wszystko dzieje się wokół niezwykle ciekawych i pięknie wydanych książek.

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerklańcu współpracuje z organizacjami pozarządowymi na terenie gminy, z placówkami szkolnymi i przedszkolnymi.

W Filii nr 1 w Nakle Śląskim swoją siedzibę ma Stowarzyszenie „Obieżyświat”, pomieszczenia i zasoby biblioteki (np. rzutnik, ekran, tablety) udostępniane są członkom Stowarzyszenia.

Biblioteka bierze udział w akcji „Mała Książka – Wielki Człowiek” Instytutu Książki. Ideą akcji jest zachęcenie do wspólnego czytania rodziców i dzieci. Każdy zapisany do biblioteki przedszkolak otrzymuje „wyprawkę czytelniczną”, na którą składa się książka-prezent, zakładka, broszura informacyjna dla rodziców oraz karta do zbierania punktów. Po zebraniu 10 naklejek, małemu czytelnikowi wydawany jest dyplom czytelnika wraz z upominkiem.

Biblioteka od lat ściśle współpracuje z przedszkolem w Orzechu. Wspólnie wypracowana została akcja „Od przedszkola do książkowego mola”, polegająca na zapisaniu przedszkolaków do biblioteki zgodnie z wolą rodziców, wydanie im kart bibliotecznych oraz przewożeniu dwa razy w miesiącu księgozbioru dziecięcego do przedszkola, w celu wypożyczenia przez dzieci książek do domów. To logistyczna i organizacyjna trudność dla bibliotekarki, ale wymierne efekty w postaci uśmiechniętych dzieci, zadowolonych rodziców i aktywnego czytelnictwa wśród tych przedszkolaków sprawiają, że akcja jest cały czas kontynuowana.

Dla dzieci i dorosłych organizowane są spotkania autorskie, w 2024 roku bibliotekę odwiedził Michał Koterski, Agata Frączek, Marian Dziędziel, Marek Szołtysik, Kamil Iwanicki i Sabina Waszut oraz Mateusz Świsłak.

Ze względu na ciekawą ofertę warsztatów literackich i artystycznych dla dzieci, w ciągu całego roku szkolnego bibliotekarze są wielokrotnie zapraszani do placówek w celu przeprowadzenia tematycznych zajęć dla dzieci. W 2024 roku przeprowadzono w szkołach i przedszkolach około 48 spotkań dla dzieci, z różnych obszarów wiedzy i kultury.

Biblioteka propaguje teatr Kamishibai – tradycyjną, japońską sztukę opowiadania bajek, gdzie podstawowym elementem jest drewniana skrzynka butai, mająca formę rozkładanego teatrzyku. Biblioteka posiada w swoich zbiorach skrzynkę do Kamishibai oraz 20 tytułów opowieści.

Misją biblioteki jest wychować pokolenie świadomych i aktywnych czytelników, sięgających do literatury ciekawej, ważnej i wartościowej oraz promować bibliotekę jako nowoczesne centrum informacji, edukacji oraz aktywności kulturalnej i lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem integracji społecznej mieszkańców.

11. Opieka społeczna i zdrowie

11.1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Świerklaniec utworzoną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych określonych w Ustawie o pomocy społecznej, którego działalność ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przytoczony zapis ustawy o pomocy społecznej oraz ustawa o samorządzie gminnym stanowi prawne ramy funkcjonowania Ośrodka. Oprócz zadań pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje inne zadania określone przepisami:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- pomoc materialna dla ucznia – stypendia socjalne,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu,
- innych rozporządzeń wykonawczych.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Problemy społeczne rozumiane są jako powtarzające się, masowe zjawiska uznane przez daną społeczność za negatywne, niekorzystne, których nasilenie budzi zaniepokojenie opinii publicznej i może przyczynić się do dezorganizacji życia społecznego.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Rodzaj i forma udzielanej pomocy uzależniona jest w szczególności od rodzaju i skali występujących w danej rodzinie problemów. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie, a udzielanie pomocy następuje po wnikliwym zbadaniu i ocenie sytuacji przez pracownika socjalnego podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz po zebraniu niezbędnych danych i informacji.

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin	151	152	110	151
Liczba osób w rodzinach	288	358	257	387

Tabela 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021-2024

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej klientom Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerkłańcu w latach 2021-2024 przedstawia poniższa tabela.

Powód korzystania z pomocy	Dane roczne							
	2021		2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	50	85	39	71	25	41	25	40
Bezdomność	6	6	5	5	7	13	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	56	7	33	11	50	7	33
Bezrobocie	32	72	23	49	19	62	16	40
Niepełnosprawność	45	75	37	59	47	78	37	75
Długotrwała lub ciężka choroba	24	31	21	29	30	52	32	67
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	11	43	9	32	10	43	13	54
Sytuacja kryzysowa	0	0	7	13	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	3	3	0	0	0	0
Alkoholizm	17	20	13	16	11	20	11	22
Narkomania	3	3	1	1	1	1	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	5	1	2	1	3	0	0
Przemoc w rodzinie	2	4	1	1	1	3	2	7
Zdarzenie losowe	1	2	8	24	0	0	0	0

Tabela 17 Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

Realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej projekty i programy w 2024 roku:

1. **Projekt „Więcej uśmiechu”**. Celem głównym projektu jest podjęcie działań w zakresie rozwoju, podniesienia jakości oraz dostępności usług wsparcia dla rodzin, dla 35 mieszkańców Gminy Świerklaniec w okresie poprzez realizację działań edukacyjno -

korekcyjnych oraz wsparcie specjalistyczne. Okres realizacji projektu do 30.06.2026 r., wartość projektu: 472 500,00 zł, w tym dofinansowanie: 448 875,00 zł.

2. **Projekt „Pomocna dłoń”**. Celem projektu jest zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych usług społecznych - usług opiekuńczych - świadczonych w utworzonym Klubie Seniora oraz poprzez sąsiedzkie usługi opiekuńcze. Projekt skierowany jest do 25 mieszkańców Gminy Świerklaniec. Okres realizacji projektu do 30.09.2026 r., a wartość projektu: 616 413,82 zł, w tym dofinansowanie: 585 593,12 zł.
3. **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024**. Projekt jest skierowany dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i daje możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Całkowity koszt realizacji programu wyniósł: 73 934,06 zł.
4. **„Opieka wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024**. Program jest adresowany do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności) oraz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę, wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tym osobami. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł: 29 837,54 zł.
5. **„Korpus Wsparcia Seniorów”**. Celem programu jest wsparcie w zakresie zapewnienia usługi pomocy na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Całkowity koszt realizacji zadania w roku 2024 wyniósł 3 365,93 zł, z czego wkład własny to kwota 365,93 zł.
6. **Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus**. Celem tego Funduszu jest ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego. Realizowany jest on we wszystkich krajach Unii Europejskiej i współfinansowany w 85% ze środków UE. Zestaw roczny artykułów spożywczych w Podprogramie obejmował artykuły spożywcze w łącznej ilości 3 128 kg, przeznaczone dla 142 zakwalifikowanych osób.

11.2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Ośrodek Zdrowia w Świerklańcu prowadzi działalność leczniczą w byłym budynku szpitala oddanego do użytku w 1908 roku. Inicjatorem budowy szpitala była hrabina Katarzyna

Donnersmarck. W latach 1939-1945 służył jako szpital dla rannych żołnierzy. Po wojnie w budynku byłego szpitala uruchomiono ośrodek zdrowia. W 1950 r. rozpoczęła tu także działalność izba porodowa, która funkcjonowała do końca lat osiemdziesiątych.

Ośrodek Zdrowia w Nakle Śląskim oddano do użytku w dniu 19.05.1976 r. Wybudowano go w ciągu dwóch lat przy czynnym zaangażowaniu mieszkańców sołectwa. W 2010 r. przeprowadzono jego generalny remont połączony z termomodernizacją, przystosowując go do aktualnych wymogów sanitarno - epidemiologicznych.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w SPZOZ w Świerkłańcu (Ośrodek Zdrowia Nakło Śląskie i Ośrodek Zdrowia Świerklaniec) złożonych było przez pacjentów deklaracji na:

- lekarzy 8 317 (Nakło Śląskie - 3 409, Świerklaniec 4 908)
- pielęgniarki 8 298 (Nakło Śląskie - 3 559, Świerklaniec 4 739)
- położną 4 355 (oba Ośrodki Zdrowia)

Od drugiego kwartału 2024 roku wystąpiła zauważalna tendencja spadkowa pod względem ilości pacjentów zadeklarowanych do obu Ośrodków Zdrowia związana z odchodzeniem dotychczasowych pacjentów do innych podmiotów oraz mniejszą ilością nowych pacjentów.

Liczba udzielonych porad w 2024 r.

- 45 358 porad (Nakło Śląskie - 20 664, Świerklaniec - 24 694),
- 1 977 porad w ramach Poradni Ginekologiczno-Położniczej,
- 70 porad w ramach świadczenia lekarza POZ na podstawie przepisów o koordynacji - (EKUZ, Certyfikat) - pacjent unijny,
- 4 670 porad w ramach receptowej porady pielęgniarki POZ.

W 2024 roku przeprowadzono:

- 971 wizyt domowych (lekarz POZ),
- 184 wizyt patronażowych położnej,

W 2024 r. w ramach zewnętrznych świadczeń zlecono/zakupiono:

- 48 501 szt. badań diagnostyki laboratoryjnej,
- 966 szt. RTG

Ilość zleconych badań laboratoryjnych wzrosła o 0,94% w stosunku do 2023 roku.

W obu Ośrodkach Zdrowia w 2024 wykonano:

- 676 badań USG (spadek o 18,65% w stosunku do 2023)
- 1 344 badań EKG (spadek o 7,31 % w stosunku do 2023)
- 920 szczepień dzieci (spadek o 38,50 % w stosunku do 2023)
w tym z programu przeciw HPV - 187 (Nakło Śląskie 114, Świerklaniec 73)
- 460 szczepień dorosłych (spadek o 8,00 % w stosunku do 2023)
- wykonano 1 585 testów SARS-CoV-2 & Grypa A/B & RSV Antygen COMBO (Nakło Śląskie - 1138, Świerklaniec - 447).

Umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia w 2024 r. (stan na 31.12.2024 r.):

- 126/107635/01/2024 Podstawowa Opieka Zdrowotna,
- 126/107635/02/1/2024 Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna – świadczenia w poradniach.

Ilość, zakres oraz rodzaj umów uległy niewielkiej zmianie w stosunku do roku 2023 - podmiot posiadał o jedną umowę mniej, dotyczącą szczepień ochronnych przeciwko grypie.

Sytuacja finansowa

W 2024 r. SPZOZ w Świerkłańcu osiągnął przychody w wysokości 4 841 972,72 zł, które pochodziły w głównej mierze z Narodowego Funduszu Zdrowia (4 542 369,17 zł). Koszty operacyjne związane z funkcjonowaniem obu Ośrodków Zdrowia wyniosły natomiast 5 226 965,65 zł, co spowodowało stratę na koniec roku 2024 wysokości 384 992,93 zł.

Na ujemny wynik finansowy składa się kilka czynników, z których kluczowym są rosnące koszty wynagrodzeń personelu medycznego. W 2024 roku nastąpiła wyższa niż minimalna określona w ustawie podwyżka wynagrodzeń personelu lekarskiego wraz z pochodnymi. Ponadto miała miejsce kumulacja wypłat nagród jubileuszowych dla pracowników. SPZOZ poniósł również wysokie koszty związane z odprawą emerytalną i nagrodą jubileuszową byłej pani dyrektor. Nie bez znaczenia pozostaje również nikły wzrost stawki kapitałowej z NFZ, stanowiącej podstawowe źródło dochodów tutejszej placówki.

Każdego roku w lipcu Narodowy Fundusz Zdrowia ustala nową wysokość stawki kapitałowej, tj. miesięcznej kwoty jaką zapłaci za każdego pacjenta który złożył deklarację do Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W 2024 roku stawka ta wzrosła wyłącznie o 5,34 % (tj. z kwoty 17,03 zł do 17,94 zł za pacjenta w przypadku deklaracji do lekarza POZ). Dla porównania w 2023 roku wzrost stawki wyniósł 14,30 % (tj. z kwoty 14,90 zł do 17,03 zł miesięcznie za pacjenta w przypadku tej samej deklaracji lekarskiej). Spowodowało to niewystarczający wzrost przychodów SPZOZ w stosunku do wzrastających kosztów wynagrodzeń personelu oraz kosztów utrzymania obu Ośrodków Zdrowia (m.in. cen energii elektrycznej, gazu, podatków, pozostałych usług zewnętrznych).

Podobnie jak w latach poprzednich, zgodnie z ustawą z 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, w 2024 roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świerkłańcu zobowiązany był do dokonania podwyżek wynagrodzeń personelu od 1 lipca 2024 r. ustawowo o 12,75%.

W tym czasie dokonano podwyżek dla personelu medycznego i niemedycznego – średnio o 18,13% (zastosowana podwyżka dla lekarzy o 26,55 % oraz dla pozostałego personelu o 14,53%). Ponadto trzy z zatrudnionych w SPZOZ pielęgniarek uzyskały specjalizację, co zgodnie z ww. ustawą spowodowało przeniesienie ich z 6 do 5 grupy zaszeręgowania oraz konieczność zmiany wynagrodzeń. Wywołało to wzrost kosztów zatrudnienia o dodatkowe

15 000 zł w ciągu półrocza.

Ogromny wpływ na kondycję finansową jednostki w 2024 r. miała kumulacja wypłat należnych nagród jubileuszowych dla sześciu pracowników:

- 25-lecia pracy - 100% wynagrodzenia 1 osoba,
- 30-lecia pracy - 150% wynagrodzenia 1 osoba,
- 35-lecia pracy - 200% wynagrodzenia 3 osoby,
- 40-lecia pracy - 300% wynagrodzenia 1 osoba.

oraz wypłacenie odprawy emerytalnej byłej pani dyrektor w wysokości 300% wynagrodzenia. Dodatkowe koszty związane z wypłatą powyższych świadczeń wyniosły 205 779,70 zł.

Duże znaczenie dla sytuacji finansowej podmiotu miało również zatrudnienie od września 2024 r. w wymiarze 0,8 etatu dodatkowego lekarza POZ (specjalistę geriatrici oraz medycyny rodzinnej) w Ośrodku Zdrowia w Świerkłańcu.

Zmiany personalne w 2024 r.

- w maju powróciła do pracy po dłuższej nieobecności lekarka sprawująca opiekę nad pacjentami w DPS-ie,
- we wrześniu zatrudniono dodatkowo w Ośrodku Zdrowia w Świerkłańcu w wymiarze 0,8 etatu lekarza POZ specjalistę medycyny rodzinnej oraz geriatrici,
- we wrześniu pięć osób z Ośrodka Zdrowia w Nakle Śląskim złożyło wypowiedzenia umów o pracę:
 - dwóch lekarzy (jeden zakończył pracę 31.10.2024 r., drugi pracował do końca stycznia 2025 r.),
 - dwie pielęgniarki (obie pracowały do końca 2024 r.),
 - wypowiedzenie złożyła dyrektor SPZOZ, która pracowała do 28.10.2025 r.
- w listopadzie konieczne było powołanie p.o. dyrektora na okres 1 miesiąca,
- od grudnia zatrudnienie podjął nowy dyrektor SPZOZ,
- w okresie przejściowym (listopad-grudzień 2024) czasowo pozyskiwano nowych lekarzy na umowę zlecenie/kontrakt do Ośrodka Zdrowia w Nakle Śląskim:
 - lekarz internista
 - lekarz pediatra
- w grudniu zakończyła współpracę z Ośrodkiem Zdrowia w Nakle Śląskim lekarka pediatra oraz lekarka internistka Ośrodkiem Zdrowia w Świerkłańcu.

Ponadto na bieżąco kupowane były testy CRP do analizatorów oraz testy SARS-CoV-2 & Grypa A/B & RSV antygen COMBO, dające możliwość szybszej diagnostyki i wdrożenia odpowiedniego leczenia dla pacjentów. Kontynuowano również rozszerzony zakres badań w ramach budżetu powierzonego.

Rok 2024 był dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Świerkłańcu bardzo dynamiczny pod względem zmian personalnych, organizacyjnych oraz finansowych. To właśnie w tym roku po raz pierwszy nastąpiła zmiana sytuacji finansowej, związana

z niebezpiecznym trendem w całej publicznej służbie zdrowia w Polsce, w którym stale rosnące koszty wynagrodzeń personelu medycznego oraz wydatki związane z utrzymaniem placówki przewyższyły dochody jakie otrzymuje ona z NFZ.

Niestety jest to trend długofalowy i będzie wymagał podejmowania szeregu działań naprawczych w kolejnych latach, by przywrócić rentowność placówce. Podczas tych działań należy mieć na względzie powszechnie występujące ogromne trudności w dostępie do wykwalifikowanego personelu medycznego oraz duże potrzeby zdrowotne mieszkańców Gminy Świerklaniec, związane ze starzejącą się populacją oraz coraz częściej występującymi epidemiami chorób zakaźnych.

12. Promocja

Promocja gminy Świerklaniec w 2024 roku była prowadzona w następujących obszarach:

1. Prowadzenie portalu gminnego swierklaniec.pl - platformy informacyjnej o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez gminę.
2. Prowadzenie kont na portalu społecznościowym Facebook, Instagram, YouTube, WhatsApp. Głównym celem jest promocja gminy, informowanie o bieżących wydarzeniach oraz dialog z mieszkańcami.
3. Wydawanie Informatora Gminy Świerklaniec - bezpłatnego czasopisma (dwumiesięcznik) o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez gminę.
4. Wysyłka wiadomości SMS z Gminy Świerklaniec. Zapisany do bazy użytkownik otrzymuje na swój telefon informację tekstową o utrudnieniach i ważnych wydarzeniach na terenie gminy.
5. Publikacje materiałów w prasie lokalnej i regionalnej oraz kontakt z mediami i przygotowywanie odpowiedzi na pytania dziennikarzy.
6. Audycje radiowe w Radiu Piekary.
7. Materiały wideo relacjonujące ciekawe inicjatywy i wydarzenia, które odbywały się na terenie gminy.
8. Wydarzenia organizowane i współorganizowane przez Urząd Gminy Świerklaniec w celu promocji Gminy Świerklaniec:
 - 28 stycznia odbyło się morsowanie z okazji finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy połączone z Zimowym Biegiem wokół Chechła „w samych gaciach”. To tradycja, która trwa od wielu lat. W 2024 roku morsowanie z okazji WOŚP odbyło się po raz dziesiąty, a bieg „w samych gaciach” po raz siódmy. Wydarzenie inicjowane jest przez „Morsy z Chechła Rodem” przy Barze u Adika wspierana jest przez szereg organizacji, w tym Urząd Gminy Świerklaniec,
 - 17 lutego w hali sportowej w Nakle Śląskim odbyły się Halowe Młodzieżowe Zawody Sportowo-Pożarnicze, w których udział wzięło czternaście młodzieżowych drużyn

pożarniczych działających przy OSP z trzech gmin: Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie i Świerklaniec,

- 20 kwietnia gmina Świerklaniec wspólnie z Nadleśnictwem Świerklaniec zorganizowała coroczną akcję sprzątania nabrzeży Zalew Nakło-Chechło. Gmina jak zwykle zapewniła worki na śmieci oraz rękawice. Nadleśnictwo zapewniło sadzonki drzew i edukację na tematy przyrodnicze. Była też kawa, herbata i wspólne ognisko,
- 25 i 26 maja - przez dwa dni w Pałacu Kawalera w Świerklaniec odbywał się IV Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Świerklaniec. Dzięki współpracy Urzędu Gminy Świerklaniec oraz Klubu Szachowego TG Mat odbył się turniej szachów klasycznych. Celem turnieju było również wyrobienie kategorii szachowej. Zawodnicy wystartowali w dwóch kategoriach, tj. dla zawodników posiadających kategorię powyżej 1400 oraz w kategorii otwartej,
- 8 czerwca na boisku Unii Świerklaniec odbyły się Miejskie Zawody Sportowo-Pożarnicze, w których udział wzięli drużyny i druhowie z dziewięciu miejscowych i okolicznych jednostek OSP oraz Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze
- 30 czerwca - Muzyczne różności, czyli koncert Tarnogórskiej Orkiestry Dętej w parkowym amfiteatrze z repertuarem rozrywkowym, filmowym i klasycznym,
- 7 lipca w świerklanieckim parku odbyła się „Operetka z góralami” czyli operetkowe arie i góralskie brzmienia w wykonaniu Urszuli Stefiszyn, Aleksandra Kruczka i kapeli „Okowita”,
- 14 lipca „Fankowy Fajer” - energetyczny koncert zespołu „The Neighbours” z muzyką rockową i popową w świerklanieckim parku,
- 21 lipca - Folkowe Klimaty występ zespołu „proWOKALni” - nowoczesne interpretacje muzyki folkowej,
- 28 lipca - Muzyczne Cymeszy czyli koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu Kwintetu Śląskich Kameralistów w Świerklańcu,
- 4 sierpnia - Klasyczne arcydzieło A. Vivaldiego „Cztery Pory Roku” w wykonaniu muzyków Filharmonii Częstochowskiej w ramach Letniego Jurajskiego Festiwalu Muzycznego w świerklanieckim amfiteatrze,
- 11 sierpnia - Spotkanie kabaretowo-muzyczne z Grzegorzem Poloczkiem. Humor, muzyka i śląski temperament w kabaretowej odsłonie. Ostatni koncert śp. Grzegorza Poloczka w Świerklańcu,
- 11 sierpnia - Kino plenerowe - wieczorny seans filmowy w amfiteatrze. Film „Praziomek” mógł spodobać się przede wszystkim dzieciom, ale niejeden rodzic też będzie go miło wspominał,
- 15 sierpnia - Kino plenerowe - Kolejny wakacyjny wieczór z filmem na świeżym powietrzu. Druga z propozycji, czyli film pt. "Ferrari" była biografią Enzo Ferrari, założyciela słynnej marki sportowych samochodów,

- 31 sierpnia - dożynki gminne i Gyburstag Kołoca. Święto plonów połączone z urodzinami śląskiego ciasta - lokalna tradycja i wspólna zabawa zakończona zabawą taneczną w świerklanieckim parku,

Rysunek 5 Dożynki 2024 r.

- 31 sierpnia i 1 września - Wystawa psów rasowych czyli dwudniowe wydarzenie dla miłośników czworonogów i hodowców,
- 1 września - bieg świerklaniecki pod nazwą „Piona Gwidona” odbył się po pięciu latach przerwy. Na starcie pięciokilometrowej trasy stanęło około 150 biegaczy i chodziarzy nordic walking,
- 6-8 września - Mistrzostwa Europy Centralnej w disc golfie w świerklanieckim parku. Austria, Chorwacja, Czechy, Polska, Serbia, Słowacja, Słowenia i Węgry. Z tych krajów przyjechali do Świerklańca najlepsi zawodnicy disc golfa, który wyłonił Mistrza Europy Centralnej. W międzynarodowym turnieju wzięło udział około 170 zawodników. 12 września śp. Kaya Mirecka Ploss obchodziła jubileusz swoich setnych urodzin. W tym dniu odbył się pogrzeb Honorowej Obywatelki Gminy Świerklaniec, patronki szkoły podstawowej w Nakle Śląskim. Spoczęła na cmentarzu w Nakle Śląskim, a msza pogrzebowa odbyła się w miejscowym kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- 22 września - rajd rowerowy „Śladami górnośląskiej szlachty... i nie tylko”. Impreza cykliczna, organizowane przez Centrum Kultury Śląskiej w Nakle Śląskim, będąca integralnym elementem Szlacheckiego weekendu i stanowiąca formę upowszechniania wiedzy historycznej. Gmina Świerklaniec współorganizowała wydarzenie. Gościliśmy uczestników rajdu w naszej gminie, a finałem był piknik dla cyklistów zorganizowany w zabytkowym parku w Świerklańcu,

- 11 października - III Forum Senioralne w Pałacu Kawalera w Świerkłańcu. Dla seniorów przygotowano prelekcje m.in. na temat „Czy żywienie ma znaczenie? Co jeść a czego unikać?” czy bezpiecznego korzystania z kont bankowych. Wystąpił m.in. zespół "Kabarecik". Podczas forum było można zwiedzić pałac, skorzystać z badania podologicznego, pomiarów ciśnienia, przystąpić do "karty mieszkańca", skorzystać z oferty Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu, był też darmowy poczęstunek oraz degustacja dań przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich. Wydarzenie zorganizowali Urząd Gminy Świerklaniec i Stowarzyszenie Przyszłość Gminy Świerklaniec,
- 19 października w zabytkowym parku w Świerkłańcu odbył się XXVI Ogólnopolski Hubertus Kawaleryjski. Hubertus, czyli tradycyjne święto leśników, myśliwych i jeźdźców. Jego kulminacyjnym momentem była symboliczna gonitwa za lisem, ale Hubertus to także pokazy psów myśliwskich, ptaków drapieżnych, stoiska edukacyjne i wiele innych. Wydarzenie rozpoczęła msza święta w centralnej części parku,
- 29 października w Pałacu Kawalera wraz z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią odbyło się podsumowanie forum obywatelskiego "Kolej na dobre przesiadki",
- 11 listopada w zabytkowym parku w Świerkłańcu odbył się wyjątkowy, rodzinny bieg z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Uczestnicy - mali i dumi - licznie pojawili się ubrani w biało-czerwone barwy, tworząc piękny, patriotyczny korowód. Trasa liczyła nieco ponad kilometr i była na tyle łagodna, że każdy mógł ją pokonać - biegnąc lub spacerując. Tym razem nie chodziło o rywalizację, a o wspólne, radosne świętowanie w duchu jedności i aktywności. Na zakończenie wszyscy razem odśpiewali hymn narodowy, tworząc wzruszającą i pełną dumy atmosferę,
- 8 grudnia w zabytkowym parku w Świerkłańcu odbył się przedświąteczny jarmark i spotkanie z Mikołajem. Atrakcji i okazji do spędzenia czasu w dobrej, świątecznej atmosferze nie brakowało. Park w Świerkłańcu gościł kilkudziesięciu wystawców różnego rodzaju ozdób świątecznych, zabawek i smakołyków, a na scenie pod Pałacem Kawalera można było posłuchać czterech lokalnych zespołów: seniorów Zespołu Pieśni i Tańca „Mały Śląsk” z Radzionkowa, zespołu „Kabarecik”, zespołu The Neighbors oraz podopiecznych kółka wokalnego działającego w GOK Świerklaniec. Było też rozstrzygnięcie konkursu plastycznego. Dzieci z niecierpliwością czekały też na Mikołaja. Głośno go wołały i w końcu pojawił się przed Pałacem Kawalera. Każde dziecko mogło liczyć na słodki upominek od świętego.

13. Realizacja polityk, programów i strategii

13.1. Strategia Rozwoju Gminy Świerklaniec do roku 2030 wraz z Planem funkcjonalno – użytkowym zarządzania parkiem w Świerkłańcu

Dokumentem, na podstawie którego Gmina Świerklaniec zmierza do realizacji aspiracji mieszkańców i innych podmiotów lokalnych, tworzenia podstaw dla wsparcia możliwości

rozwoju tych podmiotów we współczesnych uwarunkowaniach społeczno-ekonomicznych oraz wzmocnienia pozycji gminy w otoczeniu lokalnym, regionalnym i krajowym jest przyjęta Uchwałą Rady Gminy Świerklaniec w dniu 27 lipca 2017 r. Strategia Rozwoju Gminy Świerklaniec do roku 2030 wraz z Planem funkcjonalno-użytkowym zarządzania Parkiem w Świerklańcu. Strategia ta została oparta na współczesnym podejściu do analizowania i kształtowania rozwoju lokalnego, opierającym się na postrzeganiu procesów społeczno-ekonomicznych w ujęciu dynamicznym - procesowym, przy uwzględnieniu relacji, jakie występują między gminą a jej otoczeniem. Wdrożenie Strategii Rozwoju dla Gminy Świerklaniec odbywać się będzie poprzez realizację przedsięwzięć - działań i projektów - przyczyniających się do osiągnięcia postawionych celów strategicznych. Ze względu na znaczenie Parku w polityce rozwoju gminy Świerklaniec, Plan funkcjonalno-użytkowy zarządzania Parkiem w Raport o stanie Gminy Świerklaniec za 2020 rok 79 Świerklańcu, stanowi ważny element uzupełniający Strategię Rozwoju Gminy Świerklaniec do 2030 roku. Określa on kluczowe, pożądane funkcje jakie powinien pełnić Park w Świerklańcu, by tworzyć atrakcyjną ofertę, zarówno dla mieszkańców gminy, jak i użytkowników tej przestrzeni z całego regionu, a także, aby mógł stanowić markowy produkt gminy, Obszaru Funkcjonalnego Biały Śląsk oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Wszystkie opisane powyżej cele Gmina Świerklaniec planuje osiągnąć do roku 2030, sukcesywnie realizując szereg projektów i przedsięwzięć, zarówno pod bezpośrednim nadzorem Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych jak i innych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Świerklaniec oraz jednostek pomocniczych. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Świerklaniec przez Referat Geodezji, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami i Nieruchomościami dotyczyła przedsięwzięć:

- **Wiązka 3 – Dobre miejsce do zamieszkania.** Zakłada cel strategiczny (przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe), cel operacyjny (nowoczesność infrastruktury technicznej, dostęp do usług w gminie lub w otoczeniu, tworzące korzystne warunki dla rozwoju mieszkalnictwa) oraz inne realizowane cele (wizerunek gminy rozpoznawalny i pozytywnie kojarzony przez mieszkańców Górnośląsko-zagłębiowskiej Metropolii, gmin Białego Śląska i regionu).

Charakter przedsięwzięcia

I – infrastrukturalno-przestrzenny

Gmina Świerklaniec to rozwijający się urbanistycznie teren ukierunkowany w głównej mierze na rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe rozpoczyna się od przeznaczenia terenów na ten cel w dokumentach planistycznych.

Szacunek chłonności obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym studium przyjętym Uchwałą nr III/27/19 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 28 stycznia 2019 r., położonych poza obszarami o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-

przestrzennej dla zabudowy mieszkaniowej wynosi 173,30 ha terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Każdego roku, również w minionym, obserwowany był sukcesywny rozwój zabudowy mieszkaniowej, wynikającej z procedury postępowań administracyjnych ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych nieruchomości, z uwagi na to że znaczna część niezainwestowanych obszarów nie jest jeszcze objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Rozpoczęte procedury uchwalenia miejscowych planów, zostały zawieszone na etapie wyłożenia do publicznego wglądu i publicznej dyskusji, ze względu na ograniczenia spowodowane pandemią w roku 2021 podjęto ponownie, w wyniku czego Rada Gminy Świerklaniec podjęła kolejne uchwały w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gmina sukcesywnie jednak, w ramach posiadanych środków finansowych prowadziła działania inwestycyjne zmierzające do rozbudowy sieci dróg publicznych dla poprawy skomunikowania i usprawnienia powiązań drogowych w Gminie Świerklaniec.

Kolejnym czynnikiem przygotowania terenów pod budownictwo mieszkaniowe jest podjęcie działań mających na celu budowę kanalizacji sanitarnej na terenie wszystkich sołectw Gminy.

Ważnym etapem w skróceniu czasu przygotowania gruntu pod inwestycję dla potencjalnych nowych mieszkańców jest objęcie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jak największego obszaru Gminy Świerklaniec, co pozwoli wyeliminować potrzebę przeprowadzania postępowań w celu ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych nieruchomości.

- **Wiązka 4 – Świerklaniec dla turystów.** Zakłada cel strategiczny (rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w tym zabytkowych obiektów folwarcznych zlokalizowanych na terenie Parku w Świerklańcu), cele operacyjne (atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu, opierająca się na specyfice dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego gminy oraz ograniczenie negatywnego wpływu gospodarki i mieszkalnictwa na środowisko naturalne) i inne realizowane cele (dostęp mieszkańców do usług publicznych i rynkowych wspierających rozwój indywidualny i rozwój rodzin oraz nowoczesność infrastruktury technicznej, dostęp do usług w gminie lub w otoczeniu, tworzące korzystne warunki dla rozwoju mieszkalnictwa).

Charakter przedsięwzięcia

K – koncepcyjny,

I – infrastrukturalno-przestrzenny,

W – wydarzenia, akcje, imprezy.

Plan funkcjonalno-użytkowy zarządzania Parkiem w Świerkłańcu.

Markowy produkt Park w Świerkłańcu

W ramach zachowania bioróżnorodności i utrzymania walorów estetyczno - przyrodniczych Parku Świerklanieckiego przeprowadzono szereg czynności pozwalających na eksponowanie charakterystycznego układu założenia parkowego, gdzie obok bieżących prac porządkowych, pielęgnacji rabat kwiatowych, łąg parkowych, prowadzono pielęgnację drzewostanu, utrzymanie zieleni, i niezbędne nasadzenia. Prace związane z pielęgnacją drzewostanu na terenie 186 hektarów Parku Świerklanieckiego prowadzone są sukcesywnie od wielu lat w porozumieniu z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Park Świerklaniecki postrzegany jest jako centrum aktywności społecznej i edukacyjnej, kulturalnej jak również rekreacyjno-sportowej, nie tylko przez mieszkańców Gminy ale również przez społeczeństwo całego śląska i nie tylko.

Miernikiem powyższego jest stale rosnąca liczba odwiedzających Park, liczba użytkowników, odbiorców, aktywizacja mieszkańców.

13.2. Ład przestrzenny

W 2024 r. Rada Gminy Świerklaniec podjęła następujące uchwały dotyczące polityki przestrzennej gminy:

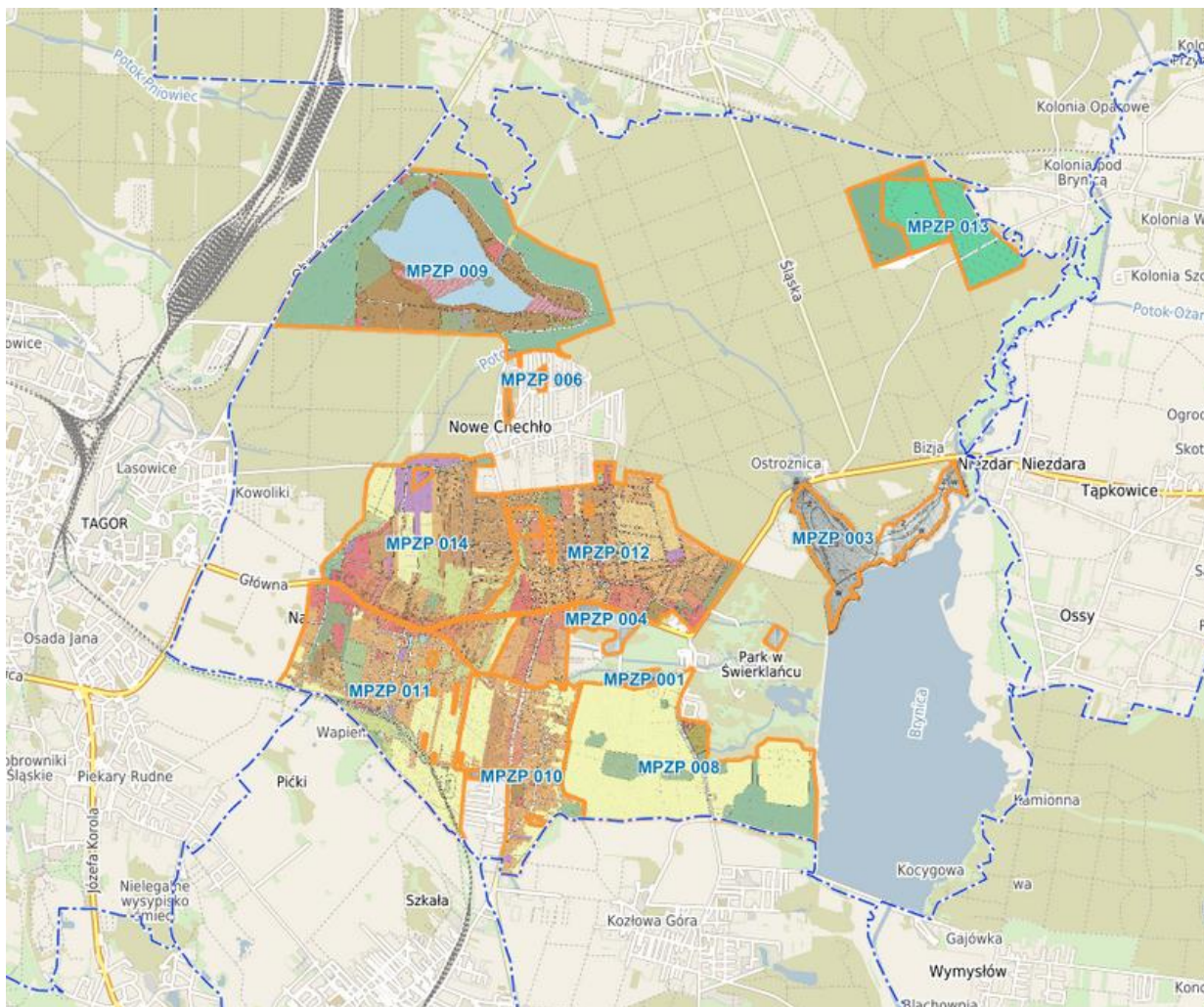
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego:

- uchwalone akty planowania przestrzennego:
 - Uchwała nr XIV/75/2024 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Gminie Świerklaniec obejmującego część południowego obszaru sołectwa Nakło Śląskie przyjętego uchwałą Nr XXIX/220/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 25 czerwca 2020 r. – ETAP I, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego dnia 15 stycznia 2025 r.,
 - Prace mające na celu przygotowanie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerklaniec. Po rozstrzygnięciu nadzorczym nr IFIII.4131.1.19.2025 z dnia 10 marca 2025 r., mając na uwadze wytyczne nadzoru oraz trwającą reformę planowania przestrzennego, prace nad zmianą studium zostały zakończone.
- uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia aktu planowania przestrzennego:
 - Uchwała Nr V/36/24 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Świerklaniec.
- procedowane akty planistyczne (kontynuacje):
 - Uchwała nr V/34/15 z dnia 29 stycznia 2015r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego sołectwo Nowe Chechło

Dnia 30.11.2023 r. Rada Gminy Świerklaniec podjęła uchwałę nr LXXXVII/639/23 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego sołectwo Nowe Chechło. Wojewoda Śląski dnia 03.01.2024 r. wydał rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność przedmiotowej uchwały w całości. Rozstrzygnięcie zostało zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Sąd podtrzymał stanowisko Wojewody. W związku z powyższym wstrzymano prace nad planem w oczekiwaniu na uchwalenie zmiany studium, niezbędnej do zachowania w projekcie planu nowo-projektowanej zabudowy mieszkaniowej. W związku z zakończeniem prac nad studium prace zostały wznowione.

- Uchwała nr XLVII/354/21 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 29 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr XXIX/219/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część obszaru sołectwa Orzech – etap I
- Uchwała nr XLVII/355/21 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 29 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr XXIX/219/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Świerklaniec obejmującego część obszaru sołectwa Orzech – etap I
- Uchwała Rady Gminy Świerklaniec nr LXII/478/22 z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Gminie Świerklaniec w rejonie ul. Ostrożnica.

Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego zostało objęte łącznie około 33,76% obszaru Gminy Świerklaniec.

Rysunek 6 Tereny gminy objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego

Zabytki

Uchwałą nr LXII/479/22 Rady Gminy Świerklanice z dnia 28 czerwca 2022 r. przyjęto „Program Opieki nad Zabytkami Gminy Świerklanice na lata 2022-2025”.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stanu dziedzictwa kulturowego gminy, oceny opracowań strategicznych dotyczących rozwoju społeczno - gospodarczego oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostały opracowane trzy priorytety, do których realizacji wyznaczono kierunki działania wraz z zadaniami. Czynności te osiągnięte zostaną w perspektywie długofalowej, wieloletniej, których ostatecznym rezultatem będzie przywrócenie zabytkom gminy właściwych im walorów historycznych i estetycznych.

Wyznaczone priorytety na lata 2022-2025:

Priorytet I: Ochrona, opieka i wyeksponowanie obiektów zabytkowych oraz walorów krajobrazu kulturowego gminy;

Priorytet II: Edukacja i szerzenie wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym wraz

z działaniami promocyjnymi;

Priorytet III: Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.

W poniższej tabeli przedstawiono kierunki działań i zadania do realizacji w ramach wyznaczonych priorytetów.

PRIORYTET I: Ochrona, opieka i wyeksponowanie obiektów zabytkowych oraz walorów krajobrazu kulturowego gminy			
KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	PLANOWANE LATA REALIZACJI
Sprawowanie opieki nad zachowanymi zabytkami i ich otoczeniem	Prowadzenie przez Urząd Gminy bieżących działań mających na celu utrzymanie substancji zabytkowej obiektów wpisanych do rejestru zabytków, będących własnością gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Odpowiednie utrzymanie otoczenia zabytków	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Wypracowanie metod pozwalających na kontrolę nad umieszczaniem na obiektach zabytkowych niewpisanych do rejestru tablic sztyldów i reklam i dostosowanie ich do kompozycji architektonicznej i charakteru budynku	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Wspieranie działań związanych z zabezpieczeniem obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.)	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Opracowanie dokumentacji dotyczącej kompleksowej rewitalizacji Parku w Świerklańcu	Gmina Świerklaniec	2022-2023
	Działania związane z budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Parkowej: - zapewnienie dostępności budynku USC przy ul. Parkowej w Świerklańcu, osobom ze szczególnymi potrzebami, - termomodernizacja budynku USC przy ul. Parkowej - etap II.	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Walka z samowolami budowlanymi	Gmina Świerklaniec	2022-2025
Zahamowanie procesu degradacji	Prowadzenie okresowych kontroli stanu zachowania obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków:	Gmina Świerklaniec	2022-2025

zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	stanowiących własność gminy, w celu wytypowania najbardziej zagrożonych, wymagających niezbędnych remontów, na tej podstawie opracowanie planu remontów		
	Stały monitoring oraz aplikowanie o środki z programów wspierających rewitalizację obiektów zabytkowych oraz ochronę dziedzictwa kulturowego dla przedsięwzięć gminnych	Gmina Świerklaniec	2022-2025
Zintegrowana ochrona Zabytków w dokumentach planistycznych i strategicznych	Włączanie problemów ochrony zabytków do zadań strategicznych, wynikających z koncepcji i planów rozwoju gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną w planach zagospodarowania przestrzennego (przede wszystkim w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji)	Gmina Świerklaniec	2022-2025
PRIORYTET II: Edukacja i szerzenie wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym wraz z działaniami promocyjnymi			
KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA		
Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy	Udostępnianie informacji o zabytkach gminy w social mediach gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Wsparcie wydawnicze publikacji (w tym folderów i przewodników) poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
Szerzenie wiedzy-działania Informacyjne i promocyjne	Wydanie publikacji przybliżającej mieszkańcom kwestie rewitalizacji, a także zrealizowane w ramach Programu rewitalizacji przedsięwzięcia oraz bieżący kontakt z wnioskodawcami przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie środków zewnętrznych możliwych do pozyskania na rewitalizację	Gmina Świerklaniec	2022-2025
Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	Realizacja edukacji regionalnej w przedszkolach oraz szkołach na wszystkich etapach edukacyjnych w ramach kół, zespołów i innych zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Organizacja innych form upowszechniania tematyki regionalnej, m.in. wyjścia w ramach ścieżek edukacyjnych, rajdy i gry	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Upowszechnianie tematyki regionalnej w ramach integracji przedszkoli/szkół ze środowiskiem lokalnym, m.in. cykliczne imprezy środowiskowe, festyny rodzinne itp	Gmina Świerklaniec	2022-2025
PRIORYTET III: Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy Świerklaniec			
KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZADANIA		
Monitoring zasobów,	Bieżąca aktualizacja i weryfikacja obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków	Gmina Świerklaniec	2022-2025

systematyczna aktualizacja i uzupełnianie gminnej ewidencji zabytków	Inwentaryzacja zabytkowych obiektów małej architektury (np. kapliczek)	Gmina Świerklaniec	2022-2025
Gromadzenie informacji i materiałów o przeszłości gminy	Gromadzenie materiałów archiwalnych (tj.: starych zdjęć, map itp.) ilustrujących dawny obraz przestrzeni gminy	Gmina Świerklaniec	2022-2025
	Prowadzenie, wspieranie i w miarę możliwości finansowanie działań dokumentujących dziedzictwo kulturowe gminy (m.in.: badania archeologiczne, historyczne i archiwalne).	Gmina Świerklaniec	2022-2025

Tabela 18 Priorytety Programu opieki nad zabytkami Gminy Świerklaniec na lata 2022-2025

W związku z wymogiem ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Uchwałą nr IV/24/24 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 19.06.2024r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2022-2023 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Świerklaniec, zostało przyjęte sprawozdanie Wójta z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy za okres 2022-2023.

W ramach działań związanych z zabezpieczeniem obiektów zabytkowych, w roku 2024 Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach pozwoleniem nr K/1401/2024 z dnia 28.10.2024 r. zatwierdził dokumentację projektową na przebudowę muru oporowego - naprawa odspajających się cegieł wraz z uzupełnieniem pęknięć piaskowca muru zlokalizowanego w Parku w Świerklańcu przy ul. Parkowej.

14. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 przyjęty został Uchwałą Nr LXI/454/22 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 26 maja 2022 r.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii były zgodne zapisami ustaw, a także Narodowym Programem Zdrowia, który jest dokumentem strategicznym dla zdrowia publicznego. Zadania realizowane były zgodnie z wytycznymi Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Gminne Programy miały na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania i powstawania nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami, zmniejszenia rozmiaru tych, które aktualnie

występują oraz zwiększeniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Prowadzono pozalekcyjne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży, jako jeden z najważniejszych elementów profilaktyki uzależnień, edukacji, rozwoju zainteresowań oraz aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu. W zajęciach, które były prowadzone w Świerklańcu, uczestniczyła grupa około 10 osób. Zajęcia prowadzone były przez wychowawcę, zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia. W zajęciach w Świerklańcu uczestniczyła stała grupa dzieci z trudnych środowisk. Dzieci chętnie brały udział w każdej formie proponowanych działań, czyli w zajęciach plastycznych - technicznych, śpiewograniu i płasowiskach. Chętnie korzystały z pomocy w odrabianiu zadań domowych oraz w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.

Uczestnicy wszystkich zajęć brali bardzo aktywny udział i chętnie angażowali się w przedsięwzięcia kulturalne organizowane na terenie Gminy Świerklaniec.

W ramach ww. zajęć realizowano elementy programów profilaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych poprzez:

- a) wzmacnianie u dzieci poczucia tożsamości i własnej wartości,
- b) bezpieczne i niebezpieczne miejsca i sposoby zabawy,
- c) wdrażanie wychowanków do prawidłowych nawyków związanych z ruchem na drogach i umiejętnością zachowania bezpieczeństwa,
- d) kształtowanie postawy dystansu w relacjach z osobami nieznanymi,
- e) kształtowanie umiejętności łagodnego rozwiązywania konfliktów, rozumienia potrzeby szukania pomocy,
- f) kreowanie właściwego stosunku do używek,
- g) przybliżanie dzieciom pracy służb policyjnych,
- h) dostrzeganie i rozpoznawanie agresji oraz sposoby jej opanowania i przezwyciężania,
- i) kształtowanie postaw moralnych dzieci poprzez wdrażanie do świadomej dyscypliny i odpowiedzialności za swoje czyny oraz udział dzieci w pracach społecznie użytecznych na rzecz świetlicy,
- j) troska o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dziecka poprzez organizowanie czynnego wypoczynku dziecka po lekcjach i zwrócenie uwagi na prawidłową postawę podczas zajęć.

W ramach zajęć proponowano dzieciom również pomoc w nauce, ze szczególnym uwzględnieniem ucznia słabego (wspólne odrabianie zadań, czytanie lektur, czasopism) oraz rozwijanie zainteresowań artystycznych dzieci i młodzieży realizowane było poprzez:

- zajęcia teatralne,
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik rozwijających inwencję twórczą,
- rozwijanie wrażliwości i ekspresji muzycznej poprzez zabawy, interpretację ruchową, śpiew,
- poznawanie literatury dziecięcej.

Zajęcia miały również za zadanie integrację i naukę współpracy dzieci i młodzieży w grupie. Realizacja tego zadania odbywała się poprzez:

- organizowanie imprez sportowych,
 - poznawanie najbliższego środowiska poprzez wycieczki krajoznawcze,
 - organizowanie konkursów, np. konkurs recytatorski, konkurs ortograficzny, konkurs plastyczny, konkurs czytelniczy, konkurs wiedzy o najbliższej okolicy, konkurs taneczny, konkurs na najciekawszy plakat tematyczny,
 - przeprowadzanie pogadek dotyczących: zachowania w szkole i poza nią, bezpiecznych zabaw w różnych porach roku, higieny własnego ciała, prawidłowego odżywiania się, radzenia i pomagania sobie w sytuacjach zagrożenia, bezpieczeństwa na drogach, zachowania się wobec sąsiadów, osób starszych,
 - kultywowanie tradycji dnia codziennego: składanie sobie życzeń z różnych okazji, wykonywanie bieżących dekoracji, projektowanie i wykonywanie kart ozdobnych, pamiętanie o świętach swoich najbliższych.
2. Prowadzono i wspierano profilaktyczną działalność informacyjną edukacyjną na terenie szkół poprzez akcje i programy profilaktyczne:
- a) dla uczniów Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim:
 - zajęcia w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego „Debata” - klasy 4 i 5,
 - zajęcia przeciwdziałające zachowaniom agresywnym (klasy 4),
 - zajęcia z integracji wśród rówieśników klas 1-3,
 - spektakle profilaktyczne z integracji klasowej (klasy 1-3),
 - b) dla uczniów Szkoły Podstawowej w Świerklańcu:
 - zajęcia przeciwdziałające agresji i przemocy rówieśniczej „Bądź kumplem, nie dokuczaj” (klasy 1-3),
 - zajęcia przeciwdziałające zagrożeniom korzystania z Internetu, w szczególności uzależnieniu i cyberprzemocy „Ja w Internecie” (klasy 4),
 - zajęcia w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego „Debata” (klasy 5),
 - c) dla uczniów szkoły Podstawowej w Orzechu:
 - zajęcia w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego „Debata” (klasy 4-7),
 - zajęcia ze zdrowia psychicznego dzieci i cyberprzemocy (klasy 4-6),
 - zajęcia dla rodziców z cyberprzemoc.

Gmina Świerklaniec wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W kampanii aktywny udział brały wszystkie szkoły z terenu Gminy.

3. Stworzono warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie stałych pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie całej Gminy oraz organizację lub współorganizację różnego rodzaju imprez, turniejów i zawodów sportowych.
4. Prowadzono stałą współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja kontynuowała prace w zakresie leczenia odwykowego, przedstawiała opinie w przedmiocie uzależnień oraz opiniowała wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 roku skierowano 9 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące z 16 osobami nadużywającymi alkoholu oraz 4 członkami ich rodzin. Gminna Komisja złożyła 2 wnioski do sądu o leczenie odwykowe. Współpracowano z biegłym psychologiem i psychiatrą celem wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozytywnie zaopiniowała 2 wnioski o wydanie stałego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Dla członków Gminnej Komisji, Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno - Pomocowych zorganizowano szkolenie dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Współpracowano z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej w zakresie świadczeń usług zdrowotnych i pomocy terapeutycznej. W sumie w ramach współpracy w 2024 r. przeprowadzono 293 sesji indywidualnych oraz 30 sesji grupowych dla 39 osób z terenu Gminy Świerklaniec. Sesje obejmowały: Program 1 wczesna interwencja wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem - 109 sesji, Program 2 dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób doznających przemocy - 62 sesje, Program 3 dla osób z syndromem DDA - 41 sesji, Program 4 dla dzieci z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym - 31 sesji, Program 5 dla osób pijących szkodliwie - 47 sesji, Program 6 dla osób uzależnionych od alkoholu po terapii własnej - 3 sesje, Program 7 krótkoterminowa terapia dla osób doświadczających zaburzeń lękowych - 30 sesji grupowych.
6. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działał dla mieszkańców Gminy Świerklaniec Punkt Konsultacyjno - Informacyjny. Zlecono świadczenie darmowych porad prawnych dla mieszkańców gminy. Z darmowych porad prawnych skorzystało 59 osób, którym udzielono 50 porad ustnych i 9 porad pisemnych. W punkcie zlecono także prowadzenie darmowych konsultacji

psychoterapeutycznych dla mieszkańców. W ciągu całego roku przeprowadzono 282 konsultacje.

7. W 2024 roku realizowano zajęcia ze słów joggingu oraz warsztatów ze zdrowego stylu życia dla seniorów z gminy. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w parku świerklanieckim. W zajęciach uczestniczyła stała grupa 20 seniorów.
8. Wsparto organizowany przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przyszłość” z Bytomia obóz profilaktyczny połączony z zajęciami warsztatowymi, w którym udział wzięło 2 mieszkańców gminy.
9. Prowadzono stałą współpracę ze Śląskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym celem realizacji w okresie letnim działań profilaktycznych na terenie Zalewu Nakło – Chechło. Zorganizowano w lipcu wspólnie z WOPR i Policją akcję profilaktyczną dotyczącą bezpiecznego wypoczynku nad wodą.
10. Zorganizowano wspólnie z Policją spotkanie informacyjne dla seniorów „Bezpieczny senior w Gminie”, dotyczące różnych metod oszustw, zagrożeń i wyłudzeń.
11. Zorganizowano wspólnie ze Szkołą Podstawową w Nowym Chechle piknik profilaktyczny „uWażne głowy” oraz wsparto organizację pikniku rodzinnego w przedszkolu w Świerkłańcu i Nakle Śląskim oraz szkole w Nakle Śląskim. Wspierano również organizowane w placówkach zawody sportowe, turnieje, konkursy, jarmarki świąteczne.
12. Wspólnie z Policją, Wojewódzkim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano podczas Piony Gwidona strefę profilaktyczną.
13. Wsparto zorganizowanie obozu szkoleniowo - wypoczynkowego Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP woj. Śląskiego, w którym udział wzięły 4 członkinie MDP z Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerkłańcu.
14. Wsparto i dofinansowano zajęcia dodatkowe organizowane podczas ferii przez stowarzyszenia oraz szkoły, zorganizowane zostały przejazdy dla dzieci z przedszkoli i szkół na konkursy, olimpiady i zawody sportowe.
15. Współorganizowano akcję krwiodawstwa Klubu HDK KWK Julian z Piekar Śląskich. Akcja co roku odbywa się przy Parafii w Świerkłańcu.
16. Zorganizowano projekcję filmów w ramach VIII Letniego Kina Parkowego. Kino letnie połączone zostało z projekcją filmów profilaktycznych.
17. Zrealizowano projekt powszechnej nauki pływania „Umiem Pływać”. W projekcie udział wzięli uczniowie drugich klas szkół podstawowych. Zapewniono opiekę podczas przejazdu do i z parku wodnego poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie opiekunów.
18. Zakupiono dla wszystkich przedszkoli pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz sprzęt sportowy dla wszystkich szkół celem prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych.
19. Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnych Programów wydatkowane zostały między innymi na:

- a) zakup artykułów spożywczych w celu przygotowania poczęstunku dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych,
- b) zakup napojów na organizowane dla dzieci i młodzieży imprezy sportowe,
- c) zakup artykułów biurowych w celu wyposażenia świetlic,
- d) zakup nagród na turnieje, imprezy, konkursy plastyczne, recytatorskie, muzyczne i zawody organizowane przez kluby sportowe, szkoły oraz organizowane z inicjatywy Urzędu Gminy,
- e) zakupy materiałów profilaktycznych oraz nagród w związku z organizowanymi akcjami profilaktycznymi,
- f) przeprowadzenie programów profilaktycznych,
- g) organizację akcji i pikników profilaktycznych,
- h) zapewnienie transportu dla dzieci i młodzieży na konkursy i zawody sportowe,
- i) wynagrodzenia w ramach podpisanych umów zleceń na realizację wywiadów środowiskowych, porad prawnych, pozalekcyjnych zajęć sportowych i świetlicowych na terenie Gminy Świerklaniec,
- j) wynagrodzenie członków GKRPA,
- k) realizację programu powszechnej nauki pływania Umiem Pływać,
- l) usługi świadczone przez Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej.

W 2024 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę 403 366,14 zł.

15. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Jednym z ważniejszych priorytetów działania Gminy jest budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem, a organizacjami pozarządowymi, które służy efekownemu wykorzystaniu społecznej aktywności w zaspokajaniu potrzeb naszych mieszkańców. Działalność organizacji pozarządowych wspierana jest na wielu płaszczyznach, między innymi poprzez udostępnianie nieruchomości niezbędnych do prowadzenia działalności, konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, wspólne wspieranie działań służących zaspokajaniu potrzeb.

Najważniejszą formą współpracy jest zlecanie realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o Wolontariacie.

W 2024 roku w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury fizycznej przyznano dotacje w wysokości 240 000,00 zł.

Na realizację poszczególnych zadań organizację pozarządowe otrzymały dotację w wysokości:

- Ludowy Klub Sportowy „Unia” Świerklaniec: 27 000,00 zł
„Upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców Sołectwa Świerklaniec”,

- Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Orzech: 34 000,00 zł
„Szkolenie oraz prowadzenie zajęć sportowych dzieci i młodzieży oraz grupy seniorskiej z zakresu piłki nożnej i udział w rozgrywkach ligowych, turniejach i imprezach piłkarskich”,
- Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Nakło Śląskie: 43 000,00 zł
„Prowadzenie zajęć sportowych na terenie sołectwa Nakło Śląskie z zakresu piłki nożnej oraz udział w turniejach i imprezach piłkarskich”,
- Ludowy Klub Sportowy „Przyszłość” Nowe Chechłó: 30 000,00 zł
„Prowadzenie zajęć sportowych na terenie sołectwa Nowe Chechłó z zakresu piłki nożnej oraz udział w turniejach, imprezach i rozgrywkach piłkarskich” ,
- Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” Nowe Chechłó: 38 000,00 zł
„Sportowe szkolenie dzieci i młodzieży w kajakarstwie” ,
- Uczniowski Klub Sportowy „UKS-Judo Ahinsa”: 12 000,00 zł
„Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez prowadzenie zajęć sportowych w oparciu o ćwiczenia na bazie judo i ju-jitsu dla dzieci i młodzieży Gminy Świerklaniec” ,
- Uczniowski Klub Sportowy Karate „Hajime” Radzionków: 10 000,00 zł
„Popularyzacja różnych dyscyplin sportowych poprzez realizację systemu szkolenia dzieci i młodzieży oraz grup seniorskich. Propagowanie aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia”,
- Orzechowski Koszykarski Klub Sportowy: 22 000,00 zł
„Postaw na sport z OKKS – upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców Gminy Świerklaniec”,
- Śląskie Stowarzyszenie Surfinngu: 5 000,00 zł
„Upowszechnianie kultury fizycznej”,
- Akademia Sportów Konnych Świerklaniec: 7 000,00 zł
„Promowanie i rozwój sportów konnych”,
- Stowarzyszenie Aktywni: 7 000,00 zł
„Amatorska liga siatkówki kobiet i mężczyzn”,
- Uczniowski Klub Sportowy Świerklaniec: 5 000,00 zł
„Prowadzenie zajęć treningowych kajakarzy, udział w zawodach kajakowych i obozach przygotowawczych”.

Ponadto przyznano dotację z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach tzw. Małego Grantu dla:

- Stowarzyszenia Przyszłość Gminy Świerklaniec: 4 000,00 zł
„Boże Narodzenie z The Chosen - „Święta Noc”,
- Stowarzyszenia Przyjaciół Kultury i Tradycji Śląskiej: 2 000,00 zł
„Śląsko Jakla nitką malowano”,
- Stowarzyszenia Przyjaciół Kultury i Tradycji Śląskiej: 3 000,00 zł
„Kreatywnie i smacznie - z kulturą śląską na Podhalu”,
- Stowarzyszenia Podróżników Obieżyświat: 5 000,00 zł

- „Czy Drezno było kiedyś polskie” ,
- Śląskiego Stowarzyszenia Rehabilitacji „Ku Zdrowiu”: 4 000,00 zł
- „Rehabilitacja niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu Gminy Świerklaniec - edycja wiosna 2024”.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmowała także współorganizację różnych imprez na terenie naszej gminy. Odbyły się następujące imprezy i uroczystości:

- 24 lutego - III Zimowy Turniej Piłkarski Żaków Roczniaka 2015 o Puchar Wójta Gminy Świerklaniec,
- 6 marca - Gala Sportu Gminy Świerklaniec,
- 9-10 marca - Turniej Siatkarski Gminy Świerklaniec z okazji Dnia Kobiet,
- 7 marca - Śląska Zimowa Liga Disc Golfa,
- 20 kwietnia - sprzątanie okolic Zalewu Nakło-Chechło,
- 25-26 maja - IV Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy, Turniej Szachowy maluchów o Puchar Wójta,
- 1 czerwca - XII Zawody Wędkarskie dla dzieci,
- 29 czerwca - Kierunek GZM - Wielkie rajzowanie po Gminie Świerklaniec,
- 29 czerwca - Akcja Profilaktyczna nad Zalewem Nakło - Chechło związana z bezpieczeństwem nad wodą,
- 21 lipca - Śniadanie z Gracją w parku,
- 25 sierpnia - Piknik Rodzinny w Nowym Chechle,
- 31 sierpnia - Dożynki Gminne,
- 1 września - Zawody biegowe dla dzieci oraz V Piona Gidona,
- 5-8 września - Mistrzostwa Europy Centralnej w Disc Golfie,
- 16 września - XI Zawody Wędkarskie dla dorosłych,
- 28 września - XII Zawody Wędkarskie dla dorosłych,
- 11 października - III Forum Senioralne,
- 11 listopada - Rodzinny bieg w narodowych barwach,
- 16 listopada - Zawody Judo o Puchar Wójta,
- 3 grudnia - Turniej Barbórkowy w skata w Świerklańcu,
- 7 grudnia - Mikołajkowy turniej siatkówki o Puchar Wójta,
- 08 grudnia - Jarmark świąteczny połączony ze spotkaniem z Mikołajem,
- 14 grudnia - Turniej koszykówki dla dzieci o Puchar Wójta.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 przyjęty został Uchwałą Nr LXXXV/613/23 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 28 września 2023 r. Głównym celem programu było budowanie partnerstwa oraz rozwijanie współpracy między samorządem Gminy Świerklaniec, a organizacjami pozarządowymi, które służyło

efektywnemu wykorzystaniu społecznej aktywności w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Gminy Świerklaniec.

Nagrody za wysokie wyniki sportowe

W 2024 roku przyznane zostały nagrody Wójta Gminy Świerklaniec za wybitne osiągnięcia sportowe. Nagrodzono 23 osoby, a wydatkowano na ten cel kwotę 61 490,00 zł.

Stypendia Wójta Gminy dla dzieci i młodzieży uzdolnionej artystycznie

W 2024 r. przyznano stypendia Wójta Gminy Świerklaniec dla dzieci i młodzieży uzdolnionej artystycznie dla 10 osób w kategoriach muzyka i taniec.

16. Park w Świerklańcu

Działania zrealizowane w Parku Świerklanieckim w 2024 roku:

- Organizacja usług i dzierżaw:
 1. Przeprowadzono rozpoznanie cenowe i wybrano firmę WC Serwis Polska Sp. z o.o. do obsługi 19 toalet przenośnych w okresie od kwietnia do października 2024 r.
 2. Zorganizowano konkurs na miejsca do sezonowego prowadzenia działalności gospodarczej. Zawarto umowy na:
 - c) dwa punkty gastronomiczne (Polish Ice, FHU A. Bujara),
 - d) dwa punkty wypożyczania sprzętu sportowo-rekreacyjnego (Kamil Musioł, OLMIZCART).
 3. W kwietnia 2024 r. ogłoszono ponowny konkurs na trzy stanowiska w parku świerklanieckim przeznaczone na sezonowe prowadzenie działalności gospodarczej. Konkurs przeprowadzono 8 maja 2024 r. W jego wyniku zawarto jedną umowę dzierżawy na miejsce przeznaczone do działalności gastronomicznej z firmą CUKIERNIA, LODZIARNIA "ALASKA" s.c.
- Opłaty parkingowe:
 1. Pobór opłat parkingowych prowadzony jest całorocznie.

Wykres 10 Przychody z tytułu opłat parkingowych

2. W okresie od 02.04.2024 r. do 31.12.2024 r. mieszkańcy gminy byli zwolnieni z opłaty parkingowej po okazaniu Karty Mieszkańca.
- **Prace porządkowe i pielęgnacyjne:**
 1. Systematyczne sprzątanie terenu, w tym opróżnianie koszy, czyszczenie fos i alejek, grabienie liści, niwelowanie kretowin.
 2. Usunięcie 63 wiatrołomów/wywrotów oraz 60 martwych drzew.
 3. Prace pielęgnacyjne: trzebież samosiewów, skaryfikacja trawników, cięcie krzewów, nawożenie, opryski roślin.
 4. Nasadzenia kompensacyjne: 80 drzew, bratki oraz rośliny jednoroczne i wieloletnie.
 5. Odświeżenie murku oporowego wzdłuż głównej alejki spacerowej.
 - **Prace techniczne i infrastrukturalne:**
 1. Montaż 5 stacji na psie odchody.
 2. Czyszczenie studni przy Pałacu Kawalera.
 3. Konserwacja i uruchomienie systemu fontann.
 4. Przygotowanie fontanny płynącej na stawie Zyj.
 5. Bieżące kontrole, naprawy i konserwacje: placów zabaw, siłowni zewnętrznych, ławek, latarni, koszy parkowych.
 6. Wymiana zużytych desek w ławkach.
 7. Montaż 6 tablic informacyjnych dot. karmienia ptactwa.
 8. Demontaż i wykonanie nowych stelaży dla historycznych tablic informacyjnych.
 9. Pielęgnacja drzew zagrażających wzdłuż głównych ciągów pieszych i placów zabaw.
 - **Współpraca i działania specjalistyczne:**
 1. We współpracy z Stowarzyszeniem Wędkarskim „ZYJ” - zastosowano środek Trigger dla poprawy jakości wody w stawie parkowym.

2. Na podstawie pozwoleń Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zaplanowano usunięcie samosiewów i odrostów korzeniowych na obszarze 10,0850 ha, w tym części folwarcznej.

17. Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Świerklaniec stanowi podsumowanie dwunastu miesięcy działalności samorządu i jest skierowany zarówno do Rady Gminy, jak i do Mieszkańców. Dokument ten prezentuje kluczowe informacje umożliwiające ocenę oraz analizę działań podejmowanych na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego naszej Gminy.

Rok 2024 był okresem intensywnej i wytężonej pracy. Zaplanowaliśmy oraz rozpoczęliśmy szereg inwestycji i zadań, które są w trakcie realizacji lub będą kontynuowane w kolejnych latach. Świerklaniec pozostaje miejscem, w którym dobrze się mieszka, pracuje i odpoczywa. Sukcesy i pozytywne zmiany zachodzące w naszej Gminie są efektem zaangażowania, codziennej pracy oraz skutecznych starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Wierzę, że przygotowany raport w sposób rzetelny przedstawia najważniejsze aspekty funkcjonowania samorządu i będzie stanowił solidną podstawę do merytorycznej dyskusji o przyszłości Gminy Świerklaniec.

18. Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców z podziałem na sołectwa	5
Tabela 2 Zadania inwestycyjne	28
Tabela 3 Wykupy sieci wodociągowej w 2024 r.....	43
Tabela 4 Wykupy sieci kanalizacyjnej w 2024 r.....	46
Tabela 5 Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w 2024 r.	48
Tabela 6 Wydatki poniesione na Zalewie Nakło-Chechło w 2024 r.....	52
Tabela 7 Dochody z Zalewu Nakło-Chechło w 2024 r.	52
Tabela 8 Wykaz placówek oświatowych	53
Tabela 9 Organizacja przedszkoli wraz z oddziałem przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Nowym Chechle (stan na wrzesień 2023)	53
Tabela 10 Organizacja szkół podstawowych (stan na wrzesień 2023)	53
Tabela 11 Stan bazy lokalowej	54
Tabela 12 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2022 roku.....	55
Tabela 13 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2023 roku.....	56
Tabela 14 Środki przekazane dla niepublicznych placówek w 2024 roku.....	56
Tabela 15 Stypendia przyznane dla uzdolnionych uczniów w 2024 r.	57
Tabela 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021-2024	70
Tabela 17 Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej.....	70
Tabela 18 Priorytety Programu opieki nad zabytkami Gminy Świerklaniec na lata 2022-2025	86

19. Spis rysunków

Rysunek 1. Podział Gminy na sołectwa	4
Rysunek 2 Obszary zasilania oraz punkty zakupowe wody	42
Rysunek 3 Statuetka GRACJA	63
Rysunek 4 Laureatka Nagrody GRACJA w roku 2024	64
Rysunek 5 Dożynki 2024 r.	77
Rysunek 6 Tereny gminy objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ...	83

20. Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców Gminy Świerklaniec w latach 2020 - 2024	5
Wykres 2 Wykonanie 2024 dotyczące dochodów bieżących i majątkowych	10
Wykres 3 Wykonanie 2024 dotyczące dochodów majątkowych, dotacji i dochodów z majątku	11
Wykres 4 Wykonanie dochodów Gminy w 2024 r.	12
Wykres 5 Dochód Gminy na 1 mieszkańca w latach 2018 - 2024.....	13

Wykres 6 Wydatki Gminy na 1 mieszkańca w latach 2018 - 2024	15
Wykres 7 Koszty dowozu uczniów z niepełnosprawnością do placówek oświatowych	58
Wykres 8 Stan księgozbioru w 2024 roku	65
Wykres 9 Liczba czytelników w 2024 roku	65
Wykres 10 Przychody z tytułu opłat parkingowych	95